

PUSAT PENGAJIAN SAINS KEMASYARAKATAN

SARJANA MUDA EKONOMI

SARJANA MUDA SAINS KEMASYARAKATAN

SARJANA MUDA KERJA SOSIAL

2020/2021

www.usm.my

Sarjana Muda

- Sains Kemasyarakatan
- Ekonomi
- Kerja Sosial

Sidang Akademik 2020/2021

Visi USM

Mentransformasikan Pendidikan Tinggi untuk
Kelestarian Hari Esok

Misi USM

USM ialah universiti perintis, berintensifkan penyelidikan rentas bidang yang memperkasakan bakat masa hadapan dan mengupayakan golongan terkebahawah demi mentransformasi kesejahteraan sosioekonomi mereka

Visi Pusat Pengajian Sains Kemasyarakatan

Pusat Pengajian kecemerlangan dalam penjanaaan ilmu berorientasikan masyarakat yang inklusif, pelbagai, holistik dan lestari

Misi Pusat Pengajian Sains Kemasyarakatan

- Memacu ilmu kesarjanaaan menerusi penyelidikan inovatif
- Melahirkan graduan yang holistik, beretika dan kreatif
  - Menyumbang kepada penyelesaian berkesan untuk meningkatkan kesejahteraan masyarakat

Tagline

“Social Science Matters!”

MAKLUMAT PELAJAR

Nama	
No. Matrik	
Alamat Desasiswa	
Alamat Tetap	
E-mel	
No. Tel	
Rancangan Pengajian	
Major / Minor	

KANDUNGAN

PERKARA	HALAMAN
PEGAWAI-PEGAWAI UTAMA PUSAT PENGAJIAN	i - ii
KAKITANGAN AKADEMIK & PENTADBIRAN	iii - vi
PANEL PENASIHAT INDUSTRI/KOMUNITI	vii
BAB 1 PENGENALAN	1
1.0 Pendahuluan	1
1.1 Objektif	1
BAB 2 SISTEM AKADEMIK DAN MAKLUMAT AM	2 - 27
2.1 Aktiviti Pendaftaran Kursus	2
2.1.1 Urus Setia Pendaftaran Kursus Sarjana Muda dan Diploma	2
2.1.2 Platform Pendaftaran Kursus	2 - 3
2.1.3 Panduan Am Pendaftaran Kursus	3 - 4
2.1.4 Maklumat/Dokumen yang diberikan kepada Semua Pelajar Menerusi Portal <i>Campusonline</i>	4-5
2.1.5 Pendaftaran Kursus Bahasa dan Kokurikulum	5 - 6
2.1.6 Pendaftaran Kursus 'Audit' (kod jenis Y)	6
2.1.7 Pendaftaran Kursus 'Prasyarat' (kod jenis Z)	6-7
2.1.8 Pendaftaran dan Penambahan Kursus Lewat	7
2.1.9 Pengguguran Kursus	7
2.1.10 Slip Pengesahan Pendaftaran Kursus	8
2.1.11 Semakan dan Pengemaskinian Data/ Maklumat/ Rekod Peribadi dan Akademik Pelajar	8
2.1.12 Penasihat Akademik	8
2.2 Takrifan Unit/Kredit/Kursus	9
2.2.1 Unit	9
2.2.2 Unit Kredit Terkumpul	9
2.3 Sistem Peperiksaan	9 - 15
2.3.1 Tempoh Peperiksaan	10
2.3.2 Penghalangan Peperiksaan	10
2.3.3 Sistem Purata Nilai Gred	10 - 12
2.3.4 Kursus Semasa Cuti Panjang (KSCP)	12 - 13
2.3.5 Taraf Akademik	13
2.3.6 Penalti tidak Menduduki Peperiksaan	13 - 14
2.3.7 Penamatan Calon	14
2.3.8 Keputusan Peperiksaan	14

2.3.9	Semakan Semula Keputusan Peperiksaan	14 - 15
2.4	Pengecualian Unit	15 - 17
2.4.1	Pengecualian Unit	15
2.4.2	Peraturan dan Pelaksanaan Pengecualian Unit	15 - 17
2.4.3	Jumlah Pengecualian Semester	17
2.4.4	Tatacara Permohonan bagi Pengecualian Unit	17
2.5	Pemindahan Kredit	18 - 20
2.5.1	Tatacara Permohonan untuk Mengikuti Kursus/Pemindahan Kredit	20
2.6	Integriti Akademik	20 - 25
2.6.1	Kesan Pelanggaran Integriti Akademik	24 - 25
2.7	Program Mentor USM	25
2.8	Rancangan Pertukaran Pelajar	26-27
2.8.1	Skim Belajar Luar Negara (SBLN)	26
2.8.2	Rancangan Pertukaran Pelajar Antara IPT (RPPIPT)	27
2.9	Pemilikan Hak Milik Disertasi/Laporan Projek/Tesis Pelajar dan Harta Intelek Universiti	27
2.9.1	Hak Milik Disertasi/Laporan Projek/Tesis Pelajar dan Harta Intelek Universiti	27
BAB 3	KEPERLUAN UNIVERSITI	28 - 41
3.1	Ringkasan Keperluan Kursus Universiti	28
3.2	Komponen Mata Pelajaran Umum (MPU) (14 KREDIT)	29 - 38
3.3	Opsyen (1 - 8 kredit)	39 - 41
BAB 4	PROGRAM SARJANA MUDA SAINS KEMASYARAKATAN (KEPUJIAN)	42 - 59
4.0	Pengenalan	42 - 43
4.1	Bidang Pengkhususan (Major)	43 - 47
4.2	Syarat Pengijazahan	47
4.3	Kurikulum dan Struktur Pengijazahan	48 - 53
4.3.1	Kursus Universiti (Jenis Kod: U)	48
4.3.2	Kursus Teras Asas (Jenis Kod: T)	48
4.3.3	Kursus Teras Major (Jenis Kod: T)	49 - 52
4.3.4	Kursus Minor (Jenis Kod: M)	52
4.3.5	Kursus Elektif (Jenis Kod: E)	53
4.4	Penarafan Tahun Pengajian	53
4.5	Cadangan Pendaftaran Kursus	53 - 57
4.5.1	Jadual Cadangan Pendaftaran Kursus	54 - 57
(a)	Major Antropologi dan Sosiologi	54
(b)	Major Perancangan dan Pengurusan Pembangunan	55

	(c) Major Ekonomi	56
	(d) Major Sains Politik	57
4.6	Takrifan Jenis Kursus	58
4.7	Latihan Industri Opsyenal	59
BAB 5	PROGRAM SARJANA MUDA EKONOMI (KEPUJIAN)	60 - 68
5.0	Pengenalan	60 - 61
5.1	Syarat Pengijazahan	61
5.2	Kurikulum dan Struktur Pengijazahan	62 - 64
5.2.1	Kursus Universiti (Jenis Kod: U)	62
5.2.2	Kursus Teras (Teras Program) (Jenis Kod: T)	62 - 63
5.2.3	Kursus Elektif (Jenis Kod: E)	64
5.2.4	Kursus Minor (Jenis Kod: M)	64
5.3	Penarafan Tahun Pengajian	64
5.4	Cadangan Pendaftaran Kursus	64 - 66
5.4.1	Jadual Cadangan Pendaftaran Kursus	66
5.5	Takrifan Jenis-Jenis Kursus	67 - 68
BAB 6	PROGRAM SARJANA MUDA KERJA SOSIAL (KEPUJIAN)	69 - 78
6.0	Pengenalan	69 - 70
6.1	Syarat Pengijazahan	71
6.2	Korikulum dan Struktur Pengijazahan	71 - 73
6.2.1	Kursus Universiti (Jenis Kod: U)	72
6.2.2	Kursus Sains Kemasyarakatan (Jenis Kod: T), Kursus Teras (Jenis Kod: T) dan Kursus Elektif (Jenis Kod: E)	73
6.3	Penarafan Tahun Pengajian	74
6.4	Cadangan Pendaftaran Kursus	74 - 75
6.4.1	Jadual Cadangan Pendaftaran Kursus	75
6.5	Syarat-Syarat dan Keperluan Am	76
6.6	Latihan Praktikum	76 - 77
6.7	Takrifan Jenis Kursus	78
BAB 7	RANCANGAN MINOR	79 - 85
7.0	Pengenalan	79
7.1	Rancangan Minor Dari Pusat Pengajian Sains Kemasyarakatan	79 - 84
7.1.1	Antropologi dan Sosiologi	79
7.1.2	Perancangan dan Pengurusan Pembangunan	80
7.1.3	Ekonomi	81
7.1.4	Sains Politik	81 - 82
7.1.5	Hubungan Antarabangsa	82

	7.1.6	Dasar dan Pentadbiran Awam	83
	7.1.7	Psikologi	83
	7.1.8	Pengajian Asia Tenggara (<i>Southeast Asian Studies</i>)	84
	7.2	Rancangan Minor dari Pusat-Pusat Pengajian Lain	85
BAB 8		MAKLUMAT LAIN PUSAT PENGAJIAN	86 - 88
	8.1	Sistem Penasihat Akademik	86
	8.2	Jawatankuasa Pensyarah-Pelajar	86
	8.3	Hadiah Pingat Emas, Hadiah Buku, Hadiah Kepujian dan Anugerah Sijil Dekan	86 - 88
	8.4	Skim Belajar Ke Luar Negara	88
BAB 9		SINOPSIS	89 - 122
	9.1	Kursus Pusat Pengajian	89 - 90
	9.2	Antropologi dan Sosiologi	91 - 96
	9.3	Perancangan dan Pengurusan Pembangunan	96 - 101
	9.4	Ekonomi	102 - 109
	9.5	Sains Politik	109 - 114
	9.6	Kerja Sosial	114 - 120
	9.7	Psikologi	120 - 121
	9.8	Minor Pengajian Asia Tenggara (<i>Minor in Southeast Asian Studies</i>)	121 - 122
		BORANG KEPERLUAN PENGIJAZAHAN	
	•	Ijazah Sarjana Muda Sains Kemasyarakatan (Antropologi dan Sosiologi)	123 - 124
		BORANG KEPERLUAN PENGIJAZAHAN	
	•	Ijazah Sarjana Muda Sains Kemasyarakatan (Perancangan dan Pengurusan Pembangunan)	125 - 126
		BORANG KEPERLUAN PENGIJAZAHAN	
	•	Ijazah Sarjana Muda Sains Kemasyarakatan (Ekonomi)	127 - 128
		BORANG KEPERLUAN PENGIJAZAHAN	
	•	Ijazah Sarjana Muda Sains Kemasyarakatan (Sains Politik)	129 - 130
		BORANG KEPERLUAN PENGIJAZAHAN	
	•	Ijazah Sarjana Muda Ekonomi (Kepujian)	131 - 132
		BORANG KEPERLUAN PENGIJAZAHAN	
	•	Ijazah Sarjana Muda Kerja Sosial (Kepujian)	133 - 134

PEGAWAI-PEGAWAI UTAMA PUSAT PENGAJIAN

DEKAN	Profesor Dr. Azlinda Azman	
TIMBALAN-TIMBALAN DEKAN	Dr. Mohamad Shahrudin Samsurijan Timbalan Dekan [Akademik, Kerjaya dan Antarabangsa]	
	Prof. Dr. Intan Hashimah Mohd Hashim Timbalan Dekan [Penyelidikan, Inovasi dan Libatsama Industri-Komuniti]	
PENGERUSI-PENGERUSI RANCANGAN	Dr. Abdul Rais Abdul Latiff [Prasiswazah]	
	Dr. Paramjit Singh Jamir Singh [Siswazah]	

PENYELARAS BAHAGIAN	Dr. Boo Harn Shian [Antropologi dan Sosiologi]	
	Dr. Parthiban S Gopal [Perancangan dan Pengurusan Pembangunan]	
	Dr. Soon Chuan Yean [Sains Politik]	
	Dr. Siti 'Aisyah Baharudin [Ekonomi]	
	Dr. Syazwani Drani [Kerja Sosial]	
PEGAWAI PENTADBIRAN	Cik Jelfariny Mohd Jelahni [Ketua Penolong Pendaftar]	
	Puan Nurul Farhana Amir Hamzah [Penolong Pendaftar]	

KAKITANGAN AKADEMIK & PENTADBIRAN

	Samb.	E-mel
Dekan Prof. Dr. Azlinda Azman	3369	dean_soc@usm.my
Timbalan Dekan (Akademik, Kerjaya dan Antarabangsa) Dr. Mohamad Shaharudin Samsurijan	2385/ 4605	ddsa_soc@usm.my
Timbalan Dekan (Penyelidikan, Inovasi dan Libatsama Industri-Komuniti) Prof. Dr. Intan Hashimah Mohd Hashim	3394	ddpg_soc@usm.my
Pengerusi Rancangan Prasiswazah Dr. Abdul Rais Abdul Latiff	3989	abdulrais@usm.my
Pengerusi Rancangan Siswazah Dr. Paramjit Singh Jamir Singh	4618	paramjit@usm.my
Penyelaras Bahagian Antropologi dan Sosiologi Dr. Boo Harn Shian	2803	booharnshian@usm.my
Ekonomi Dr. Siti 'Aisyah Baharudin	3346	sab16@usm.my
Kerja Sosial Dr. Syazwani Drani	4611	syazwanid@usm.my
Perancangan dan Pengurusan Pembangunan Dr. Parthiban S. Gopal	3359	parthi@usm.my
Sains Politik Dr. Soon Chuan Yean	3345	chuanyean@usm.my
Penyelaras Bahagian Kumpulan Penyelidikan Bertindak AIDS (AARG) Prof. Dr. Azlinda Azman	3955	aargusm@po.jaring.my
Penyelaras Unit Penyelidikan dan Pendidikan untuk Perdamaian (REPUSM) Prof. Dr. Kamarulzaman Askandar	2658	zam@usm.my

Antropologi dan Sosiologi

Prof. Dr. Chin Yee Whah	4609	ywchin@usm.my
Prof. Dr. Sivamurugan Pandian	3344	psiva@usm.my
Prof. Madya Dr. Azrina Husin	4614	azrina@usm.my
Prof. Madya Dr. Nor Hafizah Selamat	4608/ 3462	hafiz@usm.my
Prof. Madya Dr. Premalatha Karupiah	4619	prema@usm.my
Dr. Boo Harn Shian	2803	booharnshian@usm.my
Dr. Mohd Khairuddin Mohad Sallehuddin	5387	m.khairuddin@usm.my
Dr. Lye Tuck Po	5383	tuckpo@usm.my
Dr. Nur Hafeeza Ahmad Pazil	5386	hafeezapazil@usm.my
Dr. Ong Beng Kok	4613	ongbengkok@usm.my
Dr. Shariffah Suraya Syed Jamaludin	2797	shariffah@usm.my

Perancangan dan Pengurusan Pembangunan

Prof. Madya TPr Dr. Khoo Suet Leng	2652	slkhoo@usm.my
Prof. Madya Dr. Nor Malina Malek	2651	malina@usm.my
Prof. Madya Dr. Osman Md. Yusoff	4617	osmanmy@usm.my
Dr. Maslina Mohammed Shaed	6685	maslina.shaed@usm.my
Dr. Mohamad Shaharudin Samsurijan	2385/ 4605	msdin@usm.my
Dr. Noor Alyani Nor Azazi	6691	nooralyani@usm.my
Dr. Parthiban S. Gopal	3359	parthi@usm.my
Dr. Radin Firdaus Radin Badaruddin	2662	radin@usm.my
Dr. Suziana Mat Yasin	4622	suziana.my@usm.my

Ekonomi

Prof. Dr. Andrew Tan Khee Guan	2653	atan@usm.my
Prof. Dr. Lean Hooi Hooi	2663	hooilean@usm.my
Prof. Madya Dr. Chua Soo Yean	3350	sychua@usm.my
Prof. Madya Dr. Ch'ng Kean Siang	4623	cks@usm.my
Prof. Madya Dr. Loke Yiing Jia @ Loke Weng Kah	4615	yjloke@usm.my
Prof. Madya Dr. Saidatulakmal Mohd	4621	eieydda@usm.my
Dr. Abdul Rais Abdul Latiff	3989	abdulrais@usm.my
Dr. Jacqueline Liza Clarence B. Fernandez	3427	lfjacq@usm.my
Dr. Law Chee Hong	4624	cheehong@usm.my
Dr. Lim Ee Shiang	3351	eslim@usm.my
Dr. Lim Ghee Thean	4166	limgheethean@usm.my
Dr. Nor Asmat Ismail	2796	norasmat@usm.my
Dr. Siti 'Aisyah Baharudin	3346	sab16@usm.my
Dr. Siti Rahyla Rahmat	4612	rahyla@usm.my

Sains Politik

Prof. Dr. Kamarulzaman Askandar	2658	zam@usm.my
Prof. Madya Dr. Benny Teh Cheng Guan	3349	ben@usm.my
Dr. Nur Ajrun Khalid	-	nurajrun@usm.my
Dr. Azmil Mohd Tayeb	6678	azmil@usm.my
Dr. Muhammad Febriansyah	5388	febrian@usm.my
Dr. Nadhrah A. Kadir	2650	nadhrah@usm.my
Dr. Por Heong Hong	-	porheonghong@usm.my
Dr. Razlini Mohd Ramli	2798	razlini@usm.my
Dr. Siti Zuliha Razali	3348	siti_razali@usm.my
Dr. Soon Chuan Yean	3345	chuanyean@usm.my
Dr. Woo Kuan Heong	4616	khwoo@usm.my

Kerja Sosial

Prof. Dr. Azlinda Azman	3369	azlindaa@usm.my
Prof. Dr. Intan Hashimah Mohd. Hashim	4607	hashimah@usm.my
Prof. Madya Dr. Norzarina Mohd Zaharim	4604	norzarina@usm.my
Dr. Chooi Weng Tink	2716	wengtink@usm.my
Dr. Farhana Kamarul Bahrin	3358	farhanabaharin@usm.my
Dr. Intan Nooraini Haji Zainol	2623	intannooraini@usm.my
Dr. Mahathir Yahaya	5465	mahathiryahaya@usm.my
Dr. Masarah Mohamad Yusof	5468	masarahmy@usm.my
Dr. Md. Isahaque Ali	-	ialisw@usm.my
Dr. Mohd Haizzan Yahaya	4173	m_haizzan@usm.my
Dr. Mohd Taufik Mohammad	3037	fik@usm.my
Dr. Nur Atikah Mohamed Hussin	3356	atikah.mhussin@usm.my
Dr. Paramjit Singh Jamir Singh	4618	paramjit@usm.my
Dr. Suzanna Awang Bono	2802	suzanna.bono@usm.my
Dr. Syazwani Drani	4611	syazwanid@usm.my

STAF PENTADBIRAN

Ketua Penolong Pendaftar

Jelfariny Mohd Jelahni 3362 fariny@usm.my

Penolong Pendaftar

Nurul Farhana Amir Hamzah 5389 farhanaah@usm.my

Pegawai Penyelidik Sosial

Mohamad Fikri Ali Yasah 5385 fikri_ay@usm.my

Ketua Pembantu Tadbir (Kewangan)

Dharmaraj a/l Devadas 3876 dharmaraj@usm.my

Setiausaha Pejabat

Juliana Aminuddin 3369 julianaa@usm.my

Siti Rayuan Safar 3394 sitirayuan@usm.my

Penolong Jurutera

Siti Nur Faezah Ahmad 3395 faezah@usm.my

Penolong Pegawai Teknologi Maklumat

Nazrul Fitri Ahmad 3395 nazrul_fitri@usm.my

Pembantu Tadbir (Perkeranian/Operasi)

Aniza Abdul Malik 3832 aniza_malik@usm.my

Mahani Yusoff 5393 mahani_yusoff@usm.my

Norazrina Md. Jabarullah 5390 norazrinamj@usm.my

Norhasliza Mohd Illias 3955 hasliza@usm.my

Norhasniza Mohd Izhar 5391 norhasnizami@usm.my

Siti Ajeerah Ramli 5393 ajeerahramli@usm.my

Sufiah Abdul Kadir 3361 sufiah@usm.my

Pembantu Operasi

Shahrum Mokhtar 3360 shahrum@usm.my

Nadzri Othman 3360 onadzri@usm.my

PANEL PENASIHAT INDUSTRI/KOMUNITI

Antropologi dan Sosiologi

Dato' Wong Pui Lam
Advocate & Solicitor
Tuan, Mohd Zain & Co.
B-08-03, Gateway Corporate Suite,
Gateway Kiaramas,
No. 1 Jalan Desa Kiara, Mont Kiara,
50480 Kuala Lumpur.

Ekonomi

Encik Johan Mahmood Merican
Director
Ministry of Finance's National Budget
Kompleks Kementerian Kewangan
Persiaran Perdana, Presint 2
62592 Putrajaya
Wilayah Persekutuan Putrajaya

Kerja Sosial

Tuan Haji Mohd. Fazari Mohd. Salleh
Ketua Pengarah
Ibu Pejabat Jabatan Kebajikan Masyarakat Malaysia
Aras 18, No. 55 Persiaran Perdana Presint 4
62100 Putrajaya

Perancangan dan Pengurusan Pembangunan

Puan Wong Mei Fong
Global Manufacturing Manager
Intel Products (M) Sdn Bhd,
Lot 8, Jalan Hi-Tech 2-3 Kulim Hi-Tech Park,
09000 Kulim,
Kedah Darul Aman.

Sains Politik

Tan Sri Abu Kassim Mohamed
Pusat Governans dan Integriti
Tingkat 5, PTAR2
Fakulti Undang-undang
Universiti Teknologi MARA
40450 Shah Alam
Selangor

BAB 1

PENGENALAN

1.0 PENDAHULUAN

Pusat Pengajian Sains Kemasyarakatan ditubuhkan pada tahun 1970 dan merupakan antara pusat pengajian terawal di Universiti Sains Malaysia. Semenjak penubuhannya, Pusat Pengajian Sains Kemasyarakatan menawarkan program pengajian dalam bidang-bidang utama sains sosial. Di peringkat ijazah sarjana muda, Pusat Pengajian Sains Kemasyarakatan menawarkan **Ijazah Sarjana Muda Sains Kemasyarakatan (Kepujian)**, **Ijazah Sarjana Muda Ekonomi (Kepujian)** dan **Ijazah Sarjana Muda Kerja Sosial (Kepujian)**.

Rancangan Ijazah Sarjana Muda Sains Kemasyarakatan menawarkan empat bidang pengkhususan iaitu Antropologi dan Sosiologi, Ekonomi, Perancangan dan Pengurusan Pembangunan dan Sains Politik. Bermula pada Sidang Akademik 2011/2012, Pusat Pengajian ini mula menawarkan Rancangan Ijazah Sarjana Muda Ekonomi bagi meningkatkan bilangan graduan dalam bidang Ekonomi. Kerja Sosial yang sebelum ini merupakan sebahagian daripada pengkhususan dalam Rancangan Sarjana Muda Sains Kemasyarakatan semenjak tahun 1975, menawarkan Ijazah Sarjana Muda Kerja Sosial bermula pada Sidang Akademik 2011/2012.

Semenjak penubuhannya, Pusat Pengajian Sains Kemasyarakatan terus komited dalam memainkan peranan penting membangun dan memajukan disiplin sains kemasyarakatan khususnya di Malaysia dan juga di peringkat antarabangsa. Pusat Pengajian ini mempunyai jaringan kerjasama yang baik dengan sektor awam, swasta, NGO serta institusi pengajian tinggi dalam dan luar negara. Jaringan ini dicapai dan dikukuhkan melalui aktiviti penyelidikan, penerbitan, perundingan, pertukaran pelajar, latihan industri dan praktikum.

1.1 OBJEKTIF PENDIDIKAN PROGRAM (OPP)

Pusat Pengajian Sains Kemasyarakatan mempunyai empat (4) objektif pendidikan program seperti yang berikut:

- (i) OPP 1 : Mengekalkan konsep pendidikan integratif antara disiplin dan pelbagai disiplin demi kepentingan perkembangan ilmu, pengetahuan dan kemahiran penyelidikan sosial.
- (ii) OPP 2 : Melahirkan graduan yang matang, berkemahiran analitik, berkebolehan berkomunikasi dan berkeupayaan mencadangkan penyelesaian kepada masalah-masalah sosio-ekonomi.
- (iii) OPP 3 : Melahirkan graduan yang peka kepada isu-isu sosio-ekonomi semasa dan komited kepada penjanaaan kesejahteraan sosial dalam masyarakat.
- (iv) OPP 3 : Menyumbangkan kepada usaha pembangunan sumber manusia demi kepentingan perkembangan perindustrian dan pembangunan negara.

BAB 2

2.0 SISTEM AKADEMIK DAN MAKLUMAT AM

2.1 Aktiviti Pendaftaran Kursus

Pendaftaran kursus ialah aktiviti penting sepanjang tempoh pengajian setiap pelajar di Universiti. Perkara ini merupakan langkah pertama untuk membolehkan pelajar menduduki peperiksaan pada setiap hujung semester. Perancangan yang sistematik semasa proses pendaftaran kursus setiap semester akan membantu proses pengijazahan mengikut tempoh masa yang ditetapkan.

2.1.1 Urus Setia Pendaftaran Kursus Sarjana Muda dan Diploma

Unit Rekod Pelajar
Bahagian Pengurusan Akademik
Jabatan Pendaftar
Aras 1, Bangunan Canselori

No. Telefon : 04-653 2925/2924/4194/2923
No. Faks : 04-657 4641
E-Mel : sdrp@usm.my
Laman sesawang : <http://bpa.usm.my/index.php/ms/>

2.1.2 Platform Pendaftaran Kursus

1. E-Daftar

E-Daftar ialah kaedah pendaftaran kursus secara dalam talian yang boleh dibuat melalui portal *CampusOnline*. Tempoh pendaftaran kursus bagi Semester 1 dan Semester 2 akan bermula selepas keputusan rasmi peperiksaan dikeluarkan.

Pendaftaran Kursus Semasa Cuti Panjang (KSCP) perlu dilaksanakan dalam talian di pusat pengajian selepas keputusan rasmi peperiksaan Semester 2 dikeluarkan.

Tarikh dan tempoh pendaftaran sebenar melalui E-Daftar akan diumumkan kepada semua pelajar melalui E-mel semasa minggu ulang kaji pada setiap semester dan perincian berkaitan aktiviti ini turut dipaparkan pada laman sesawang USM.

Pelajar boleh mendaftar semua kursus melalui E-Daftar kecuali kursus kokurikulum. Pendaftaran kursus kokurikulum adalah di

bawah tanggungjawab dan pentadbiran Pengarah Pusat Rancangan Kokurikulum di Kampus Induk, Penyelaras Kokurikulum di Kampus Kejuruteraan dan Kampus Kesihatan.

Pelajar perlu memohon untuk mengikuti kursus kokurikulum melalui proses pradaftar sebelum aktiviti E-Daftar yang sebenar bermula. Permohonan pradaftar yang berjaya akan disenaraikan dalam pendaftaran kursus pelajar.

Capaian ke Sistem E-Daftar

- a. Sistem E-Daftar boleh dicapai menerusi portal *CampusOnline* (<https://campusonline.usm.my>).
- b. Pelajar perlu menggunakan ID dan kata laluan E-mel USM untuk mengakses/*login* ke laman profil yang mengandungi menu bertajuk **E-Daftar**.
- c. Pelajar perlu mencetak slip pengesahan pendaftaran kursus selepas selesai mendaftar atau selepas setiap kali mengemas kini (gugur/tambah) senarai pendaftaran kursus dalam tempoh E-Daftar.

2. Pendaftaran Kursus di Pusat Pengajian/Pusat

Pendaftaran kursus di Pusat Pengajian/Pusat hanya dibenarkan kepada pelajar bertaraf akademik aktif dan percubaan (P1/P2). Pelajar yang gagal mendaftar kursus atau mempunyai masalah mendaftar kursus dalam tempoh E-Daftar, turut dibenarkan mendaftar semasa tempoh rasmi aktiviti pendaftaran kursus di Pusat Pengajian/Pusat.

Tempoh rasmi aktiviti pendaftaran adalah pada hari pertama semester bermula sehingga minggu ketiga. Mulai minggu keempat hingga keenam, aktiviti pendaftaran dan penambahan kursus dianggap sebagai lewat, dan denda RM50.00 untuk setiap pendaftaran akan dikenakan melainkan pelajar boleh memberikan alasan yang wajar. Pendaftaran lewat akan dikendalikan oleh Unit Peperiksaan dan Pengijazahan, Bahagian Pengurusan Akademik (Jabatan Pendaftar).

2.1.3 Panduan Am Pendaftaran Kursus

1. Maklumat dan dokumen yang perlu dirujuk oleh pelajar sebelum pendaftaran kursus:

- a. Laman sesawang Pusat Pengajian/Pusat berkaitan untuk mendapatkan arahan/maklumat terkini penawaran kursus atau berkaitan pendaftaran kursus.
- b. Senarai kursus yang akan didaftarkan dan bilangan unit bagi setiap kursus berkaitan (rujuk Buku Panduan Rancangan Pengajian).

Status Akademik	PNG	Unit Minimum	Unit Maksimum
P1	1.99 & ke bawah	9	12
P2		9	10

2. Jenis kod kursus semasa mendaftar:

T = Teras
E = Elektif
M = Minor
U = Universiti

} Gred dan bilangan unit yang diperoleh daripada kursus-kursus di bawah kod ini akan diambil kira untuk pengijazahan

2 jenis kod kursus yang lain adalah seperti berikut:

Y = Audit
Z = Prasyarat

} Gred dan bilangan unit yang diperoleh untuk kursus di bawah 2 kod ini tidak diambil kira untuk pengijazahan.

3. Penasihat dan perakuan Penasihat Akademik diperlukan.
4. Pelajar tidak dibenarkan mendaftar dan mengulang mana-mana kursus yang bergred 'C' ke atas.
5. Pelajar Perubatan, Pergigian dan Farmasi tidak dibenarkan mendaftar dan mengulang mana-mana kursus yang bergred 'B-' ke atas.

2.1.4 Maklumat/Dokumen yang Diberikan kepada Semua Pelajar Menerusi Portal *CampusOnline*

1. Maklumat Penasihat Akademik.
2. Maklumat akademik seperti taraf akademik, nilai PNG, nilai PNGK dan tahun pengajian.

3. Cangred dan borang daftar kursus.
4. Senarai kursus yang akan ditawarkan oleh semua Pusat Pengajian/Pusat.
5. Jadual waktu pengajaran dan pembelajaran daripada Pusat Pengajian/Pusat/Unit di ketiga-tiga kampus.
6. Senarai kursus pradaftar yang telah dimasukkan terlebih dahulu ke dalam rekod pendaftaran kursus pelajar yang berkenaan (jika ada).
7. Peringatan tertentu tentang dasar/syarat umum pendaftaran kursus Universiti.

2.1.5 Pendaftaran Kursus Bahasa dan Kokurikulum

1. Pendaftaran kursus bahasa secara E-Daftar dibenarkan.
  - a. Sekiranya pendaftaran kursus bahasa melalui E-Daftar gagal dibuat, pelajar masih boleh membuat/mengemaskinikan pendaftaran kursus semasa tempoh rasmi aktiviti pendaftaran kursus di Pusat Pengajian Bahasa, Literasi dan Terjemahan (PPBLT).
  - b. Semua urusan kelulusan/ pendaftaran/ pengguguran/ penambahan kursus bahasa adalah di bawah tanggungjawab dan pentadbiran pihak PPBLT.
  - c. Sebarang masalah berkaitan pendaftaran kursus bahasa boleh dirujuk kepada pihak PPBLT seperti berikut:

Pejabat Am	: 04-653 4542/	} untuk
	5243/ 5248	
Pengerusi Rancangan Bahasa Malaysia	: 04-653 3974	} pelajar
Pengerusi Rancangan Bahasa Inggeris	: 04-653 3406	
Pengerusi Rancangan Bahasa Asing	: 04-653 3396	

Pengerusi Rancangan Kampus Kejuruteraan : 04-599 5407
04-599 6385

Pengerusi Rancangan Kampus Kesihatan : 09-767 1252

2. Pendaftaran **kursus kokurikulum secara E-Daftar** adalah tidak dibenarkan.
  - a. Pendaftaran kursus kokurikulum dijalankan sama ada secara pradaftar sebelum semester bermula ataupun

semasa dalam minggu pertama/dua semester. Kumpulan pelajar yang terpilih sahaja akan dimasukkan data pendaftaran kursus kokurikulum mereka sebelum E- Daftar bermula.

- b. Semua urusan kelulusan/ pendaftaran/ pengguguran/ penambahan kursus kokurikulum adalah di bawah tanggungjawab dan pentadbiran:

Pengarah Pusat Rancangan Kokurikulum, Kampus Induk
(04-653 5242/5243/5248)

Penyelaras Pusat Rancangan Kokurikulum, Kampus
Kejuruteraan (04-599 5097/6385)

Penyelaras Pusat Rancangan Kokurikulum, Kampus
Kesihatan (09-767 7547)

3. **Pengguguran kursus Bahasa dan Kokurikulum, jika perlu, hendaklah dibuat dalam tempoh minggu pertama.** Selepas minggu pertama, denda RM50.00 akan dikenakan bagi setiap kursus.

2.1.6 Pendaftaran Kursus ‘Audit’ (kod jenis Y)

Pendaftaran untuk kursus jenis audit (kod jenis Y) **adalah tidak dibenarkan secara E-Daftar** bagi mana-mana kursus. Pendaftaran kursus ini boleh dilakukan semasa tempoh rasmi aktiviti pendaftaran di pusat pengajian atau pusat terlibat.

Pelajar yang berminat perlu mengisi borang pendaftaran kursus yang boleh dicetak melalui laman *CampusOnline* USM atau diperoleh di pusat pengajian dan perlu mendapatkan kelulusan pensyarah bagi kursus yang hendak diaudit berserta kelulusan Dekan/Timbangan Dekan (akademik) pusat pengajian berkenaan.

Pendaftaran kursus audit (kod jenis Y) **TIDAK DIAMBIL KIRA** dalam penjumlahan keseluruhan beban kerja (unit) sebenar yang didaftar. Gred yang diperoleh daripada kursus audit tidak diambil kira dalam pengiraan PNGK dan penjumlahan unit bagi pengijazahan.

2.1.7 Pendaftaran Kursus ‘Prasyarat’ (kod jenis Z)

Pendaftaran kursus prasyarat (kod jenis Z) **DIAMBIL KIRA** dalam penjumlahan keseluruhan beban kerja (unit) sebenar yang didaftar.

Gred yang diperoleh daripada kursus prasyarat tidak diambil kira dalam pengiraan PNGK dan penjumlahan unit ke arah pengijazahan.

2.1.8 Pendaftaran dan Penambahan Kursus Lewat

Pendaftaran dan penambahan kursus lewat hanya dibenarkan pada minggu pertama hingga minggu ketiga dengan kelulusan Dekan. Permohonan selepas minggu ketiga tidak akan dipertimbangkan, kecuali bagi kes-kes khas yang diluluskan oleh Universiti. Pelajar akan dikenakan denda sebanyak RM50.00 jika alasan yang diberikan tidak munasabah.

2.1.9 Pengguguran Kursus

Pengguguran kursus dibenarkan hingga **akhir minggu Keenam**.

Bagi tujuan menggugurkan kursus, pelajar mesti memenuhi syarat yang ditetapkan oleh Universiti seperti berikut:

1. Borang Gugur Kursus perlu diisi oleh pelajar dan ditandatangani oleh pensyarah kursus berkenaan dan Dekan/Timbalan Dekan (Akademik, Kerjaya dan Antarabangsa) Pusat Pengajian pelajar berkenaan dan dikemukakan kepada Pejabat Am Pusat Pengajian/Pusat yang bertanggungjawab menawarkan kursus yang terlibat.
2. Pelajar yang ingin menggugurkan kursus bahasa mesti mendapat tandatangan dan cop Dekan/Timbalan Dekan (Akademik, Kerjaya dan Antarabangsa) Pusat Pengajian Bahasa, Literasi dan Terjemahan.
3. Pelajar yang ingin menggugurkan kursus kokurikulum, mesti mendapatkan kelulusan Pengarah Rancangan Kokurikulum (Kampus Induk) atau Penyelaras Kokurikulum di Kampus Kejuruteraan dan Kampus Kesihatan.
4. Kemudahan untuk menggugurkan kursus tidak boleh disalahgunakan. Pensyarah mempunyai hak untuk tidak membenarkan pelajar menggugurkan kursus sekiranya dia tidak serius terhadap kursus yang diambil seperti gagal menghadiri kuliah, tutorial dan amali dan tidak melaksanakan kerja kursus. Pelajar akan dihalang daripada menduduki peperiksaan dan akan diberikan gred 'X' dan tidak dibenarkan mengulang kursus semasa Kursus Semasa Cuti Panjang (KSCP).

2.1.10 Slip Pengesahan Pendaftaran Kursus

Slip pengesahan pendaftaran kursus yang dicetak selepas proses mendaftar kursus perlu disemak dengan teliti untuk memastikan tiada kesilapan dari segi kod kursus yang telah didaftarkan berserta kod jenis bagi setiap kursus yang didaftarkan.

Sebarang kesilapan data pendaftaran kursus perlu dibetulkan sama ada semasa E-Daftar atau di Pusat Pengajian semasa tempoh aktiviti pendaftaran kursus di Pusat Pengajian/Pusat.

2.1.11 Semakan dan Pengemaskinian Data/Maklumat/Rekod Peribadi dan Akademik Pelajar

Pelajar boleh menyemak maklumat peribadi dan akademik melalui portal *CampusOnline*. Pelajar juga dinasihatkan untuk selalu menyemak maklumat peribadi masing-masing yang dipaparkan dalam laman sesawang ini.

1. Pengemaskinian maklumat surat-menyurat, nombor telefon dan e-mel peribadi boleh dilakukan melalui portal *CampusOnline*.
2. Permohonan pembetulan/ pengemaskinian data peribadi seperti ejaan nama, nombor kad pengenalan, nombor pasport dan alamat (tetap dan perhubungan) perlu dimaklumkan kepada Unit Rekod Pelajar, Bahagian Pengurusan Akademik.
3. Permohonan pembetulan data-data akademik seperti maklumat major, minor, keputusan MUET dan kod jenis kursus (selain data keputusan peperiksaan) perlu dimaklumkan kepada Unit Rekod Pelajar, Bahagian Pengurusan Akademik.

2.1.12 Penasihat Akademik

Pusat Pengajian akan melantik seorang Penasihat Akademik bagi setiap pelajar untuk memberikan penasihat dan perancangan berkaitan hal-hal akademik kepada pelajar di bawah tanggungjawab sepanjang tempoh pengajian pelajar berkenaan.

2.2 Takrifan Unit/Kredit/Kursus

2.2.1 Unit

Setiap kursus diberi nilai yang dikenali sebagai **UNIT**. Unit diberi berdasarkan skop kurikulum dan beban kerja pelajar dalam kursus yang berkenaan. Pada umumnya, unit ditakrifkan seperti berikut:

Jenis Kursus	Takrifan
Kursus Teori	1 unit bersamaan dengan 1 jam interaksi bagi tempoh satu minggu selama 13 – 14 minggu dalam satu semester.
Kursus Amali/ Makmal/ Kursus Kemahiran Bahasa	1 unit bersamaan dengan 1.5 jam interaksi bagi tempoh satu minggu selama 13 – 14 minggu dalam satu semester.
Kursus Latihan Industri/ Latihan Mengajar	1 unit bersamaan dengan 2 minggu latihan.

Berdasarkan keperluan Kerangka Kelayakan Malaysia (MQF) pada masa ini:

Satu unit bersamaan 40 jam daripada waktu pembelajaran pelajar

[1 unit = 40 hours of Student Learning Time (SLT)]

2.2.2 Unit Kredit Terkumpul

Unit yang telah didaftarkan dan lulus dikenali sebagai kredit. Untuk berijazah, pelajar mesti mengumpulkan jumlah kredit yang ditetapkan.

2.3 Sistem Peperiksaan

Peperiksaan diadakan pada akhir setiap semester. Pelajar mesti menduduki peperiksaan bagi kursus-kursus yang didaftarkan semasa pendaftaran kursus kecuali bagi kursus-kursus 100% kerja kursus. Setiap pelajar mestilah terlebih dahulu menjelaskan semua yuran dan juga memenuhi syarat keperluan kuliah/tutorial/amali dan keperluan lain bagi setiap kursus sebelum layak menduduki peperiksaan bagi kursus-kursus yang didaftarkan. Penilaian kursus ditentukan berdasarkan prinsip penilaian secara berterusan daripada komponen kerja kursus dan peperiksaan akhir. Penilaian kerja kursus boleh mengandungi aspek-aspek seperti penglibatan dalam tutorial, ujian, esei, projek dan tugasan.

2.3.1 Tempoh Peperiksaan

Nilai Kursus	Tempoh Peperiksaan
2 unit	1 jam untuk kerja kursus melebihi 40%
2 unit	2 jam untuk kerja kursus 40% dan ke bawah
3 unit atau lebih	2 jam untuk kerja kursus melebihi 40%
3 unit atau lebih	3 jam untuk kerja kursus 40% dan ke bawah

2.3.2 Penghalangan Peperiksaan

Pelajar boleh dihalang daripada menduduki peperiksaan akhir jika tidak memenuhi sekurang-kurangnya 70% keperluan kursus seperti tidak menghadiri kuliah dan tutorial serta tidak menyempurnakan keperluan komponen kerja kursus. Kursus yang dihalang akan diberikan gred 'X' dan pelajar tidak dibenarkan mengulang kursus berkenaan semasa Kursus Semasa Cuti Panjang (KSCP).

2.3.3 Sistem Purata Nilai Gred

Prestasi pelajar dalam sesuatu kursus dinilai berdasarkan skala berikut:

Gred Abjad	A	A-	B+	B	B-	C+	C	C-	D+	D	D-	F
Nilai Gred	4.00	3.67	3.33	3.00	2.67	2.33	2.00	1.67	1.33	1.00	0.67	0

Pelajar yang mendapat gred 'C-' dan ke bawah bagi sesuatu kursus boleh memperbaiki gred dengan mengulangi kursus itu semasa KSCP (lihat di bawah) atau pada semester biasa. Pelajar yang mendapat gred 'C' dan ke atas bagi sesuatu kursus tidak dibenarkan mengulangi kursus berkenaan sama ada semasa KSCP atau semester biasa.

Pencapaian dalam sesuatu semester dikira berdasarkan purata nilai gred (PNG) yang diperolehi daripada semua kursus yang didaftarkan pada semester tersebut. PNG ialah ukuran untuk menentukan pencapaian taraf akademik pelajar bagi sesuatu semester.

PNGK ialah purata nilai gred kumulatif yang dikumpulkan oleh pelajar dari satu semester ke satu semester pengajiannya.

Rumusan untuk mengira PNG dan PNGK ialah:

$$\text{Purata Nilai Gred} = \frac{\sum_{i=1}^n U_i M_i}{\sum_{i=1}^n U_i}$$

di sini:

- n = Bilangan kursus yang diambil
- U_i = Unit kursus bagi kursus i
- M_i = Mata penilaian gred bagi kursus i

Contoh pengiraan PNG dan PNGK:

	Kursus	Unit	Nilai Gred (NG)	Gred (G)	Jumlah NG
Semester I	ABC XX1	4	3.00	B	12.00
	ABC XX2	4	2.33	C+	9.32
	BCD XX3	3	1.67	C-	5.01
	CDE XX4	4	2.00	C	8.00
	EFG XX5	3	1.33	D+	3.99
	EFG XX6	2	2.67	B-	5.34
		20			43.66

$$\text{PNG} = \frac{43.66}{20} = 2.18$$

	Kursus	Unit	Nilai Gred (NG)	Gred (G)	Jumlah NG
Semester II	ABC XX7	3	1.00	D	3.00
	ABB XX8	4	2.33	C+	9.32
	BBC XX9	4	2.00	C	8.00
	BCB X10	4	2.67	B-	10.68
	XYZ XX1	3	3.33	B+	9.99
		18			40.99

$$\text{PNG} = \frac{40.99}{18} = 2.28$$

$$\text{PNGK} = \frac{\text{Jumlah NG Berkumpul}}{\text{Jumlah Bil. Unit Berkumpul}} = \frac{43.66 + 40.99}{20 + 18} = \frac{84.65}{38} = 2.23$$

Dalam contoh di atas, PNGK dikira sebagai jumlah nilai gred terkumpul bagi semua kursus yang diambil, dibahagi dengan jumlah bilangan unit yang didaftarkan.

2.3.4 Kursus Semasa Cuti Panjang (KSCP)

Kursus Semasa Cuti Panjang hanya ditawarkan kepada pelajar yang memperoleh gred 'C-', 'D+', 'D', 'D-', 'F' dan 'DK' sahaja dalam sesuatu kursus. Pelajar yang mendapat gred 'X' dan 'F*' tidak dibenarkan mengambil peperiksaan KSCP.

Tujuan KSCP adalah untuk:

1. Memberikan peluang kepada pelajar yang menghadapi kesempitan masa untuk pengijazahan.
2. Membantu pelajar yang memerlukan beberapa unit untuk pengijazahan.
3. Membantu pelajar yang berada dalam taraf percubaan untuk memperbaiki taraf akademiknya.
4. Membantu pelajar yang perlu mengulang kursus prasyarat yang tidak ditawarkan pada semester berikutnya.

Walau bagaimanapun, peluang diberikan hanya kepada pelajar yang mengulang kursus yang pernah diambil dan mereka yang mendapat gred seperti yang dinyatakan di atas, sekiranya ditawarkan. Lazimnya, kuliah formal tidak akan dilaksanakan. Sebaliknya pengajaran dilakukan secara tutorial.

Kursus Semasa Cuti Panjang mengambil masa selama 3 minggu, iaitu 2 minggu tutorial dan 1 minggu peperiksaan. Tarikh Kursus Semasa Cuti Panjang boleh diperolehi melalui kalendar akademik.

Pelaksanaan KSCP

1. Pelajar dibenarkan mendaftar maksimum 3 kursus dan tidak melebihi 10 unit.
2. Markah/gred kerja kursus yang diambil kira ialah markah/gred kerja kursus yang tertinggi dalam kursus berkenaan yang

diperoleh pada semester lepas sebelum KSCP. Penentuan gred akhir adalah seperti berikut:

**Gred Akhir = Markah atau gred kerja kursus tertinggi +
Markah atau gred peperiksaan KSCP**

3. Pengiraan PNG bagi KSCP menggunakan gred **TERKINI** (yang diperoleh semasa KSCP) dan melibatkan kursus-kursus semester kedua serta kursus-kursus yang diulang semasa KSCP. Jika PNG semasa KSCP mengikut pengiraan di atas ialah 2.00 atau ke atas, maka taraf akademik pelajar adalah aktif walaupun taraf akademik pelajar pada semester kedua ialah percubaan. Walau bagaimanapun, jika PNG bagi KSCP (mengikut pengiraan di atas) adalah 1.99 atau ke bawah, maka taraf akademik pelajar berdasarkan taraf pada semester kedua.
4. Pelajar yang berijazah (telah memenuhi syarat pengijazahan) pada akhir Semester 2 tidak dibenarkan mengambil KSCP.

2.3.5 Taraf Akademik

Taraf Aktif: Pelajar yang berjaya mendapat PNG 2.00 dan ke atas dalam peperiksaan sesuatu semester akan diberikan taraf AKTIF dan dibenarkan meneruskan pengajian dalam semester berikutnya.

Taraf Percubaan: Taraf percubaan diberikan kepada pelajar yang memperoleh PNG 1.99 dan ke bawah. Pelajar yang berada dalam taraf percubaan selama tiga semester berturut-turut (P1, P2, FO), tidak akan dibenarkan meneruskan pengajiannya di universiti ini. Walau bagaimanapun, jika nilai PNGK adalah 2.00 dan ke atas, pelajar dibenarkan meneruskan pengajian dan taraf dikekalkan sebagai P2.

2.3.6 Penalti tidak Menduduki Peperiksaan

Pelajar yang tidak menghadiri peperiksaan bagi mana-mana kursus yang telah didaftarkan, perlu mengemukakan alasan secara bertulis kepada Ketua Penolong Pendaftar, Unit Peperiksaan dan Pengijazahan, Bahagian Pengurusan Akademik dalam tempoh 48 jam (bagi pelajar penuh masa) dan dalam tempoh 7 hari (bagi pelajar pendidikan jarak jauh) dari masa peperiksaan berlangsung. Alasan yang dikemukakan akan dipertimbangkan oleh Majlis Pemeriksa Pusat Pengajian/Pusat dan disahkan oleh Majlis Peperiksaan Universiti seperti berikut:

1. Bagi alasan yang diterima oleh Majlis Peperiksaan Universiti, calon akan diberikan Gred DK [dengan kebenaran]. Gred DK akan diberikan kepada pelajar jika dia mengemukakan sijil sakit (daripada hospital/klinik kerajaan atau klinik panel/klinik USM) atau mengemukakan alasan-alasan yang diterima oleh Majlis Peperiksaan Universiti. Gred DK akan dikecualikan dalam pengiraan PNG/PNGK pelajar berkenaan.
2. Calon yang tidak menduduki peperiksaan tanpa alasan akan diberikan Gred F*

2.3.7 Penamatan Pencalonan

Tanpa adanya prasangka terhadap syarat di atas, **Majlis Peperiksaan USM mempunyai kuasa mutlak untuk memberhentikan pengajian seseorang pelajar jika pelajar tidak memenuhi jumlah minimum kredit terkumpul.**

Majlis Peperiksaan USM juga boleh menamatkan pengajian seseorang pelajar atas sebab-sebab tertentu (tidak mendaftar kursus, tidak hadir peperiksaan tanpa alasan), termasuk alasan perubatan, yang menyebabkan pelajar tersebut tidak lagi sesuai untuk meneruskan pengajiannya di Universiti ini.

2.3.8 Keputusan Peperiksaan

Keputusan penuh (bergred) akan diumumkan Universiti melalui portal *CampusOnline* (campusonline.usm.my) selepas mesyuarat Majlis Pemeriksa Pusat Pengajian iaitu lebih kurang dalam tempoh satu bulan selepas peperiksaan.

Pelajar boleh mencetak sendiri dokumen keputusan rasmi peperiksaan masing-masing yang dinamakan 'SEMGRED' melalui portal *CampusOnline* (campusonline.usm.my) pada hari/tarikh yang sama keputusan peperiksaan diumumkan.

2.3.9 Semakan Semula Keputusan Peperiksaan

Pelajar boleh memohon untuk menyemak semula keputusan peperiksaan bagi kursus yang diambil pada semester berkenaan. Borang permohonan boleh didapati dalam laman sesawang rasmi atau di kaunter Bahagian Pengurusan Akademik, Jabatan Pendaftar setiap kampus. Borang rayuan semakan semula tersebut hendaklah diserahkan berserta dengan salinan resit rasmi pembayaran/penyata *e-payment* berjumlah RM25.00 bagi satu kertas soalan. Tempoh

rayuan adalah dua (2) minggu selepas keputusan rasmi diumumkan.

Proses penyemakan semula hanya melibatkan pengesahan sama ada semua skrip jawapan telah diperiksa dan diberikan markah secara konsisten serta penghitungan markah adalah betul. Skrip jawapan kursus berkenaan tidak akan dinilai semula.

Pusat pengajian akan mengesahkan sebarang pindaan pada keputusan peperiksaan pelajar berkenaan. Sekiranya terdapat pindaan gred/markah, pelajar boleh meminta pengembalian wang semakan semula sebanyak RM25.00. Unit Peperiksaan dan Pengijazahan akan membuat pindaan bagi keputusan peperiksaan kursus berkenaan dan pelajar boleh menyemak status terkini di portal *CampusOnline* masing-masing.

2.4 Pengecualian Unit

2.4.1 Pengecualian Unit

Pengecualian unit ditakrifkan sebagai sejumlah unit yang diberikan kepada pelajar yang mengikuti kursus di USM yang dikecualikan daripada keperluan pengijazahan. Pelajar hanya perlu mengumpul sejumlah baki unit tertentu bagi tujuan pengijazahan. Kelulusan atau gred kursus yang dikumpulkan atau diperolehi di USM, yang diambil kira dalam pengiraan purata nilai gred kumulatif (PNGK) bagi tujuan pengijazahan.

2.4.2 Peraturan dan Pelaksanaan Pengecualian Unit

1. Pelajar Lepasn Diploma daripada IPT Awam dan IPT Swasta yang diiktiraf:
  - a. Pengecualian unit hanya boleh diberikan bagi kursus-kursus yang diperolehi pada peringkat diploma. Walau bagaimanapun, pengecualian unit tidak dibenarkan bagi kursus-kursus Mata Pelajaran Umum (MPU) seperti kursus Bahasa, Hubungan Etnik dan TITAS yang diambil pada peringkat Diploma.
  - b. Kursus-kursus yang dipohon pengecualian unit boleh digabungkan (meliputi dua atau lebih) untuk mendapat pengecualian unit bagi satu kursus pada peringkat ijazah. Walau bagaimanapun, sekiranya Pusat Pengajian ingin memperakukan satu kursus sahaja pada peringkat diploma

untuk mendapatkan pengecualian unit satu kursus pada peringkat ijazah, kursus pada peringkat diploma berkenaan mestilah yang setara dengan kursus peringkat ijazah dan mempunyai unit yang sama atau lebih.

- c. Kursus-kursus yang telah diikuti semasa bekerja (dalam perkhidmatan) oleh pelajar lepasan diploma tidak boleh dipertimbangkan untuk pengecualian unit.
- d. Pencapaian minimum dalam peperiksaan bagi kursus-kursus pada peringkat diploma yang boleh dipertimbangkan pengecualian unit adalah sekurang-kurangnya gred C atau 2.0 atau setara.
- e. Jumlah pengecualian semester tidak melebihi dua semester.
- f. **Untuk memperoleh pengecualian unit latihan industri**, pelajar mestilah mempunyai pengalaman bekerja berterusan selama sekurang-kurangnya dua tahun dalam bidang yang berkenaan. Sekiranya pelajar telah menjalani latihan industri semasa mengikuti program pengajian pada peringkat diploma, pelajar perlu mempunyai pengalaman bekerja selama satu tahun.

Di samping itu, pelajar juga dikehendaki mengemukakan laporan tentang tahap kerja dan jenis kerja yang dilakukan. Pengecualian unit latihan industri tidak diambil kira dalam mempertimbangkan pengecualian semester kerana latihan industri untuk USM diadakan semasa cuti panjang.

2. Pelajar Lepasn Diploma IPTS Program Kawal Selia/Luaran USM:

- a. Pelajar Lepasn Diploma IPTS Program Kawal Selia/Luaran USM diberi pengecualian unit mengikut ketetapan yang telah ditetapkan bagi sesuatu program pengajian. **Lazimnya pengecualian unit bagi pelajar dalam kategori ini dibuat secara blok mengikut perjanjian** antara USM (melalui pusat pengajian yang menawarkan program) dengan IPTS berkenaan.
- b. **Pelajar daripada IPTA/IPTS yang diiktiraf** sama ada dari dalam atau luar negara yang sedang mengikuti kursus pada peringkat sarjana muda dan ingin memohon melanjutkan pengajian di Universiti ini dan sekiranya

berjaya, boleh dipertimbangkan pengecualian unit tertakluk kepada syarat-syarat berikut:

- [1] Kursus-kursus yang telah diikuti di IPT terdahulu adalah setara (sekurang-kurangnya 80% kandungan kursus adalah sama) dengan kursus-kursus yang ditawarkan di USM.
- [2] Bagi pelajar yang mengikuti kursus pada peringkat diploma lanjutan di IPT lain yang diiktiraf setaraf dengan kursus sarjana muda di USM, boleh dipertimbangkan pengecualian unit sama seperti pada Bahagian 2.5.
- [3] Jumlah maksimum pengecualian unit yang dibenarkan tidak melebihi 30% daripada jumlah keperluan unit pengijazahan.

2.4.3 Jumlah Pengecualian Semester

Pengecualian semester bergantung pada jumlah pengecualian unit yang setara bagi satu semester dalam sesuatu program.

Jumlah Unit dikecualikan	Jumlah Semester dikecualikan
8 dan ke bawah	Tiada
9 – 32	1
33 hingga 1/3 daripada jumlah unit berijazah	2

2.4.4 Tatacara Permohonan bagi Pengecualian Unit

Pelajar USM yang ingin memohon pengecualian unit perlu memohon dengan menggunakan 'Borang Permohonan Pengecualian Unit' yang boleh didapati daripada Unit Peperiksaan dan Pengijazahan atau Pusat Pengajian masing-masing.

Borang permohonan perlu dikemukakan untuk kelulusan Dekan Pusat Pengajian sebelum dimajukan kepada Unit Peperiksaan dan Pengijazahan untuk pertimbangan dan kelulusan.

2.5 Pemindahan Kredit

Pemindahan kredit ditakrifkan sebagai pengiktirafan sejumlah kredit yang diperoleh pelajar USM yang mengikuti kursus di sesebuah IPTA lain dalam tempoh pengajiannya di USM, digabungkan dengan kredit yang diperoleh di USM untuk memenuhi syarat keperluan unit program pengajiannya. Keputusan peperiksaan atau gred yang diperoleh daripada kursus-kursus yang diikuti di IPTA lain yang dipindahkan akan digabungkan dalam pengiraan PNGK.

1. Kategori Pelajar yang Layak Dipertimbangkan untuk Pemindahan Kredit

Pelajar sepenuh masa program sarjana muda USM yang ingin mengikuti kursus tertentu pada peringkat sarjana muda di IPTA lain.

Pelajar sepenuh masa yang mengikuti program diploma USM yang ingin mengikuti kursus tertentu pada peringkat diploma di IPTA lain.

2. Syarat Khusus

a. Kursus Asas dan Teras

Pemindahan kredit hanya dipertimbangkan bagi kredit yang diperoleh daripada kursus-kursus di IPTA lain, yang setara (sekurang-kurangnya 80% kandungan kursus adalah sama) dengan kursus-kursus yang ditawarkan oleh program berkenaan.

Kursus-kursus yang boleh dipindahkan hanyalah kursus-kursus yang mempunyai bilangan unit yang sama atau lebih. Bagi kursus yang setara tetapi unitnya kurang, pemindahan kredit boleh diperakukan dengan menggabungkan beberapa kursus. Kredit yang dipindahkan adalah sama dengan unit kursus yang ditawarkan di USM. Gred purata bagi kursus yang digabungkan tersebut akan diambil kira dalam pengiraan PNGK.

b. Kursus Elektif atau Opsyen

Pelajar boleh mengikuti mana-mana kursus tertentu yang bersesuaian di IPTA lain tertakluk pada kebenaran pusat pengajian serta kemampuan atau kesediaan IPTA lain.

Kredit yang dipindahkan ialah kredit yang diperoleh daripada kursus-kursus di IPTA lain. Tiada syarat kesetaraan kursus diperlukan.

c. Kursus Minor

Bagi pemindahan unit kursus minor, pusat pengajian perlulah memenuhi syarat (i) atau (ii), dengan mengambil kira keperluan sesuatu program.

3. Syarat Umum

- a. Bilangan maksimum unit yang boleh dipindahkan hendaklah tidak melebihi satu pertiga daripada keseluruhan bilangan unit pengajian.
- b. Pemindahan kredit daripada IPTA lain hanya boleh berlaku sekali bagi setiap IPTA.
- c. Keputusan peperiksaan yang diperoleh oleh pelajar yang mengikuti kursus di IPTA lain akan diambil kira bagi tujuan pengijazahan. Gred yang diperoleh bagi setiap kursus akan digabungkan dengan gred yang diperoleh di USM dalam pengiraan PNGK.
- d. Pelajar yang telah memohon dan diluluskan pemindahan kredit tidak dibenarkan membatalkan kelulusan tersebut setelah keputusan peperiksaan diperoleh.
- e. Pelajar dikehendaki mendaftar kursus di IPTA lain tidak kurang daripada jumlah unit minimum serta tidak melebihi unit maksimum yang ditetapkan mengikut program pengajian mereka. Walau bagaimanapun, bagi kes-kes tertentu (contohnya pelajar mengulang tahun pengajian dan hanya memerlukan beberapa unit untuk berijazah), Dekan boleh memperakukan pelajar mendaftar unit kurang daripada minimum, semester tersebut tidak akan diambil kira dalam syarat bermastautin. Dalam hal ini, pengiraan PNGK mengikut kaedah yang diamalkan bagi KSCP.
- f. Pelajar USM yang mengikuti kursus di IPTA lain dan jika gagal mana-mana kursus, dibenarkan menduduki peperiksaan ulangan sekiranya terdapat peruntukan untuk berbuat demikian di IPTA tersebut.
- g. Sekiranya kaedah pengiraan markah peperiksaan di IPTA lain tidak sama seperti yang dilaksanakan di USM, maka kaedah penukaran gred akan dilakukan mengikut skala yang sedia ada.

- h. Pelajar USM yang telah mendaftar kursus di IPTA lain dan membuat keputusan untuk kembali mengikuti pengajian di USM, perlu mengikuti syarat-syarat pendaftaran kursus yang sedia ada di USM.

2.5.1 Tatacara Permohonan untuk Mengikuti Kursus/Pemindahan Kredit

Pelajar USM yang ingin memohon mengikuti kursus/pemindahan kredit di IPTA lain perlu memohon dengan menggunakan 'Borang Permohonan Pemindahan Kredit'.

Borang permohonan perlu mendapat kelulusan Dekan Pusat Pengajian bagi program pengajian yang sedang diikuti dalam tempoh tiga bulan sebelum dimajukan kepada IPTA lain untuk pertimbangan.

2.6 Integriti Akademik

“Integriti tanpa ilmu adalah lemah dan tidak berguna. Ilmu tanpa integriti adalah berbahaya dan dahsyat”- Samuel Johnson

Kejujuran dalam akademik adalah penting kerana kejujuran merupakan tonggak dalam memastikan adab dan tatasusila berkenaan dengan integriti pendidikan tinggi terpelihara.

Universiti Sains Malaysia menggalakkan pelajarinya agar menghormati dan memastikan perkara berkaitan integriti akademik sentiasa terpelihara dan disanjung tinggi. Universiti Sains Malaysia sentiasa menerapkan prinsip ini kepada pelajar Universiti Sains Malaysia untuk memastikan bahawa akhlak, etika dan integriti akademik ini adalah suatu perkara penting semasa mereka mendalami pengajian mereka di Universiti Sains Malaysia.

Berikut adalah amalan atau perbuatan yang dianggap sebagai tindakan tidak berintegriti dalam akademik:

1. Menipu

Menipu dalam konteks akademik termasuklah meniru dalam sesuatu peperiksaan, penggunaan maklumat atau bahan bantu lain tanpa kebenaran atau secara tidak jujur. Terdapat pelbagai cara dan kaedah yang digunakan dalam penipuan akademik dan antaranya:

- a. Menyalin jawapan daripada orang lain semasa ujian atau peperiksaan.

- b. Melakukan apa-apa perbuatan mencurigakan yang boleh dianggap sebagai menipu atau cuba menipu dalam peperiksaan.
- c. Menggunakan bahan atau alatan tanpa kebenaran contohnya nota bertulis tangan, telefon bimbit, telefon pintar, jam pintar atau apa-apa bahan elektronik yang tidak dibenarkan semasa ujian atau peperiksaan.
- d. Meminta atau membenarkan pelajar lain untuk mengambil ujian atau peperiksaan bagi pihak diri pelajar dan sebaliknya.
- e. Berkongsi jawapan bagi sesuatu tugas atau projek.
- f. Sengaja merosakkan markah/gred kerja setelah dipulangkan, kemudian menghantarnya semula bagi pemarkahan/penggredan semula.
- g. Mengarah, memaksa, memujuk, memperdaya atau mengugut orang lain membuat penyelidikan, penulisan, pemrograman, atau jenis tugas yang lain untuk kepentingan diri pelajar sendiri.
- h. Menghantar kerja yang serupa atau sama bagi lebih daripada satu kursus tanpa berunding atau terlebih dahulu mendapatkan kebenaran daripada pensyarah yang terlibat.

2. Ciplakan

Reputasi sesebuah institusi akademik bergantung pada keupayaannya untuk mencapai dan melestarikan kecemerlangan akademik melalui pelaksanaan kejujuran dan integriti akademik. Integriti akademik berasaskan kepercayaan, kesaksamaan, rasa hormat dan kebertanggungjawaban, yang membentuk asas kepada semua hasil karya akademik.

Salah satu aspek hilangnya integriti akademik ialah ciplakan, iaitu perbuatan seseorang yang menyatakan secara tidak jujur, sama ada secara bertulis atau medium lain, bahawa sesuatu idea, yang telah diterbitkan ataupun yang belum terbit, penulisan, karya atau ciptaan orang lain, merupakan usaha intelektualnya sendiri tanpa memberikan penghargaan atau rujukan jelas tentang pengarang asal atau sumbernya.

DASAR UNIVERSITI SAINS MALAYSIA TERHADAP CIPLAKAN

Dasar Universiti terhadap Ciplakan menerangkan komitmen jitu Universiti untuk menegakkan integriti akademik berkaitan dengan ciplakan. Dasar ini akan menjadi sumber kuasa apabila terdapat suatu pelanggaran tatakelakuan akademik yang berkait dengan ciplakan.

Dasar Universiti terhadap ciplakan ini adalah sebagai peraturan yang bersifat mendidik dan mencegah dan boleh dijadikan asas sekiranya mana-mana warga Universiti melanggar mana-mana peraturan dan undang-undang Universiti.

Dasar ini terpakai kepada semua pelajar, bekas pelajar, staf dan bekas staf termasuk felo, pascakedoktoran, sarjana pelawat, dan staf akademik, staf bukan akademik, staf penyelidikan, staf kontrak dan staf sementara yang belajar, berkhidmat atau telah berkhidmat atau telah menamatkan pengajian di Universiti.

Ciplakan ditakrifkan sebagai satu perbuatan membentangi, memetik, menyalin, memparafrasa atau menyebarkan idea, imej, proses, karya, data, perkataan sendiri atau orang lain atau sumber tanpa memberi perakuan, rujukan atau petikan yang betul kepada sumber asalnya. Perbuatan ciplakan termasuk, tetapi tidak terhad, kepada hal-hal berikut:

- a. Memetik secara verbatim (pereplikaan kata demi kata) hasil karya orang lain.
- b. Memparafrasa karya orang lain dengan mengubah sesetengah daripada perkataan, atau susunan kata tanpa memberikan perakuan yang sewajarnya kepada sumber asalnya.
- c. Menghantar karya orang lain sama ada secara keseluruhannya atau sebahagiannya sebagai karya sendiri.
- d. *Auto-plagiarisme* atau swaplajarisme (self-plagiarism) (karya sendiri yang telah diterbitkan) atau karya yang sudah pun dihantar untuk penilaian atau bagi mana-mana anugerah dan menyerahkannya sebagai ciptaan yang baharu tanpa memetik kandungan asal.
- e. Perujukan sumber yang tidak mencukupi atau mengelirukan yang membolehkan pembaca menyamak sama ada sesuatu karya itu telah dipetik dengan tepat dan/atau secara adil, justeru membolehkan mereka mengenal pasti sumbangan penulis asal dalam karya yang

diserahkan itu.

Universiti mengambil berat setiap aduan dan kesalahan berkaitan ciplakan dan sekiranya pelajar didapati melakukan kesalahan menciplak dan terbukti bersalah, maka Universiti boleh mengenakan hukuman tatatertib mengikut Kaedah Tatatertib Pelajar.

3. Pemalsuan

Pemalsuan bermaksud suatu proses pembuatan, adaptasi atau meniru dengan maksud untuk menipu. Pemalsuan ialah perbuatan memperdaya orang lain. Pemalsuan pada dasarnya merupakan sesuatu yang bersangkutan dengan objek yang dihasilkan atau diubah.

Ciptaan atau hasil tugas atau kerja akademik yang tidak memberikan pengiktirafan, meminda, memalsu atau penyalahgunaan data, maklumat atau petikan dalam mana-mana kerja akademik boleh dianggap sebagai kerja-kerja pemalsuan. Maklumat yang dipalsukan dan bukannya hasil usaha sebenar pelajar yang berkaitan dengan sesuatu penyiasatan atau kajian tertentu dianggap sebagai melanggar prinsip mencari kebenaran ilmu. Antara contoh pemalsuan termasuklah:

- a. Mengubah data atau keputusan, atau menggunakan keputusan orang lain, dalam sesuatu eksperimen, tugas atau penyelidikan.
- b. Memetik sumber yang tidak digunakan atau dirujuk.
- c. Sengaja menyenaraikan rujukan yang tidak betul atau rekaan.
- d. Memalsukan rekod atau dokumen akademik untuk kepentingan akademik.
- e. Memalsukan dokumen termasuklah tandatangan pemberian kuasa dalam mana-mana rekod akademik atau dokumen USM yang lain.
- f. Membangunkan set data palsu.

4. Bersubahat Terhadap Perkara Salah

Bersubahat secara umumnya bermaksud bersepakat menjayakan atau melakukan sesuatu perbuatan atau pekerjaan dengan tujuan tidak baik. Antara contoh bersubahat termasuklah:

- a. Mengupah, merasuah atau membenarkan seseorang membuat tugas, ujian/peperiksaan, projek atau penyelidikan untuk

kepentingan sendiri.

- b. Melakukan atau membantu orang lain dalam sesuatu tugas, ujian/peperiksaan, projek atau penyelidikan secara tidak jujur bagi sesuatu pulangan.
- c. Membenarkan tugas atau kerja anda digunakan oleh orang lain.
- d. Menyediakan bahan, maklumat, atau sumber kepada orang lain, dan sedar atau tahu bahawa bantuan yang sedemikian boleh digunakan dalam cara yang tidak jujur.

5. Pelanggaran etika lain yang melibatkan integriti akademik

- a. Hadir lewat ke kuliah, tutorial, kelas atau pengajaran lain berkaitan dengan kursus pengajiannya.
- b. Lewat menghantar atau menyerahkan sebarang tugas yang diarahkan berkaitan dengan kursus pengajiannya.
- c. Mengupah orang lain untuk membuat tugas atau tesis.
- d. Menjalankan perniagaan dengan menyediakan khidmat menulis tugas atau tesis pelajar.
- e. Sebarang kesalahan lain yang pada pandangan USM sebagai melanggar integriti akademik.

2.6.1 Kesan Pelanggaran Integriti Akademik

Pelajar bertanggungjawab untuk melindungi dan menyokong pelaksanaan integriti akademik di USM.

Jika dalam keadaan tertentu, pelajar mengetahui wujudnya pelanggaran integriti akademik, dalam keadaan yang demikian, pelajar hendaklah melaporkannya kepada pensyarah yang berkaitan. Pensyarah berkenaan kemudiannya perlu menyiasat dan mengesahkan perkara tersebut dan kemudiannya boleh melaporkannya kepada Dekan Pusat Pengajian.

1. Jika sesuatu pelanggaran integriti akademik dianggap kurang serius, Dekan di Pusat Pengajian boleh mengambil tindakan pentadbiran kepada pelajar berkenaan.
2. Walau bagaimanapun, jika sesuatu pelanggaran integriti

akademik dianggap serius oleh Pusat Pengajian, maka kes ini hendaklah dirujuk kepada Urusetia Jawatankuasa Tata tertib Pelajar (Kes Akademik) Universiti di alamat Pejabat Perundangan, Aras 2, Bangunan E42, Canselor II untuk tindakan tata tertib sewajarnya berdasarkan prosedur yang ditetapkan.

3. Sekiranya pelajar ditangkap kerana melakukan suatu kesalahan meniru atau menipu semasa peperiksaan berlangsung, Jawatankuasa Siasatan Kes Meniru/Menipu Dalam Peperiksaan akan mengendalikan kes ini mengikut prosedur Universiti. Jika hasil siasatan tersebut mendapati wujudnya kesalahan yang boleh didakwa, pelajar berkenaan boleh dirujuk kepada Jawatankuasa Tata tertib Pelajar (Kes-kes Akademik) Universiti. Dalam hal ini, peruntukan tingkah laku pelajar berkaitan dengan peperiksaan dalam Kaedah Tata tertib Pelajar terpakai.
4. Kaedah 48 Kaedah Universiti Sains Malaysia (Tata tertib Pelajar) memperuntukkan bahawa pelajar yang melakukan suatu kesalahan tata tertib dan didapati bersalah atas kesalahan itu boleh dikenakan mana-mana satu atau mana-mana gabungan dua atau lebih hukuman yang sesuai seperti berikut:
  - a. amaran;
  - b. denda tidak melebihi Ringgit Malaysia Dua Ratus (RM200.00);
  - c. dilarang daripada mana-mana bahagian atau bahagian-bahagian tertentu Universiti bagi tempoh yang ditetapkan;
  - d. digantung daripada menjadi seorang pelajar Universiti bagi tempoh yang ditetapkan;
  - e. dipecat dari Universiti.

2.7 Program Mentor USM

Program Mentor bertindak sebagai program sokong-bantu yang melibatkan staf yang menjalani latihan khas sebagai perunding dan pembimbing kepada warga USM yang ingin berkongsi perasaan dan apa jua aspek psikososial yang boleh menjejaskan kefungsi sosial mereka. Program ini menguruskan isu psikososial dengan lebih berkesan dan akhirnya dapat meningkatkan kesejahteraan demi mencapai kehidupan yang lebih bermutu.

Objektif

1. Sebagai mekanisme kerjasama dan saling membantu dalam kalangan warga untuk berkongsi segala tekanan, masalah psikososial dan memperkukuh kesejahteraan sosial warga USM.
2. Memupuk semangat kekitaan dan konsep saling membantu dengan menjadikan mentor yang dilatih sebagai ejen sosial untuk mempromosikan masyarakat penyayang USM.
3. Melahirkan ahli sukarelawan yang lebih ramai untuk membantu mereka yang memerlukan pertolongan.
4. Mencegah kemudaratan dalam apa jua aspek psikososial sebelum sampai ke tahap yang kritikal.

2.8 Rancangan Pertukaran Pelajar

2.8.1 Skim Belajar Luar Negara (SBLN)

SBLN bertujuan memberikan peluang kepada pelajar USM untuk mengikuti pengajian di institusi pengajian tinggi luar negara selama satu atau dua semester. Secara ideal, para pelajar digalakkan untuk menyertai rancangan pertukaran ini sama ada antara semester ketiga hingga semester kelima (program ijazah 3 tahun) dan antara semester ketiga hingga semester ketujuh (program ijazah 4 tahun).

Bagi pelajar USM yang berhasrat untuk mengikuti SBLN, pelajar perlu membuat perancangan (akademik) terlebih dahulu bersama Dekan atau Timbalan Dekan, Pusat Pengajian serta Pusat Mobiliti dan Kolaborasi Antarabangsa (IMCC) (untuk membolehkan kredit yang diperoleh daripada institusi pengajian tinggi luar negara itu dipindahkan sebagai sebahagian daripada pengumpulan kredit untuk pengijazahan).

Mana-mana pelajar yang mengikuti SBLN dan melakukan kesalahan tatatertib di institusi pengajian tinggi luar negara berkenaan, boleh dikenakan tindakan tatatertib berdasarkan Kaedah Tatatertib Pelajar sekiranya kes tersebut dirujuk kepada USM.

Untuk maklumat lanjut, sila layari www.imcc.usm.my atau hubungi Pusat Mobiliti dan Kolaborasi Antarabangsa (IMCC) di talian +604 – 653 2777/2774.

2.8.2 Rancangan Pertukaran Pelajar Antara IPT (RPPIPT)

Program ini membenarkan pelajar di USM untuk menyertai program pertukaran pelajar selama satu semester antara Institut Pengajian Tinggi (IPT) di Malaysia. Pelajar boleh memilih mana-mana kursus yang berkenaan dan boleh memohon pemindahan kredit untuk kursus yang telah diikuti.

Bagi pelajar USM yang berhasrat untuk mengikuti RPPIPT, pelajar perlu membuat perancangan (akademik) terlebih dahulu bersama Dekan atau Timbalan Dekan, Pusat Pengajian serta Bahagian Akademik & Antarabangsa (untuk membolehkan kredit yang diperoleh daripada IPT di Malaysia dipindahkan sebagai sebahagian pengumpulan kredit untuk pengijazahan).

Mana-mana pelajar yang mengikuti RPPIPT dan melakukan kesalahan tatatertib di institusi pengajian tinggi berkenaan, mereka boleh dikenakan tindakan tatatertib berdasarkan Kaedah Tatatertib Pelajar sekiranya kes tersebut dirujuk kepada USM.

Untuk maklumat lanjut, sila berhubung dengan Bahagian Akademik & Antarabangsa di talian +604 – 653 2430.

2.9 Pemilikan Hak Milik Disertasi/Laporan Projek/Tesis Pelajar dan Harta Intelek Universiti

2.9.1 Hak Milik Disertasi/Laporan Projek/Tesis Pelajar dan Harta Intelek Universiti

Hak cipta sesuatu disertasi/laporan projek/ tesis ialah hak milik pelajar berkenaan. Walau bagaimanapun, sebagai syarat untuk dianugerahkan ijazah, pelajar dengan ini memberikan hak tanpa sebarang balasan, secara berterusan, bukan eksklusif dan bebas royalti kepada Universiti untuk menggunakan kandungan kerja dan/atau tesis tersebut bagi kegunaan pengajaran, penyelidikan dan promosi. Di samping itu, mereka juga memberikan hak bukan eksklusif kepada Universiti, untuk menyimpan, menggunakan, menghasilkan semula, mempamerkan dan mengedarkan salinan karya tesis tersebut, bersama-sama dengan hak penerbitan bagi tujuan penyelidikan masa hadapan dan arkib.

BAB 3

3.0 KEPERLUAN KURSUS UNIVERSITI

3.1 Ringkasan Keperluan Kursus Universiti

Pelajar dikehendaki mengambil 15-22 kredit kursus Universiti/opsyen berikut untuk keperluan Universiti:

KEPERLUAN KURSUS UNIVERSITI		JUMLAH KREDIT	
		Pelajar Tempatan	Pelajar Antarabangsa
Mata Pelajaran Umum (MPU)			
U1	<u>Pelajar Tempatan</u> <ul style="list-style-type: none"> ▪ HFF225 (Falsafah dan Isu Semasa) (2 kredit) ▪ HFE224 (Penghayatan Etika dan Peradaban) (2 kredit) ▪ LKM400 (Bahasa Malaysia IV) (2 kredit) <u>Pelajar Antarabangsa Aliran Sains dan Teknologi</u> <ul style="list-style-type: none"> ▪ HFF225 (Falsafah dan Isu Semasa) (2 kredit) ▪ LKM100 (Bahasa Malaysia I) (2 kredit) 	6	4
	<u>Pelajar Antarabangsa Aliran Sastera</u> <i>(Program Pengajian dengan Bahasa Melayu sebagai Bahasa Pengantar)</i> <ul style="list-style-type: none"> ▪ HFF225 (Falsafah dan Isu Semasa) (2 kredit) ▪ LKM100 (Bahasa Malaysia I) (Z) ▪ LKM200 (Bahasa Malaysia 2) (U) (2 kredit) 		
U2 Atau U3	<u>Pelajar Tempatan</u> <ul style="list-style-type: none"> ▪ WUS101** (Teras Keusahawanan) (2 kredit) ▪ Kursus Bahasa Inggeris (4 kredit) <u>Pelajar Antarabangsa</u> <ul style="list-style-type: none"> ▪ SEA205E (Kajian Malaysia) (4 kredit) ▪ Kursus Bahasa Inggeris (4 kredit) 	6	8
U4	Kursus Kokurikulum*	2	2
Opsyen	Kursus Kemahiran/Kursus Bahasa Asing/Kursus-kursus yang ditawarkan oleh pusat pengajian lain. Pelajar perlu memilih mana-mana yang berikut: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Kursus Kokurikulum ▪ Kursus Kemahiran/Kursus Bahasa Asing/ Kursus-kursus yang ditawarkan oleh pusat pengajian lain 	1-8	1-8
JUMLAH KREDIT		15-22	15-22

* Pelajar Pusat Pengajian Ilmu Pendidikan diwajibkan memilih satu pakej kokurikulum berpakaian seragam.

* Pelajar Pusat Pengajian Sains Pergigian diwajibkan mendaftar kursus kokurikulum sebanyak tiga (3) kredit. Maklumat lanjut boleh diperoleh

daripada Pejabat Akademik, Pusat Pengajian Sains Pergigian, Kampus Kesihatan.

3.2 Komponen Mata Pelajaran Umum (MPU) (14 kredit)

MPU ialah satu daripada strategi serta inisiatif yang dirancang bagi tujuan memenuhi keperluan yang terdapat dalam Lonjakan 1, iaitu Graduan Holistik, Berciri Keusahawanan dan Seimbang. Pelan Pembangunan Pendidikan Malaysia 2015-2025 (Pendidikan Tinggi) atau PPPM (PT) menggariskan 10 lonjakan bagi mencapai aspirasi sistem pendidikan tinggi negara dan aspirasi pelajar.

MPU dibahagikan kepada empat kelompok seperti berikut:

1. U1: penghayatan falsafah, nilai dan sejarah;
2. U2: penguasaan kemahiran insaniah;
3. U3: perluasan ilmu pengetahuan tentang Malaysia;
4. U4: kemahiran pengurusan masyarakat yang bersifat praktikal seperti khidmat masyarakat dan kokurikulum.

A. Kelompok U1

Pelajar Tempatan

Semua pelajar tempatan perlu mengambil dan lulus kursus-kursus berikut. Gred lulus minimum yang diperlukan ialah gred C sebagai syarat pengijazahan.

(i) HFF225 (Falsafah dan Isu Semasa) (2 kredit)

Sinopsis kursus adalah seperti berikut:

Kursus ini merangkumi hubungan ilmu falsafah dengan Falsafah Pendidikan Kebangsaan dan Rukun Negara. Falsafah digunakan sebagai alat untuk memurnikan budaya pemikiran dalam kehidupan melalui seni dan kaedah berfikir serta konsep insan. Topik utama dalam falsafah, iaitu epistemologi, metafizik, dan etika, dibincangkan dalam konteks isu semasa. Penekanan diberi kepada falsafah sebagai asas bagi menjalin dialog antara budaya serta memupuk nilai sepunya. Di hujung kursus ini, pelajar akan mampu melihat disiplin-disiplin ilmu sebagai satu badan ilmu yang komprehensif dan terkait antara satu sama lain.

(ii) HFE224 (Penghayatan Etika dan Peradaban) (2 kredit)

Sinopsis kursus adalah seperti berikut:

Kursus ini menerangkan tentang konsep etika daripada perspektif peradaban yang berbeza. Ia bertujuan bagi mengenal pasti sistem, tahap perkembangan, kemajuan dan kebudayaan sesuatu bangsa. Isu-isu kontemporari dalam aspek ekonomi, politik, sosial, budaya dan alam sekitar dari perspektif etika dan peradaban turut dibincangkan. Pada akhir kursus ini, pelajar akan dapat menghayati nilai-nilai etika dan peradaban.

(iii) LKM400/2 (Bahasa Malaysia IV)

Gred lulus minimum yang diperlukan ialah gred C sebagai syarat pengijazahan. Syarat kelayakan pendaftaran kursus Bahasa Malaysia adalah seperti berikut:

Bil	Kelayakan	Gred	Peringkat Kemasukan	Jenis	Kredit	Status
1	(a) SPM/MCE/SC (atau kelayakan setara)	1 - 6	LKM400	U	2	Keperluan Pengijazahan
	(b) STPM/HSC (atau kelayakan setara)	P/S				

Catatan:

Untuk memperoleh kredit bagi kursus Bahasa Malaysia, gred minimum yang diperlukan ialah gred C. Pelajar boleh mendapatkan nasihat daripada Pusat Pengajian Bahasa, Literasi dan Terjemahan jika mempunyai kelayakan yang berbeza daripada yang tertera dalam jadual.

Pelajar Antarabangsa

Semua pelajar antarabangsa perlu mengambil dan lulus kursus-kursus berikut. Gred lulus minimum yang diperlukan ialah gred C sebagai syarat pengijazahan.

(i) HFF225 (Falsafah dan Isu Semasa) (2 kredit)

Sinopsis kursus adalah seperti berikut:

Kursus ini membincangkan asas-asas ilmu falsafah. Topik utama dalam kursus ini ialah epistemologi, metafizik, etika, kaedah berfikir serta konsep insan, dan kesemua ini dibincangkan dalam konteks isu semasa. Penekanan diberi kepada falsafah sebagai asas bagi menjalin dialog antara budaya, memupuk nilai sepunya dan hubungannya dengan Falsafah Pendidikan Kebangsaan dan Rukun Negara. Pada akhir kursus ini, pelajar dapat memahami kepentingan falsafah dalam budaya dan kehidupan.

(ii) Kursus Bahasa Malaysia (2 kredit)

Semua pelajar antarabangsa perlu mengambil dan lulus kursus Bahasa Malaysia. Gred lulus minimum yang diperlukan ialah gred C sebagai syarat pengijazahan. Keperluan kursus Bahasa Malaysia mengikut aliran program pengajian adalah seperti berikut:

- (i) Pelajar antarabangsa yang mengikuti Ijazah Sarjana Muda dalam bidang Sastera (program pengajian dengan Bahasa Melayu sebagai Bahasa Pengantar) dikehendaki mengambil kursus berikut:

Kod	Jenis	Kredit
LKM100	Z	2
LKM200	U	2

- (ii) Pelajar antarabangsa yang mengikuti Ijazah Sarjana Muda dalam bidang Sastera (program pengajian dengan Bahasa Inggeris sebagai Bahasa Pengantar) dikehendaki mengambil kursus berikut:

Kod	Jenis	Kredit
LKM100	U	2

- (iii) Pelajar Antarabangsa yang mengikuti Ijazah Sarjana Muda dalam bidang Sains dan Teknologi dikehendaki mengambil kursus berikut:

Kod	Jenis	Kredit
LKM100	U	2

B. Kelompok U2 atau U3

Pelajar Tempatan

WUS101 (Teras Keusahawanan) (2 kredit)

Semua pelajar tempatan perlu mengambil dan lulus kursus WUS101/2 (Teras Keusahawanan). Gred lulus minimum yang diperlukan ialah gred C sebagai syarat pengijazahan. Berikut ialah sinopsis kursus:

Kursus ini memberikan pendedahan asas kepada pelajar tentang bidang keusahawanan dan perniagaan, dengan memberikan penekanan terhadap pelaksanaan aspek pembelajaran sambil mengalami proses melaksanakan projek perniagaan di dalam kampus. Hasil pembelajaran utama ialah penerapan budaya dan amalan murni keusahawanan dalam amalan harian pelajar. Inisiatif ini diambil untuk membuka minda dan merangsang semangat keusahawanan kepada kumpulan sasar yang berpotensi sebagai usahawan yang berjaya.

Untuk maklumat lanjut, sila rujuk laman sesawang Pusat Rancangan Kokurikulum.

Pelajar Antarabangsa

SEA205E (Kajian Malaysia) (4 kredit)

Semua pelajar antarabangsa perlu mengambil dan lulus kursus SEA205E/4 (Kajian Malaysia). Gred lulus minimum yang diperlukan ialah gred C sebagai syarat pengijazahan. Berikut ialah sinopsis kursus:

Kursus ini membincangkan Malaysia dari sudut sejarah, politik, sosial, budaya dan ekonomi. Kursus ini akan mengupas hubungan antara sejarah dengan politik negara Malaysia, pembentukan masyarakat majmuk yang menjadi ciri utama masyarakat Malaysia, serta isu pembangunan di Malaysia. Pelajar juga didedahkan dengan topik-topik kontemporari dalam masyarakat Malaysia seperti golongan terpinggir, budaya popular, isu-isu kesihatan dan kesejahteraan, serta melihat Malaysia dalam konteks global.

Pelajar Tempatan dan Antarabangsa

Semua pelajar perlu mengambil empat (4) kredit kursus Bahasa Inggeris bagi memenuhi keperluan pengijazahan.

(a) Syarat kelayakan pendaftaran kursus Bahasa Inggeris bagi pelajar yang mempunyai MUET

Jadual di bawah menunjukkan syarat kelayakan mengikuti kursus Bahasa Inggeris yang ditawarkan oleh Pusat Pengajian Bahasa, Literasi dan Terjemahan:

Bil	Kelayakan MUET/ Kursus Prasyarat	Gred	Kursus Bahasa Inggeris	Jenis Kursus
1	MUET atau ;	Band 3/2	LMT100 (2 kredit)	Prasyarat/ Jenis Z
	Budi Bicara Dekan PPBLT			
2	MUET atau ;	Band 4	LSP300 (2 kredit)	Wajib/Jenis U
	LMT100 atau ;	A - C		
	Budi Bicara Dekan PPBLT			
3	MUET atau ;	Band 5	LSP 401/402/403/404 *semua kursus LSP berjumlah 2 kredit	Wajib/Jenis U
	LSP300 atau ;	A - C		
	Budi Bicara Dekan PPBLT			
4	MUET atau ;	Band 6	LHP 451/452/453/454/455/ 456/457/458/459 *semua kursus LHP berjumlah 2 unit kecuali kursus LHP457 yang berjumlah 4 kredit	Wajib/Opsyen/ Jenis U
	LSP401/402/403/404 atau ;	A - C		
	Budi Bicara Dekan PPBLT			

(b) Syarat kelayakan pendaftaran kursus Bahasa Inggeris bagi pelajar yang mempunyai TOEFL/IELTS

Jadual di bawah menunjukkan syarat kelayakan mengikuti kursus Bahasa Inggeris yang ditawarkan oleh Pusat Pengajian Bahasa, Literasi dan Terjemahan:

TOEFL (Berasaskan Kertas Ujian)	TOEFL (Ujian Berasaskan Komputer)	TOEFL (Ujian Berasaskan Internet)	IELTS	Kursus Bahasa Inggeris	Jenis Kursus
310 - 413	0 - 103	0 - 34	1 – 4.5	LMT 100 (2 kredit)	Wajib/Jenis Z
417 - 497	107 - 170	35 - 60	5.0 – 5.5	LSP 300 (2 kredit)	Wajib/Jenis U
500 - 650	173 - 277	61 - 114	6.0 – 8.0	LSP 401/402/403/404 (2 kredit)	Wajib/Jenis U
653 - 677	280 - 300	115 - 120	8.5 – 9.0	Kursus LHP * semua kursus LHP (2 kredit) kecuali LHP457 (4 kredit)	Wajib/opsyen/ Jenis U

Nota:

- Pelajar perlu merujuk jadual senarai kursus Bahasa Inggeris yang diwajibkan mengikut pusat pengajian masing-masing.
- Pelajar boleh mendapatkan nasihat daripada Pusat Pengajian Bahasa, Literasi dan Terjemahan jika mempunyai kelayakan bahasa Inggeris yang berbeza daripada yang tertera dalam jadual di atas.
- Untuk memperoleh kredit bagi semua kursus bahasa Inggeris, pelajar perlu mendapatkan sekurang-kurangnya gred C bagi kursus tersebut.
- Bagi pelajar yang memperoleh skor 260 – 300 (Band 6) dalam MUET, 4 kredit kursus Bahasa Inggeris mesti dikumpulkan daripada kursus peringkat maju (LHP451/ 452/ 453/ 454 /455/ 456/ 457/ 458/ 459) atau kursus bahasa asing dengan kebenaran bertulis daripada Dekan Pusat Pengajian Bahasa, Literasi dan Terjemahan. (Sila gunakan borang yang boleh didapati di Pusat Pengajian Bahasa, Literasi dan Terjemahan).
- Pelajar yang mendapat skor MUET kurang daripada 180 (Band 4) BOLEH mengulang MUET sehingga mendapat skor Band 4 ATAU mengikuti kursus LMT100 dan lulus gred minimum Gred 'C' sebelum pelajar boleh mendaftar kursus LSP300.

(c) Kursus Bahasa Inggeris

Kursus Bahasa Inggeris yang ditawarkan sebagai kursus Universiti adalah seperti berikut:

Bil	Kod/Unit	Tajuk Kursus	Pusat Pengajian (Jika Berkenaan)
1	LMT100/2	Bahasa Inggeris Persediaan	Pelajar daripada semua pusat pengajian
2	LSP300/2	Bahasa Inggeris Akademik	Pelajar daripada semua pusat pengajian
3	LSP401/2	Bahasa Inggeris Am	Pusat Pengajian Bahasa, Literasi dan Terjemahan Pusat Pengajian Ilmu Pendidikan (Sastera) Pusat Pengajian Seni Pusat Pengajian Ilmu Kemanusiaan Pusat Pengajian Sains Kemasyarakatan

4	LSP402/2	Bahasa Inggeris Sainifik dan Perubatan	Pusat Pengajian Sains Kajihayat Pusat Pengajian Sains Fizik Pusat Pengajian Sains Kimia Pusat Pengajian Sains Matematik Pusat Pengajian Teknologi Industri Pusat Pengajian Ilmu Pendidikan (Sains) Pusat Pengajian Sains Perubatan Pusat Pengajian Sains Kesihatan dan Pergigian Pusat Pengajian Sains Farmasi
5	LSP403/2	Bahasa Inggeris Perniagaan dan Komunikasi	Pusat Pengajian Pengurusan Pusat Pengajian Komunikasi
6	LSP404/2	Bahasa Inggeris Teknikal dan Kejuruteraan	Pusat Pengajian Sains Komputer Pusat Pengajian Perumahan, Bangunan dan Perancangan Pusat Pengajian Kejuruteraan

C. Kelompok U4

Semua pelajar diwajibkan untuk mengambil kursus kokurikulum bagi melengkapkan keperluan minimum dua (2) kredit dalam struktur MPU. Pelajar yang memilih untuk mengambil kursus kokurikulum berpakej dikehendaki melengkapkan semua peringkat pakej berkenaan. Pelajar boleh memilih kursus yang ditawarkan mengikut kelompok Teras seperti berikut:

(i) Teras Kesukarelawan (6 - 10 kredit)

Semua kursus yang ditawarkan di bawah teras ini ialah kursus berpakaian seragam yang ditawarkan secara berpakej seperti berikut:

PALAPES Tentera Darat	PALAPES Tentera Laut	PALAPES Tentera Udara	SUKSIS (Kor Sukarelawan Polis Siswa/Siswi)
WTD103/3	WTL103/3	WTU103/3	WPD101/2
WTD203/3	WTL203/3	WTU203/3	WPD201/2
WTD304/4	WTL304/4	WTU304/4	WPD301/2

SISPA (Siswa Siswi Pertahanan Awam Malaysia)	Kumpulan Latihan Kelanasiswa Malaysia	Pasukan Ambulans St. John	Pasukan Bantuan Kecemasan Bulan Sabit Merah
WPA103/2	WLK102/2	WJA102/2	WBM102/2

WPA203/2	WLK202/2	WJA202/2	WBM202/2
WPA303/2	WLK302/2	WJA302/2	WBM302/2

Maklumat lanjut boleh dirujuk dalam laman sesawang Pusat Rancangan Kokurikulum.

(ii) Teras Sukan (1 - 3 kredit)

Kursus-kursus yang ditawarkan adalah seperti berikut:

Kursus Berpakej (3 kredit, 3 Semester) (Pelajar perlu melengkapkan kesemua peringkat)	
Karate	Taekwondo
WSC108/1	WSC115/1
WSC208/1	WSC215/1
WSC308/1	WSC315/1
Kursus Tidak Berpakej (1 kredit)	
WSC105/1 - Bola Tampar	WSC 125/1- Futsal
WSC106/1 - Golf	WSC 126/1 - Bola Jaring
WSC110/1 - Memanah	WSC127/1 - Pengurusan Acara 1
WSC111/1 - Ping Pong	WSC227/1 - Pengurusan Acara 2
WSC112/1 - Renang	WSC128/1 - Petanque
WSC113/1 - Senamrobik	WSC130/1 - Orienteering
WSC114/1 - Skuasy	WSC131/1 - Woodball
WSC116/1 - Tennis	WSC124/1 - Sepak Takraw
WSC119/1 - Badminton	

Maklumat lanjut boleh dirujuk dalam laman sesawang Pusat Rancangan Kokurikulum.

(iii) Teras Kebudayaan (1 – 6 kredit)

Kursus-kursus yang ditawarkan adalah seperti berikut:

Kursus Berpakej (6 kredit, 3 Sidang Akademik) (Pelajar perlu melengkapkan kesemua peringkat)	
Jazz Band	Seni Silat Cekak Malaysia
WCC108/2	WCC123/2

WCC208/2	WCC223/2
WCC308/2	WCC323/2
Kursus Tidak Berpakej (1 kredit)	
WCC105/1 - Gamelan	WCC117/1 - Teater Moden
WCC107/1 - Gitar	WCC118/1 - Wayang Kulit Melayu
WCC109/1 - Koir	WCC119/1 - Senaman Qigong
WCC115/1 - Tarian Moden	WCC124/1 - Kompang Berlagu
WCC116/1 - Tarian Tradisional	WCC129/1 – Tarian Latin

Maklumat lanjut boleh dirujuk dalam laman sesawang Pusat Rancangan Kokurikulum.

(iv) Teras Daya Usaha dan Inovasi (1 - 2 kredit)

Kursus-kursus yang ditawarkan adalah seperti berikut:

Kursus Tidak Berpakej (1 kredit)	
WCC103/1 - Catan	WCC128/1 - Seni Sulaman Benang & Manik Labuci
WCC110/1 - Kraftangan	WCC130/1 - Seni Fotografi SLR Digital
WCC120/1 - Canting Batik	WCC 131/1 - Seni Suntingan Fotografi Digital
WCC121/1 - Seni Khat	WCC132/1 - Seni Seramik
WCC122/1 - Seni Memasak	WCC133/1 - Seni Decoupage
WCC125/1 - Seni Wau Tradisional	
Kursus Tidak Berpakej (2 kredit)	
WMU102/2 - Makers@USM Tahap 1	

Maklumat lanjut boleh dirujuk dalam laman sesawang Pusat Rancangan Kokurikulum.

(v) Teras Khidmat Komuniti (4 kredit)

Kursus-kursus yang ditawarkan adalah seperti berikut:

Kursus Berpakej (4 kredit) (Pelajar perlu melengkapkan kesemua peringkat)	
WKM102/2 - Khidmat Komuniti 1	WKM202/2 - Khidmat Komuniti 2

Kursus Tidak Berpakej (2 kredit)
WSK102/2 - Sains Kesukarelawanan

Maklumat lanjut boleh dirujuk dalam laman sesawang Pusat Rancangan Kokurikulum.

(vi) Teras Pengucapan Awam (2 kredit)

Kursus-kursus yang ditawarkan adalah seperti berikut:

Kursus Tidak Berpakej (2 kredit)
WEC102/2 - Pengucapan Awam dalam Bahasa Melayu
WEC103E/2 - Public Speaking in English Language

Maklumat lanjut boleh dirujuk dalam laman sesawang Pusat Rancangan Kokurikulum.

(vii) Teras Kelestarian (2 kredit)

Kursus-kursus yang ditawarkan adalah seperti berikut:

Kursus Tidak Berpakej (2 kredit)
WSU101/2 – Kelestarian Isu, Cabaran dan Prospek

Maklumat lanjut boleh dirujuk dalam laman sesawang Pusat Rancangan Kokurikulum.

3.3 Opsyen (1 - 8 kredit)

A. Kursus Kokurikulum

Pelajar yang telah mendaftar kursus kokurikulum melebihi dua (2) kredit di bawah keperluan kelompok U4 MPU tidak perlu mengikuti kursus kokurikulum di bawah kursus Opsyen. Pelajar hanya perlu mendaftar kursus-kursus kemahiran atau kursus Bahasa Asing tertakluk pada keperluan pengijazahan program pengajian masing-masing.

Perincian senarai kursus kokurikulum yang ditawarkan adalah pada bahagian kelompok U4 MPU seperti di atas.

B. Kursus-kursus Kemahiran / Bahasa Asing / Kursus-kursus yang ditawarkan oleh pusat pengajian lain

Pelajar boleh memilih kursus-kursus berikut sebagai kursus opsyen:

(i) WSU 101 (Kelestarian: Isu, Cabaran dan Prospek) (2 kredit)

Sinopsis kursus adalah seperti berikut:

Kursus ini memperkenalkan serta mendedahkan konsep pembangunan lestari kepada pelajar. Kursus ini bertujuan memastikan keupayaan generasi akan datang untuk memenuhi keperluan mereka pada masa hadapan tidak terjejas, terutama dalam era globalisasi yang mencabar dan kepesatan kemajuan teknologi maklumat pada masa ini. Model pembangunan lestari serta kajian kes turut dibincangkan.

Maklumat lanjut boleh dirujuk dalam laman sesawang Pusat Rancangan Kokurikulum.

(ii) HTV201 (Teknik Berfikir) (2 kredit)

Sinopsis kursus adalah seperti berikut:

Kursus ini memperkenalkan pelbagai pemikiran kreatif kepada pelajar seperti stail dan alat berfikir yang boleh meluaskan kefahaman tentang kreativiti dan menambah baik kemahiran menyelesaikan masalah. Pelajar dilatih memilih dan mengaplikasikan teknik terbaik untuk menyelesaikan masalah yang spesifik. Jadi kursus ini membantu pelajar untuk belajar berfikir secara efektif supaya dapat membuat keputusan yang paling efektif dalam kehidupan akademik dan sepanjang hayat.

(iii) SHE101 (Hubungan Etnik) (2 kredit)

Sinopsis kursus adalah seperti berikut:

Kursus ini ialah pengantar bagi hubungan etnik di Malaysia. Kursus ini dirangka dengan tiga objektif utama: (1) memperkenalkan pelajar terhadap konsep asas dan praktis permuafakatan sosial di Malaysia, (2) mengukuhkan kefahaman asas terhadap cabaran dan masalah dalam masyarakat berbilang etnik, dan (3) memberikan kefahaman dan kesedaran dalam menangani kerumitan/kekompleksan hubungan etnik di Malaysia. Pada akhir kursus ini, pelajar diharapkan berupaya mengenal pasti dan mengaplikasikan kemahiran untuk menganalisis isu-isu yang berkaitan dengan hubungan etnik di Malaysia.

(iv) Kursus opsyen/kemahiran lain yang disarankan atau diwajibkan oleh pusat pengajian masing-masing (jika ada)

(v) Kursus Bahasa Inggeris

Kursus berikut boleh diambil sebagai kursus Universiti untuk memenuhi keperluan bahasa Inggeris yang wajib (bagi Band 5 dan Band 6 dalam MUET) atau sebagai kursus kemahiran/opsyen:

Bil	Kod/Kredit	Tajuk Kursus
1.	LHP451/2	Pembacaan Berkesan
2.	LHP452/2	Penulisan untuk Perniagaan
3.	LHP453/2	Penulisan Kreatif
4.	LHP454/2	Penulisan Akademik
5.	LHP455/2	Kemahiran Sebutan Bahasa Inggeris
6.	LHP456/2	Bahasa Inggeris Lisan
7.	LHP457/4	Penulisan Ucapan dan Berpidato
8.	LHP458/2	Bahasa Inggeris bagi Penterjemahan (Ditawarkan pada Semester II sahaja)
9.	LHP459/2	Bahasa Inggeris bagi Interpretasi (Ditawarkan pada Semester I sahaja)

(vi) Kursus Bahasa Asing

Kursus bahasa asing yang ditawarkan oleh Pusat Pengajian Bahasa, Literasi dan Terjemahan boleh diambil untuk

mencukupkan unit kredit sama ada sebagai opsyen atau elektif untuk pengijazahan. Pelajar tidak dibenarkan mendaftar lebih daripada satu kursus bahasa asing secara serentak dalam satu semester. Pelajar dikehendaki menamatkan dua peringkat bagi kursus bahasa asing yang sedang diambil sebelum dibenarkan mendaftar kursus bahasa asing yang lain. Walau bagaimanapun, pelajar tidak perlu menamatkan keempat-empat peringkat kursus jika tidak berkeupayaan. Kursus bahasa asing yang ditawarkan adalah seperti berikut:

Arab	Cina	Jepun	Jerman	Spanyol
LAA100/2	LAC100/2	LAJ100/2	LAG100/2	LAE100/2
LAA200/2	LAC200/2	LAJ200/2	LAG200/2	LAE200/2
LAA300/2	LAC300/2	LAJ300/2	LAG300/2	LAE300/2
LAA400/2	LAC400/2	LAJ400/2	LAG400/2	LAE400/2

Perancis	Thai	Tamil	Korea
LAP100/2	LAS100/2	LAT100/2	LAK100/2
LAP200/2	LAS200/2	LAT200/2	LAK200/2
LAP300/2	LAS300/2	LAT300/2	LAK300/2
LAP400/2	LAS400/2		

BAB 4

PROGRAM SARJANA MUDA SAINS KEMASYARAKATAN (KEPUJIAN)

4.0 PENGENALAN

Program Sarjana Muda Sains Kemasyarakatan merupakan salah satu terawal di negara ini yang telah menawarkan pendidikan berbentuk integratif dan transdisiplin. Program ini dirancang bagi tujuan membentuk pelajar yang berpengetahuan luas, mantap, prihatin, berkeupayaan memahami dan menangani isu-isu kemasyarakatan semasa.

Program ini menggabungkan pilihan pengkhususan (major), pengkhususan kecil (minor) dan elektif selaras dengan falsafah pendidikan transdisiplin dan integratif.

Kursus-kursus yang ditawarkan menggabungkan keperluan pengetahuan teoritis, amali dan kaedah yang dibentuk secara kreatif dan kritikal. Pada peringkat awal pengajian, pelajar didedahkan dengan isu, kaedah dan falsafah sains kemasyarakatan secara umum dari bidang yang berbeza. Terdapat **EMPAT (4)** Major yang ditawarkan iaitu:

- **Antropologi dan Sosiologi**
- **Perancangan dan Pengurusan Pembangunan**
- **Ekonomi**
- **Sains Politik**

Objektif Pendidikan Program (OPP) dan **Hasil Pembelajaran Program (HPP)** program ini adalah seperti berikut:

Objektif Pendidikan Program	Hasil Pembelajaran Program
Mengekalkan konsep pendidikan integratif antara disiplin dan pelbagai disiplin bagi kepentingan perkembangan ilmu pengetahuan dan kemahiran sains kemasyarakatan.	Pelajar dapat mempamerkan penguasaan ilmu pengetahuan dalam bidang sains kemasyarakatan yang komprehensif dan integratif.
Melahirkan graduan yang matang, berkemahiran analitikal, berkebolehan berkomunikasi dan berkeupayaan mencadangkan penyelesaian kepada masalah sosio-ekonomi dan sosio-budaya.	Pelajar berkeupayaan mengaitkan teori dan pendekatan sains kemasyarakatan dalam menganalisis dan mencari penyelesaian alternatif kepada pelbagai isu dan masalah sosial.
Melahirkan graduan yang peka kepada isu sosio-ekonomi dan sosio-budaya semasa serta komited kepada penjana kesejahteraan masyarakat.	Pelajar dapat menunjukkan kebolehan untuk berfikir secara analitikal dan mengaplikasi kaedah penyelidikan sosial dalam menganalisis isu, masalah dan fenomena sosial.
Menyumbang kepada usaha pembangunan sumber manusia untuk kepentingan dan keperluan negara.	Pelajar berkemampuan untuk berkomunikasi secara efektif dalam bentuk penulisan dan secara lisan.
	Pelajar dapat mempamerkan keprihatinan dan kesungguhan untuk memahami serta mencari penyelesaian alternatif bagi mengatasi isu, masalah dan fenomena sosial di peringkat tempatan dan global.

Objektif Pendidikan Program	Hasil Pembelajaran Program
	Pelajar dapat mengamalkan ilmu dan nilai-nilai yang dipelajari dalam bidang sains kemasyarakatan secara profesional dan beretika.
	Pelajar dapat menghayati kepentingan pembelajaran berterusan dan berupaya untuk memperoleh maklumat dari pelbagai sumber dalam pekerjaan dan kehidupan.
	Pelajar berkemahiran dalam pengurusan diri, masa dan maklumat melalui aktiviti pembelajaran yang dilakukan.
	Pelajar mempamerkan kebolehan untuk memimpin dan bekerja dalam satu pasukan secara efektif dan efisien.

4.1 BIDANG PENGKHUSUSAN (MAJOR)

Pelajar akan membuat pemilihan major di akhir Semester 1 pada Tahun 1. Pendaftaran kursus major bermula pada Semester 2 pada Tahun 1. Objektif pendidikan dan hasil pembelajaran program setiap major adalah seperti berikut:

Major Antropologi dan Sosiologi	
Objektif Pendidikan Program	Hasil Pembelajaran Program
OPP 1: Melahirkan graduan antropologi dan sosiologi yang berintelektual dan profesional serta menguasai pengetahuan teori dan pengalaman praktikal yang diperlukan dalam bidang antropologi dan sosiologi.	HPP 1: Menunjukkan keupayaan untuk menghubungkan konsep/teori antropologi dan sosiologi dengan isu, permasalahan dan fenomena sosial.
OPP 2: Melahirkan graduan antropologi dan sosiologi yang mempunyai standard etika yang tinggi, bertanggungjawab dan mempunyai kemahiran komunikasi yang baik.	HPP 2: Menunjukkan keupayaan untuk menjalankan penyelidikan dan menggunakan perisian analitikal.
OPP 3: Mentransformasikan pengetahuan antropologi dan sosiologi untuk membentuk dan melestarikan kesejahteraan sosial.	HPP 3: Menggunakan kemahiran berfikir secara kritis dan kreatif serta pemikiran saintifik untuk mengenal pasti dan menyelesaikan isu, permasalahan dan fenomena sosial.
	HPP 4: Menunjukkan keupayaan untuk berkomunikasi secara berkesan dalam bentuk lisan dan bertulis.
	HPP 5: Menunjukkan kemahiran dan tanggungjawab sosial, kerja berpasukan dan kepekaan dalam menjalankan projek penyelidikan dan tugas.

Objektif Pendidikan Program	Hasil Pembelajaran Program
	HPP 6: Menunjukkan keupayaan dalam mempraktikkan nilai etika dan profesionalisme dalam akademik.
	HPP 7: Menggunakan kemahiran teknologi maklumat dan komunikasi (ICT) dan pembelajaran sepanjang hayat untuk pembangunan akademik dan kerjaya.
	HPP 8: Menunjukkan keupayaan menggunakan kemahiran pengurusan dan keusahawanan dalam aktiviti seharian.
	HPP 9: Menunjukkan keupayaan kepemimpinan yang berkesan dalam kerja kumpulan.

Major Perancangan dan Pengurusan Pembangunan	
Objektif Pendidikan Program	Hasil Pembelajaran Program
OPP 1: Melahirkan graduan berintelektual dan profesional yang menguasai pengetahuan teori dan pengalaman praktikal yang diperlukan dalam bidang yang melibatkan isu pelbagai disiplin pembangunan.	HPP 1: Pelajar dapat untuk menguasai ilmu secara komprehensif dalam bidang perancangan dan pengurusan pembangunan.
OPP 2: Melahirkan graduan perancangan dan pengurusan pembangunan yang mempunyai standard etika yang tinggi dan bertanggungjawab dengan kemahiran komunikasi yang baik melalui kurikulum dan projek penyelidikan yang dinamik.	HPP 2: Pelajar mahir menghubungkan teori dan pendekatan pembangunan bersepadu dalam menilai isu-isu pembangunan semasa dan masa depan.
OPP 3: Mentransformasikan pengetahuan perancangan dan pengurusan pembangunan untuk memupuk pembangunan yang holistik demi melestarikan kesejahteraan sosial.	HPP 3: Pelajar mempunyai kemampuan untuk berfikir secara kritis dan saintifik dengan menganalisis impak pembangunan dari perspektif ekonomi, sosial dan alam sekitar.
	HPP 4: Pelajar dapat mempraktikkan komunikasi yang berkesan pada pelbagai peringkat, bentuk dan situasi dalam komuniti dan organisasi yang berkaitan dengan pembangunan.

Objektif Pendidikan Program	Hasil Pembelajaran Program
	HPP 5: Pelajar dapat menguasai kemahiran sosial semasa mengumpul dan menganalisis maklumat yang diperlukan untuk merancang dan mengurus program pembangunan serta bertanggungjawab dalam pelbagai peringkat organisasi dan pentadbiran.
	HPP 6: Pelajar dapat mempraktikkan nilai etika dan profesionalisme dalam melaksanakan tugas dan tanggungjawab yang berkaitan dengan isu-isu serta masalah pembangunan negara.
	HPP 7: Pelajar mempunyai keupayaan untuk memupuk pembelajaran sepanjang hayat dengan sentiasa mengemas kini pengetahuan tentang strategi dan pendekatan baru untuk menangani pelbagai isu pembangunan.
	HPP 8: Pelajar dapat menunjukkan ciri kreativiti, inovasi dan keusahawanan bagi mewujudkan pekerjaan selaras dengan perkembangan pesat negara.
	HPP 9: Pelajar dapat menunjukkan kualiti kepemimpinan dan membuat keputusan dalam pelbagai situasi yang menyumbang kepada penyelesaian masalah yang berkaitan dengan pembangunan.

Major Ekonomi	
Objektif Pendidikan Program	Hasil Pembelajaran Program
OPP 1: Melahirkan graduan dengan pengetahuan dan kemahiran yang kukuh dan mengaplikasikan teori ekonomi untuk pembangunan sosio-ekonomi negara.	HPP 1: Menunjukkan penguasaan dan pemahaman pengetahuan dalam bidang ekonomi pada tahap penghayatan, prinsip, teori dan aplikasi.
OPP 2: Melahirkan graduan yang berpengetahuan, memahami teori ekonomi yang dipelajari, mempunyai kognitif, menguasai kemahiran digital dan kuantitatif serta kuantitatif gunaan.	HPP 2: Meningkatkan kemahiran teknikal untuk menganalisis data ekonomi.
	HPP 3: Mengaplikasikan pemikiran kritis dan analitikal untuk menjelaskan, membezakan dan menilai dasar ekonomi dan isu ekonomi global untuk mencadangkan penyelesaian alternatif.

Objektif Pendidikan Program	Hasil Pembelajaran Program
OPP 3: Melahirkan graduan yang dapat mengaplikasikan pengetahuan ekonomi, mempunyai kemahiran interpersonal dan dapat berkomunikasi dengan berkesan.	HPP 4: Menunjukkan keupayaan untuk berkomunikasi secara berkesan dan lisan pada setiap peringkat organisasi dan komuniti.
OPP 4: Melahirkan graduan yang mempunyai kemampuan untuk berkomunikasi dan mengaplikasikan pengetahuan yang diperoleh untuk pembentukan dasar sosio-ekonomi di peringkat kebangsaan dan global secara etika dan profesional.	HPP 5: Mempunyai keupayaan untuk bekerja sebagai satu pasukan untuk mencapai misi organisasi.
	HPP 6: Mengaplikasikan pengetahuan yang dipelajari secara profesional dan beretika.
	HPP 7: Menghargai dan mempraktikkan pengetahuan yang dipelajari untuk pembelajaran sepanjang hayat.
	HPP 8: Memupuk kemahiran keusahawanan dalam perancangan dan pengurusan.
	HPP 9: Menguasai kemahiran pengurusan dan kepimpinan dengan berkesan.

Major Sains Politik	
Objektif Pendidikan Program	Hasil Pembelajaran Program
OPP 1: Melahirkan graduan yang berintelektual dan profesional serta berpengetahuan dalam memahami dan menganalisis prinsip, pendekatan, dan konsep Sains Politik secara kritis.	HPP 1: Mengaplikasikan pengetahuan teori dalam Sains Politik.
	HPP 2: Melakukan praktikal, prosedur dan penyelidikan yang berkaitan dengan Sains Politik.
OPP 2: Menghasilkan graduan yang cekap dalam kemahiran praktikal, mempunyai kemampuan interpersonal yang baik dan menunjukkan sifat kepimpinan ke arah mencapai tadbir urus yang baik.	HPP 3: Menggunakan kemampuan berfikir secara kritis dan kreatif serta pemikiran saintifik untuk mengenal pasti dan memberikan idea dan penyelesaian terhadap masalah sosial.
OPP 3: Mengaplikasikan prinsip, pendekatan, dan konsep Sains Politik untuk melestarikan masyarakat demokratik yang berfungsi.	HPP 4: Berkomunikasi secara berkesan dalam bentuk lisan dan bertulis untuk menyampaikan maklumat, penemuan, dan hasil yang berkaitan dalam konteks politik.
OPP 4: Menunjukkan amalan nilai etika dan profesional dalam melaksanakan semua tugas dan tanggungjawab.	HPP 5: Menunjukkan tanggungjawab sosial, kerja berpasukan dan menyelaraskan aktiviti sosial seharian secara mendalam yang merangkumi pelbagai profesion dan komuniti.
	HPP 6: Menunjukkan nilai moral dan etika yang tinggi serta profesionalisme dalam mematuhi prinsip, tatacara, undang-undang dan peraturan dalam bidang sains politik.

Objektif Pendidikan Program	Hasil Pembelajaran Program
	HPP 7: Menggunakan kemahiran dalam penyelidikan dan teknologi komunikasi untuk pembelajaran sepanjang hayat untuk pembangunan akademik dan kerjaya.
	HPP 8: Menerapkan kemahiran pengurusan dan keusahawanan dalam aktiviti dan perancangan seharian dengan mempertimbangkan masalah sosial dan dalam perspektif yang berbeza.
	HPP 9: Menggunakan pengetahuan dan pemahaman dalam kepemimpinan untuk kepimpinan yang berkesan dalam usaha untuk menyumbang kepada kemajuan komuniti politik.

4.2 SYARAT PENGIJAZAHAN

Keperluan komponen	Teras (T), Elektif (E), Minor (M), Universiti (U)
PNGK	2.00 dan ke atas
PNGK-AT	2.00 ke atas untuk Kursus Teras (T)
Gred minima C untuk kursus-kursus universiti	<p>Pelajar Tempatan:</p> <ul style="list-style-type: none"> • * Bahasa Malaysia • * Bahasa Inggeris • HFE224 Penghayatan Etika dan Peradaban • HFF225 Falsafah dan Isu Semasa • WUS101 Teras Keusahawanan • Kokurikulum <p>Pelajar Antarabangsa:</p> <ul style="list-style-type: none"> • SEA205E Malaysian Studies • HFF225 Falsafah dan Isu Semasa • Kokurikulum
Gred minima C untuk kursus-kursus opsyen	<p>Pelajar perlu memilih mana-mana yang berikut:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kursus Kokurikulum • Kursus Kemahiran/Kursus Bahasa Asing/ Kursus-kursus yang ditawarkan oleh pusat pengajian lain
Keperluan Program	Mengambil minima 3 kursus yang ditawarkan dalam Bahasa Inggeris (Selain kursus Bahasa Inggeris yang ditawarkan di Pusat Pengajian Bahasa, Literasi dan Terjemahan)

* Rujuk Bab 3 Keperluan Bahasa Malaysia, Bahasa Inggeris, Kokurikulum dan Opsyen untuk pengijazahan.

4.3 KURIKULUM DAN STRUKTUR PENGIJAZAHAN

Pelajar perlu mengumpul sekurang-kurangnya **122 unit kredit** dalam tempoh **tidak kurang daripada 8 semester**. Pengagihan unit adalah seperti jadual di bawah:

Keperluan Program	Klasifikasi Kod Kursus	Jumlah Unit
Teras Asas	T	21
Teras Major	T	51
Minor	M	20
Elektif	E	12
Universiti	U	15 - 22
Jumlah		122

4.3.1 Kursus Universiti (Jenis Kod: U)

Kursus universiti ialah kursus-kursus yang ditawarkan di peringkat universiti. Jumlah unit yang perlu dikumpul untuk Kursus Universiti ialah **18 – 22 unit**. Pengagihan kursus adalah seperti berikut:

Kod Kursus	Nama Kursus	Jumlah Unit
LKM400	Bahasa Malaysia IV	2
LSP300	Bahasa Inggeris Akademik	2
LSP401	Bahasa Inggeris Am	2
HFE224	Penghayatan Etika dan Peradaban	2
HFF225	Falsafah dan Isu Semasa	2
WUS101	Teras Keusahawanan	2
	Kokurikulum	2
	Kokurikulum/Kursus Kemahiran/Opsyen	(4- 8)
Jumlah		18 - 22

4.3.2 Kursus Teras Asas (Jenis Kod: T)

Kursus Teras Asas ialah kursus-kursus peringkat Pusat Pengajian Sains Kemasyarakatan yang wajib diambil oleh semua pelajar tanpa mengira Major. Jumlah unit yang perlu dikumpul untuk Kursus Teras Asas ialah **21 unit (7 kursus)**. Struktur major dan senarai kursus-kursus adalah seperti berikut:

Kod Kursus	Nama Kursus	Jumlah Unit
SKW101	Pengantar Perancangan dan Pengurusan Pembangunan	3
SKW105	Pengantar Sains Politik	3
SKW109	Pengantar Isu-isu Ekonomi	3
SKW110	Pengantar Antropologi dan Sosiologi	3
SKW123	Statistik untuk Sains Sosial	3
SKW124	Penyelidikan Sosial: Kaedah Kuantitatif dan Kualitatif	3
SKW321	Falsafah Sains Sosial	3
Jumlah		21

4.3.3 Kursus Teras Major (Jenis Kod: T)

Kursus Teras Major ialah kursus-kursus Major. Kursus Teras Major dibahagikan kepada kursus wajib dan kursus pilihan, disusun mengikut peringkat 200, 300 dan 400. Jumlah unit yang perlu dikumpul untuk Kursus Teras Major ialah **51 unit**. Struktur setiap major dan senarai kursus-kursus adalah seperti berikut:

(a) Major Antropologi dan Sosiologi

Kursus Wajib : 19 unit (6 kursus)

Kursus Pilihan : Sekurang-kurangnya 32 unit

Kursus Wajib		
Jumlah 19 unit (6 kursus)		
Kod Kursus	Nama Kursus	Unit
SAW204	Kaedah Penyelidikan Kuantitatif	3
SAW205	Kaedah Penyelidikan Kualitatif	3
SAW206	Teori Antropologi dan Sosiologi	4
SAW301	Teori Antropologi dan Sosiologi Lanjutan	3
SAW401	Seminar Antropologi dan Sosiologi 1	3
SAW402	Seminar Antropologi dan Sosiologi 2	3
Kursus Pilihan		
Jumlah sekurang-kurangnya 32 unit		
Kod Kursus	Nama Kursus	Unit
SAU200	Sosiologi Keluarga	3
SAU217	Hubungan Industri	4
SAU219E	Ekonomi, Keusahawanan dan Budaya	3
SAU220E	Gender, Ideologi dan Kuasa	3
SAU222	Ketaksamaan Sosial	3
SAU300E	Pekerjaan dan Kehidupan	4
SAU321	Antropologi Pelancongan	3
SAU322	Antropologi Perubatan	3
SAU323	Antropologi dan Alam Sekitar	4
SAU324	Agama dan Hubungan Sosial	3
SAU325	Hubungan Etnik dan Rasisme	3
SAU326	Masyarakat Maklumat	3
SAU327	Sosiologi Politik	3
SAU404	Etnografi	3
SAU407	Sosiologi Kehidupan Harian	3
SAU498	Latihan Ilmiah	6
(*Pelajar boleh menggantikan 2 kursus pilihan dengan kursus SAU498/6 Latihan Ilmiah)		

(b) Major Perancangan dan Pengurusan Pembangunan

Kursus Wajib : 19 unit (6 kursus)

Kursus Pilihan : Sekurang-kurangnya 32 unit

Kursus Wajib		
Jumlah 19 unit (6 kursus)		
Kod Kursus	Nama Kursus	Unit
SBW205	Teori dan Isu Pembangunan	3
SBW206	Dasar Ekonomi dan Pembangunan Malaysia	3
SBW207	Ekonomi Untuk Pembangunan	3
SBW208	Kaedah Penyelidikan Pembangunan	3
SBW209	Pengurusan Pembangunan	4
SBW300	Perancangan dan Pengurusan Projek	3
Kursus Pilihan		
Jumlah sekurang-kurangnya 32 unit		
Kod Kursus	Nama Kursus	Unit
SBU200	Analisis Pelaburan Projek	3
SBU201	Pembangunan Luar Bandar dan Wilayah	3
SBU210	Pembangunan Bandar	3
SBU211E	Isu-isu Perbandaran	3
SBU220	Masyarakat dan Teknologi	3
SBU230	Demografi dan Perancangan Tenaga Manusia	3
SBU233E	Pendidikan, Latihan dan Sumber Manusia	3
SBU305	Kependudukan, Pembangunan dan Sumber Asli	3
SBU307	Gender dan Pembangunan	3
SBU310	Kemiskinan dan Pembangunan	3
SBU313	Kerajaan Tempatan dan Undang-undang Perbandaran	4
SBU326E	Perindustrian dan Pembangunan Antarabangsa	3
SBU346	Pengurusan Sistem Kesihatan	3
SBU347	Pembangunan dan Pentadbiran Tanah	3
SBU348	Penilaian Impak Sosial dan Alam Sekitar	4
SBU349	Pertanian dan Pembangunan	3
SBU350	Pembangunan Dalam Islam	3
SBU411E	Alam Sekitar dan Pembangunan	4
SBU498	Latihan Ilmiah	6
(* Pelajar boleh menggantikan 2 kursus pilihan dengan kursus SBU498/6 Latihan Ilmiah)		

(c) Major Ekonomi

Kursus Wajib : 21 unit (7 kursus)

Kursus Pilihan : 30 unit (dibahagikan mengikut Kumpulan A, B dan C) :

Kursus Wajib		
Jumlah 21 unit (7 kursus)		
Kod Kursus	Nama Kursus	Unit
SEW101	Mikroekonomi	3
SEW103	Makroekonomi	3
SEW104	Ekonomi Matematik	3
SEW202	Mikroekonomi Pertengahan	3
SEW204	Makroekonomi Pertengahan	3
SEW207	Statistik Gunaan	3
SEP304	Ekonometrik Asas	3
Kursus Pilihan		
Jumlah 30 unit (10 kursus)		
Kumpulan A: Pilih 2 kursus		
Kod Kursus	Nama Kursus	Unit
SEP206	Ekonomi Malaysia	3
SEU227	Ekonomi Pembangunan	3
SEU230	Ekonomi Buruh	3
SEU231	Ekonomi Islam	3
Kumpulan B: Pilih 5 kursus		
Kod Kursus	Nama Kursus	Unit
SEU224	Ekonomi Pemasaran Pertanian dan Koperasi	3
SEU332	Ekonomi Perlakuan	3
SEU333	Organisasi Industri	3
SEU334	Wang, Perbankan dan Pasaran Kewangan	3
SEU335E	Ekonomi Sektor Awam I	3
SEU336E	Ekonomi Persekitaran dan Sumber Asli	3
SEU339E	Perancangan Ekonomi dan Analisis Projek	3
SEW303	Sejarah Ekonomi	3
Kumpulan C: Pilih 3 kursus		
Kod Kursus	Nama Kursus	Unit
SEU411E	Perdagangan Antarabangsa	3
SEU413E	Ekonomi Monetari	3
SEU416E	Ekonomi Sektor Awam II	3
SEU421E	Kewangan Antarabangsa	3
SEU422E	Ekonomi Gunaan	3
SEU499	Latihan Ilmiah (*Pelajar boleh menggantikan 2 kursus pilihan dengan kursus SEU499/6 - Latihan Ilmiah)	6

(d) Major Sains Politik

Kursus Wajib : 18 unit (5 kursus)

Kursus Pilihan : Sekurang-kurangnya 33 unit

Kursus Wajib:		
Jumlah 18 unit (5 kursus)		
Kod Kursus	Nama Kursus	Unit
SPW201	Pentadbiran Awam	4
SPW202	Perhubungan Antarabangsa	4
SPW203	Teori dan Kaedah Sains Politik	3
SPW205	Pengantar Falsafah Politik	3
SPW209	Politik Perbandingan	4
Kursus Pilihan:		
Jumlah sekurang-kurangnya 33 unit		
Kod Kursus	Nama Kursus	Unit
SPU205	Kerajaan dan Politik Malaysia	3
SPU208E	Asas-asas Dasar Awam	3
SPU314E	Politik Antarabangsa dan Kerjasama Serantau	4
SPU322	Teori dan Praktik Penyelesaian Konflik	3
SPU323E	Pengurusan Sektor Awam	3
SPU324	Transformasi Konflik dan Pembinaan Perdamaian	3
SPU325	Politik Asia Tenggara	3
SPU326E	Kerajaan Demokratik	3
SPU327	Strategi dan Kemahiran Penyelesaian Konflik	3
SPU329E	Ideologi-ideologi Dunia Ketiga	3
SPU404	Seminar Politik Malaysia	3
SPU406	Seminar Pentadbiran Awam	3
SPU498	Latihan Ilmiah	6
	(*Pelajar boleh menggantikan 2 kursus pilihan dengan kursus SPU498/6 Latihan Ilmiah)	
SEA301	<i>Politics and Regionalism in ASEAN</i>	4

4.3.4 Kursus Minor (Jenis Kod: M)

Pelajar Program Sarjana Muda Sains Kemasyarakatan perlu/ boleh memilih pakej minor sama ada yang ditawarkan dalam Pusat Pengajian atau luar Pusat Pengajian. Sila rujuk Bab 7 untuk pakej minor yang ditawarkan oleh pusat pengajian ini dan pusat pengajian lain. Jumlah unit yang perlu dikumpul untuk kursus minor ialah **20 unit**.

Pengkhususan kecil (minor) terdiri dari kursus-kursus tertentu dalam bentuk pakej minor. Pelajar perlu melengkapkan keperluan pakej minor yang dipilih dan tidak dibenarkan untuk mencampur kursus-kursus dalam pakej minor yang berlainan.

4.3.5 Kursus Elektif (Jenis Kod: E)

Kursus Elektif ialah kursus yang ditawarkan dalam Pusat Pengajian Sains Kemasyarakatan selain atau bukan major dan minor pelajar. Jumlah unit yang perlu dikumpul untuk Kursus Elektif ialah **12 unit**.

4.4 PENARAFAN TAHUN PENGAJIAN

Pelajar diklasifikasikan sebagai pelajar Tahun 1, 2, 3 dan 4 berdasarkan jumlah unit yang terkumpul seperti berikut:

Jumlah unit untuk pengijazahan = 122	Penarafan tahun pengajian berdasarkan jumlah unit yang terkumpul			
	Tahun 1	Tahun 2	Tahun 3	Tahun 4
Program Sarjana Muda Sains Kemasyarakatan (Kepujian)	1 - 32	33 - 63	64 - 93	94 ke atas

4.5 CADANGAN PENDAFTARAN KURSUS

Bagi memudahkan perancangan pengajian pelajar, Pusat Pengajian telah merangka cadangan pendaftaran kursus bagi setiap semester bermula dari Tahun 1 sehingga Tahun 4. Cadangan ini dibahagikan kepada setiap major melalui jadual 4.5.1 [(a) – (d)]. Penerangan-penerangan di bawah adalah panduan kepada pelajar bagi meningkatkan pemahaman terhadap cadangan kursus ini.

- (a) Anggaran beban dan unit yang disarankan untuk pendaftaran bagi setiap semester adalah dari 15-18 Unit.
- (b) Pelajar perlu menyemak senarai penawaran kursus pada setiap semester sebelum membuat pendaftaran.
- (c) Pendaftaran kursus bahasa secara E-Daftar dibenarkan dan ia tertakluk kepada kekosongan Pusat Pengajian Bahasa, Literasi dan Terjemahan. Sekiranya tidak mendapat tempat, pelajar perlu membuat permohonan untuk kursus tersebut pada semester seterusnya.
- (d) Unit anggaran bagi teras asas major, minor dan elektif yang terdapat dalam jadual cadangan kursus ini adalah 3 unit bagi setiap kursus.
- (e) Pelajar perlu ambil maklum bahawa terdapat kursus yang membawa 4 unit.

Pelajar perlu mengambil kira tentang perkara-perkara ini sebelum membuat perancangan pendaftaran kursus.

4.5.1 JADUAL CADANGAN PENDAFTARAN KURSUS

(a) Major Antropologi dan Sosiologi

KOMPONEN	TAHUN SATU		TAHUN DUA		TAHUN TIGA		TAHUN EMPAT	
	SEMESTER 1	SEMESTER 2	SEMESTER 3	SEMESTER 4	SEMESTER 5	SEMESTER 6	SEMESTER 7	SEMESTER 8
	KURSUS	KURSUS	KURSUS	KURSUS	KURSUS	KURSUS	KURSUS	KURSUS
Kursus Universiti (Kod: U)	LKM400 Bahasa Malaysia IV	WUS101 Teras Keusahawanan	LSP300 Bahasa Inggeris Akademik	LSP401 Bahasa Inggeris Am				
	LMT100 Bahasa Inggeris Persediaan		HFF225/2 Falsafah dan Isu Semasa	HFE224/2 Penghayatan Etika dan Peradaban				
Kursus Teras Asas (Kod: T)	SKW101 Pengantar Perancangan dan Pengurusan Pembangunan	SKW123 Statistik untuk Sains Sosial	SKW124 Penyelidikan Sosial: Kaedah Kuantitatif dan Kualitatif	SAW205 Kaedah Penyelidikan Kualitatif	SKW321 Falsafah Sains Sosial			
	SKW105 Pengantar Sains Politik							
	SKW109 Pengantar Isu-Isu Ekonomi							
	SKW110 Pengantar Antropologi dan Sosiologi							
Kursus Teras Major (Kod: T)		SAW204 Kaedah Penyelidikan Kuantitatif	2 Kursus Peringkat 200	2 Kursus Peringkat 200	SAW301 Teori Antropologi dan Sosiologi Lanjutan	SAW401 Seminar Antropologi dan Sosiologi 1	SAW402 Seminar Antropologi dan Sosiologi 2	1 Kursus Peringkat 300
		SAW206 Teori Antropologi dan Sosiologi			2 Kursus Peringkat 300	2 Kursus Peringkat 300	2 Kursus Peringkat 300	1 Kursus Peringkat 400
Kursus Minor (Kod: M)			1 Kursus Peringkat 200	1 Kursus Peringkat 200	2 Kursus Peringkat 200		2 Kursus Peringkat 300	1 Kursus Peringkat 300
Kursus Elektif (Kod: E)					1 Kursus	1 Kursus		2 Kursus

(b) Major Perancangan dan Pengurusan Pembangunan

KOMPONEN	TAHUN SATU		TAHUN DUA		TAHUN TIGA		TAHUN EMPAT	
	SEMESTER 1	SEMESTER 2	SEMESTER 3	SEMESTER 4	SEMESTER 5	SEMESTER 6	SEMESTER 7	SEMESTER 8
	KURSUS	KURSUS	KURSUS	KURSUS	KURSUS	KURSUS	KURSUS	KURSUS
Kursus Universiti (Kod: U)	LKM400 Bahasa Malaysia IV	WUS101 Teras Keusahawanan	LSP300 Bahasa Inggeris Akademik	LSP401 Bahasa Inggeris Am				
	LMT100 Bahasa Inggeris Persediaan		HFF225/2 Falsafah dan Isu Semasa	HFE224/2 Penghayatan Etika dan Peradaban				
Kursus Teras Asas (Kod: T)	SKW101 Pengantar Perancangan dan Pengurusan Pembangunan	SKW123 Statistik untuk Sains Sosial	SKW124 Penyelidikan Sosial: Kaedah Kuantitatif dan Kualitatif		SKW321 Falsafah Sains Sosial			
	SKW105 Pengantar Sains Politik							
	SKW109 Pengantar Isu-Isu Ekonomi							
	SKW110 Pengantar Antropologi dan Sosiologi							
Kursus Teras Major (Kod: T)		SBW205 Teori dan Isu Pembangunan	SBW207 Ekonomi untuk Pembangunan	2 Kursus Peringkat 200 1 Kursus Peringkat 300	SBW206 Dasar Ekonomi dan Pembangunan Malaysia	SBW300 Perancangan dan Pengurusan Projek	2 Kursus Peringkat 200 1 Kursus Peringkat 300/400	2 Kursus Peringkat 300
		1 Kursus Peringkat 200	SBW208 Kaedah Penyelidikan Pembangunan		SBW209 Pengurusan Pembangunan	2 Kursus Peringkat 300		
Kursus Minor (Kod: M)			1 Kursus Peringkat 200	1 Kursus Peringkat 200	2 Kursus Peringkat 200	1 Kursus Peringkat 300	2 Kursus Peringkat 300	
Kursus Elektif (Kod: E)				1 Kursus Peringkat 200		1 Kursus Peringkat 300		2 Kursus Peringkat 300

(c) Major Ekonomi

KOMPONEN	TAHUN SATU		TAHUN DUA		TAHUN TIGA		TAHUN EMPAT	
	SEMESTER 1 KURSUS	SEMESTER 2 KURSUS	SEMESTER 3 KURSUS	SEMESTER 4 KURSUS	SEMESTER 5 KURSUS	SEMESTER 6 KURSUS	SEMESTER 7 KURSUS	SEMESTER 8 KURSUS
Kursus Universiti (Kod: U)	LKM400 Bahasa Malaysia IV LMT100 Bahasa Inggeris Persediaan	WUS101 Teras Keusahawanan	LSP300 Bahasa Inggeris Akademik HFF225/2 Falsafah dan Isu Semasa	LSP401 Bahasa Inggeris Am HFE224/2 Penghayatan Etika dan Peradaban				
Kursus Teras Pusat Pengajian					SKW321 Falsafah Sains Sosial			
Kursus Teras Asas (Kod: T)	SKW101 Pengantar Perancangan dan Pengurusan Pembangunan SKW105 Pengantar Sains Politik SKW109 Pengantar Isu-Isu Ekonomi SKW110 Pengantar Antropologi dan Sosiologi	SKW123 Statistik untuk Sains Sosial	SKW124 Penyelidikan Sosial: Kaedah Kuantitatif dan Kualitatif		SEU230 Ekonomi Buruh* SEU231 Ekonomi Islam* SEU335E Ekonomi Sektor Awam I** SEU336E Ekonomi Persekitaran dan Sumber Asli**	SEU224 Ekonomi Pemasaran Pertanian & Koperasi** SEU333 Organisasi Industri** SEU334 Wang, Perbankan dan Pasaran Kewangan** SEU339E Perancangan Ekonomi dan Analisis Projek**	SEU332 Ekonomi Perlakuan** SEU411E Perdagangan Antarabangsa*** SUE413E Ekonomi Kewangan*** SEU416E Ekonomi Sektor Awam II*** SEW303 Sejarah Ekonomi**	SEU421E Kewangan Antarabangsa*** SEU422E Ekonomi Gunaan**
Kursus Teras Major (Kod: T)		SEW104 Ekonomi Matematik SEU227 Ekonomi Pembangunan* SEP206 Ekonomi Malaysia*	SEW101 Mikroekonomi SEW103 Makroekonomi SEW207 Statistik Gunaan	SEW202 Mikroekonomi Pertengahan SEW204 Makroekonomi Pertengahan SEP304 Ekonometrik Asas				
Kursus Minor (Kod: M)			1 Kursus Peringkat 200	1 Kursus Peringkat 200	1 Kursus Peringkat 200	1 Kursus Peringkat 200	1 Kursus Peringkat 300	2 Kursus Peringkat 300
Kursus Elektif (Kod: E)					1 Kursus	1 Kursus	1 Kursus	1 Kursus
* Pilih 2 Kursus daripada kumpulan kursus ini			** Pilih 5 Kursus daripada kumpulan kursus ini			*** Pilih 3 Kursus daripada kumpulan kursus ini		

(d) Major Sains Politik

KOMPONEN	TAHUN SATU		TAHUN DUA		TAHUN TIGA		TAHUN EMPAT	
	SEMESTER 1 KURSUS	SEMESTER 2 KURSUS	SEMESTER 3 KURSUS	SEMESTER 4 KURSUS	SEMESTER 5 KURSUS	SEMESTER 6 KURSUS	SEMESTER 7 KURSUS	SEMESTER 8 KURSUS
Kursus Universiti (Kod: U)	LKM400 Bahasa Malaysia IV LMT100 Bahasa Inggeris Persediaan	WUS101 Teras Keusahawanan	LSP300 Bahasa Inggeris Akademik HFF225/2 Falsafah dan Isu Semasa	LSP401 Bahasa Inggeris Am HFE224/2 Penghayatan Etika dan Peradaban				
Kursus Teras Asas (Kod: T)	SKW101 Pengantar Perancangan dan Pengurusan Pembangunan SKW105 Pengantar Sains Politik SKW109 Pengantar Isu-Isu Ekonomi SKW110 Pengantar Antropologi dan Sosiologi	SKW123 Statistik untuk Sains Sosial	SKW124 Penyelidikan Sosial: Kaedah Kuantitatif dan Kualitatif		SKW321 Falsafah Sains Sosial		SKW124 Penyelidikan Sosial: Kaedah Kuantitatif dan Kualitatif	
Kursus Teras Major (Kod: T)		SPU205 Kerajaan dan Politik Malaysia SPU208E Asas-Asas Dasar Awam SPW209 Politik Perbandingan	SPW201 Pentadbiran Awam SPW202 Perhubungan Antarabangsa SPW203 Teori dan kaedah Sains Politik	SPU322 Teori dan Praktik Penyelesaian Konflik	SPW205 Pengantar Falsafah Politik SPU326E Kerajaan Demokratik	SPU324 Transformasi Konflik dan Pembinaan Perdamaian SPU327 Strategi dan Kemahiran Penyelesaian	SPU323E Pengurusan Sektor Awam SPU404 Seminar Politik Malaysia	SPU325 Politik Asia Tenggara SPU314E Politik Antarabangsa dan Kerjasama Serantau* SPU329E Ideologi Dunia Ketiga SPU406 Seminar Pentadbiran Awam*
Kursus Minor (Kod: M)			1 Kursus Peringkat 200	2 Kursus Peringkat 200	1 Kursus Peringkat 200	1 Kursus Peringkat 300	2 Kursus Peringkat 300	
Kursus Elektif (Kod: E)				1 Kursus		1 Kursus	1 Kursus	1 Kursus

* Pilih salah satu kursus

4.6 TAKRIFAN JENIS KURSUS

Nama	Kod	Takrifan
Kursus Teras Asas	T	Kursus peringkat Pusat Pengajian yang diwajibkan kepada semua major.
Kursus Teras Major	T	Kursus yang ditawarkan dalam pakej major, terdiri daripada kursus wajib dan kursus pilihan.
Kursus Minor	M	Kursus minor ialah kursus dalam pakej minor yang lazimnya dibahagikan kepada kursus-kursus wajib dan pilihan.
Kursus Elektif	E	Kursus yang ditawarkan oleh Pusat Pengajian Sains Kemasyarakatan yang bukan dalam pakej major dan minor (bagi pelajar yang mengambil pakej minor dalam Pusat Pengajian Sains Kemasyarakatan) pelajar.
Kursus yang ditawarkan dalam Bahasa Inggeris	-	Kursus yang mempunyai huruf E dalam kod kursus ialah kursus seperti contoh SAU300E Work and Life (Pekerjaan dan Kehidupan) dan SBU211E Issues of Urbanization (Isu-isu Perbandaran). Selain itu, kursus-kursus dalam pakej minor Pengajian Asia Tenggara (<i>Southeast Asian Studies Minor Package</i>) ditawarkan sepenuhnya dalam Bahasa Inggeris.
Kursus Kemahiran	U	Sebahagian daripada Kursus Universiti. Pilihan kursus kemahiran yang digalakkan untuk pelajar Rancangan Sarjana Muda Sains Kemasyarakatan.
Kursus Opsyen	U	Kursus yang ditawarkan oleh Pusat Pengajian lain di Universiti Sains Malaysia. Bagi pelajar yang mengambil pakej minor di Pusat Pengajian lain, kursus opsyen mestilah di luar pakej minor tersebut. Kursus opsyen diambil bagi menggantikan kursus KoKurikulum dan/ atau kursus kemahiran. Pelajar perlu menyemak dengan pusat pengajian tersebut terlebih dahulu sama ada kursus yang dipilih dibuka sebagai Kursus Opsyen.
Kursus Prasyarat	-	Kursus-kursus pra-syarat ialah kursus-kursus yang perlu diambil sebelum kursus peringkat seterusnya diambil. Kebiasaannya bidang pengkhususan (major) Ekonomi kerap mempunyai kursus-kursus prasyarat sebelum pelajar mendaftar kursus di peringkat seterusnya.
Kursus Audit	Y	Secara prinsip, pihak universiti membenarkan pelajar mendaftar kursus secara audit bagi menambah pengetahuan mereka. Namun begitu, unit untuk kursus-kursus audit tidak diambil kira untuk tujuan pengijazahan. Mendaftar kursus secara audit pelajar perlu memaklumkan dan mendapat kebenaran pensyarah yang mengajar serta kelulusan pusat pengajian.

4.7 LATIHAN INDUSTRI OPSYENAL

Program Sarjana Muda Sains Kemasyarakatan tidak mewajibkan latihan industri. Namun, pelajar digalakkan untuk menjalani Latihan Industri Opsyenal tanpa unit pada cuti antara Semester 6 dan Semester 7 (Tahun 3 Pengajian). Tempoh masa ialah lapan (8) minggu. Pelajar perlu mencari penempatan di agensi, institusi kerajaan atau swasta. Setelah tamat latihan ini, pelajar perlu menyediakan satu laporan untuk melengkapkan Latihan Industri Opsyenal ini. Pelajar yang berjaya menamatkan latihan ini akan diberikan Sijil Tamat Latihan Industri Opsyenal.

BAB 5

PROGRAM SARJANA MUDA EKONOMI (KEPUJIAN)

5.0 PENGENALAN

Program Sarjana Muda Ekonomi mula ditawarkan pada Sidang Akademik 2011/2012 selepas mendapat kelulusan Senat Universiti Sains Malaysia pada tahun 2010. Program ini juga selaras dengan visi dan misi universiti dalam usaha mencapai kelestarian persekitaran ekonomi global yang lebih mencabar.

Pembangunan negara yang pesat telah dan akan membawa kepada peningkatan permintaan terhadap tenaga kerja mahir dan separa mahir. Bidang-bidang pengajian dalam disiplin ekonomi seperti kewangan, perniagaan dan perdagangan, pembangunan dan perancangan, perindustrian, dan sumber manusia dijangka dapat memenuhi sebahagian permintaan ini. Bidang-bidang ini bersifat gunaana yang bukan sahaja diperlukan oleh negara sedang membangun seperti Malaysia malahan mempunyai daya tarikan sendiri bagi mereka yang berminat dalam bidang-bidang ini.

Program Sarjana Muda Ekonomi ini bertujuan untuk menambahkan lagi bilangan graduan ekonomi yang berkualiti tinggi, dinamik, berfikiran kritis dan berdaya saing untuk memenuhi keperluan negara. Pada keadaan ekonomi semasa, Malaysia memerlukan graduan ekonomi yang mampu mengaplikasikan teori ekonomi yang dipelajari bagi membentuk dasar yang lebih berkesan untuk pembangunan ekonomi negara.

Program Sarjana Muda Ekonomi ini menekankan kepada kaedah kuantitatif dan kuantitatif gunaana yang penting dalam pembentukan dasar ekonomi.

Objektif Pendidikan Program (OPP) dan **Hasil Pembelajaran Program (HPP)** ini adalah seperti berikut:

Objektif Pendidikan Program	Hasil Pembelajaran Program
OPP 1: Melahirkan graduan dengan pengetahuan dan kemahiran yang kuat dan mengaplikasikan teori ekonomi untuk pembangunan sosio-ekonomi negara.	HPP 1: Menunjukkan penguasaan dan pemahaman pengetahuan dalam bidang ekonomi pada tahap penghayatan, prinsip, teori dan aplikasi.
OPP 2: Melahirkan graduan yang berpengetahuan, memahami teori ekonomi yang dipelajari, mempunyai kognitif, menguasai kemahiran digital dan kuantitatif serta kuantitatif gunaana.	HPP 2: Meningkatkan kemahiran teknikal untuk menganalisis data ekonomi.
	HPP 3: Mengaplikasikan pemikiran kritis dan analitikal untuk menjelaskan, membezakan dan menilai dasar ekonomi dan isu ekonomi global untuk mencadangkan penyelesaian alternatif.
OPP 3: Melahirkan graduan yang dapat mengaplikasikan pengetahuan ekonomi, mempunyai kemahiran interpersonal dan dapat berkomunikasi dengan berkesan.	HPP 4: Menunjukkan keupayaan untuk berkomunikasi secara berkesan dan lisan pada setiap peringkat organisasi dan komuniti.

Objektif Pendidikan Program	Hasil Pembelajaran Program
OPP 4: Melahirkan graduan yang mempunyai kemampuan untuk berkomunikasi dan mengaplikasikan pengetahuan yang diperoleh untuk pembentukan dasar sosio-ekonomi di peringkat kebangsaan dan global secara etika dan profesional.	HPP 5: Mempunyai keupayaan untuk bekerja sebagai satu pasukan untuk mencapai misi organisasi.
	HPP 6: Mengaplikasikan pengetahuan yang dipelajari secara profesional dan beretika.
	HPP 7: Menghargai dan mempraktikkan pengetahuan yang dipelajari untuk pembelajaran sepanjang hayat.
	HPP 8: Memupuk kemahiran keusahawanan dalam perancangan dan pengurusan.
	HPP 9: Menguasai kemahiran pengurusan dan kepimpinan dengan berkesan.

5.1 SYARAT PENGIJAZAHAN

Keperluan komponen	Teras (T), Elektif (E), Minor (M), Universiti (U)
PNGK	2.00 dan ke atas
PNGK-AT	2.00 ke atas untuk Kursus Teras (T)
Gred minima C untuk kursus-kursus universiti	<p>Pelajar Tempatan:</p> <ul style="list-style-type: none"> • * Bahasa Malaysia • * Bahasa Inggeris • HFE224 Penghayatan Etika dan Peradaban • HFF225 Falsafah dan Isu Semasa • WUS101 Teras Keusahawanan • Kokurikulum <p>Pelajar Antarabangsa:</p> <ul style="list-style-type: none"> • SEA205E Malaysian Studies • HFF225 Falsafah dan Isu Semasa • Kokurikulum
Gred minima C untuk kursus-kursus opsyen	<p>Pelajar perlu memilih mana-mana yang berikut:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kursus Kokurikulum • Kursus Kemahiran/Kursus Bahasa Asing/ Kursus-kursus yang ditawarkan oleh pusat pengajian lain
Keperluan Program	Mengambil minima 3 kursus yang ditawarkan dalam Bahasa Inggeris (Selain kursus Bahasa Inggeris yang ditawarkan di Pusat Pengajian Bahasa, Literasi dan Terjemahan)

* Rujuk Bab 3 Keperluan Bahasa Malaysia, Bahasa Inggeris, Kokurikulum dan Opsyen untuk pengijazahan.

5.2 KURIKULUM DAN STRUKTUR PENGIJAZAHAN

Pelajar perlu mengumpul sekurang-kurangnya **126 unit kredit** dalam tempoh **tidak kurang daripada 8 semester**. Pengagihan unit adalah seperti rajah di bawah:

Keperluan Program	Klasifikasi Kod Kursus	Jumlah Unit
Teras (Teras Program)	T	87
Elektif	E	4
Minor	M	20
Universiti	U	15 - 22
Jumlah		126

5.2.1 Kursus Universiti (Jenis Kod: U)

Kursus universiti ialah kursus-kursus yang ditawarkan di peringkat universiti. Jumlah unit yang perlu dikumpul untuk Kursus Universiti ialah minima **15 unit**. Pengagihan kursus adalah seperti berikut:

Kod Kursus	Nama Kursus	Jumlah Unit
LKM400	Bahasa Malaysia IV	2
LSP300	Bahasa Inggeris Akademik	2
LSP401	Bahasa Inggeris Am	2
HFE224	Penghayatan Etika dan Peradaban	2
HFF225	Falsafah dan Isu Semasa	2
WUS101	Teras Keusahawanan	2
	Kokurikulum	2
	Kokurikulum/Kursus Kemahiran/Opsyen	(Jumlah 1 - 8)
Jumlah		15 - 22

5.2.2 Kursus Teras (Teras Program) (Jenis Kod: T)

Kursus Teras bagi Program Sarjana Muda Ekonomi dibahagikan kepada Kursus Teras Wajib dan Kursus Teras Asas Pilihan. Jumlah unit yang perlu dikumpulkan untuk Kursus Teras Wajib ialah **45 unit**, untuk Kursus Teras Pilihan ialah **42 unit**. Oleh itu, jumlah keseluruhan unit dalam komponen Kursus Teras ialah **87 unit**.

Senarai dan perincian kursus-kursus Teras (Teras Program) adalah seperti berikut:

Komponen Kursus Teras		Kod Kursus	Nama Kursus	Jumlah Unit
Kursus Teras Wajib Jumlah 45 unit (13 kursus)	Wajib ambil semua	SEP206	Ekonomi Malaysia	3
		SEP304	Ekonometrik Asas	3
		SEP403E	Seminar Isu Ekonomi Kontemporari	3
		SEW101	Mikroekonomi	3
		SEW103	Makroekonomi	3
		SEW105	Matematik untuk Analisis Ekonomi	3
		SEW202	Mikroekonomi Pertengahan	3
		SEW204	Makroekonomi Pertengahan	3
		SEW206	Kaedah-kaedah Penyelidikan	3
		SEW207	Statistik Gunaan	3
		SEW299	Latihan Industri	6
SEW303	Sejarah Ekonomi	3		
SEW499	Projek Penyelidikan (*kursus ini ialah kursus dua semester)	6		
Kursus Teras Pilihan Jumlah 42 unit (14 kursus mengikut komponen yang ditetapkan)	Pilih TIGA (3) daripada empat kursus berikut	SEU224	Ekonomi Pemasaran Pertanian dan Koperasi	3
		SEU227	Ekonomi Pembangunan	3
		SEU230	Ekonomi Buruh	3
		SEU231	Ekonomi Islam	3
	Pilih ENAM (6) daripada lapan kursus berikut	SEU332	Ekonomi Perlakuan	3
		SEU333	Organisasi Industri	3
		SEU334	Wang, Perbankan dan Pasaran Kewangan	3
		SEU335E	Ekonomi Sektor Awam I	3
		SEU336E	Ekonomi Persekitaran dan Sumber Asli	3
		SEU337	Ekonomi Tenaga	3
		SEU338E	Ekonomi Pelancongan	3
		SEU339E	Perancangan Ekonomi dan Analisis Projek	3
	Pilih LIMA (5) daripada enam kursus berikut	SEU411E	Perdagangan Antarabangsa	3
		SEU413E	Ekonomi Monetari	3
		SEU416E	Ekonomi Sektor Awam II	3
		SEU418E	Ekonomi Wilayah	3
		SEU421E	Kewangan Antarabangsa	3
SEU422E		Ekonomi Gunaan	3	

5.2.3 Kursus Elektif (Jenis Kod: E)

Kursus Elektif bagi Program Sarjana Muda Ekonomi ialah kursus-kursus di luar Pusat Pengajian Sains Kemasyarakatan. Jumlah unit kursus elektif ialah **4 unit**.

Bagi pelajar yang ingin mengambil kursus-kursus di Pusat Pengajian Pengurusan untuk melengkapkan kursus elektif, hanya kursus-kursus berikut sahaja dibenarkan untuk pelajar Program Sarjana Muda Ekonomi:

AIW311/4	<i>Cultural Environment of International Business</i>
AOW356E/3	<i>International Management</i>
AIW304/4	<i>Internationalisation of New Venture</i>
ATW241/3	<i>Principles of Marketing</i>
ATW262/4	<i>Principles of Finance</i>
ASP392/4	<i>Management from Islamic Perspectives</i>

5.2.4 Kursus Minor (Jenis Kod: M)

Pelajar dalam Program Sarjana Muda Ekonomi perlu memilih pakej minor sama ada yang ditawarkan dalam Pusat Pengajian Sains Kemasyarakatan atau di luar Pusat Pengajian. Sila rujuk Bab 5 untuk pakej minor yang ditawarkan oleh pusat pengajian ini dan pusat pengajian lain. Jumlah unit yang perlu dikumpul untuk Kursus Minor ialah **20 unit**.

5.3 PENARAFAN TAHUN PENGAJIAN

Pelajar diklasifikasikan sebagai pelajar Tahun 1, 2, 3 dan 4 berdasarkan jumlah kredit yang terkumpul seperti berikut:

Jumlah kredit untuk pengijazahan = 126	Penarafan tahun pengajian berdasarkan jumlah unit yang terkumpul			
	Tahun 1	Tahun 2	Tahun 3	Tahun 4
Program Sarjana Muda Ekonomi (Kepujian)	1 - 32	33 - 63	64 - 93	94 ke atas

5.4 CADANGAN PENDAFTARAN KURSUS

Bagi memudahkan perancangan pengajian pelajar, Pusat Pengajian telah merangka cadangan pendaftaran kursus bagi setiap semester bermula dari Tahun 1 sehingga Tahun 4. Cadangan ini dibahagikan kepada setiap major melalui jadual 4.5.1 hingga 4.5.4. Penerangan-penerangan di bawah adalah panduan kepada pelajar bagi meningkatkan pemahaman terhadap cadangan kursus ini.

- (a) Anggaran beban dan unit yang disarankan untuk pendaftaran bagi setiap semester adalah dari 15-18 Unit.
  - (b) Pelajar perlu menyemak senarai penawaran kursus pada setiap semester sebelum membuat pendaftaran.
  - (c) Pendaftaran kursus bahasa secara E-Daftar dibenarkan dan ia tertakluk kepada kekosongan Pusat Pengajian Bahasa, Literasi dan Terjemahan. Sekiranya tidak mendapat tempat, pelajar perlu membuat permohonan untuk kursus tersebut pada semester seterusnya.
  - (d) Unit anggaran bagi teras asas major, minor dan elektif yang terdapat dalam jadual cadangan kursus ini adalah 3 unit bagi setiap kursus.
  - (e) Pelajar perlu ambil maklum bahawa terdapat kursus yang membawa 4 unit.
- Pelajar perlu mengambil kira tentang perkara-perkara ini sebelum membuat perancangan.

5.4.1 JADUAL CADANGAN PENDAFTARAN KURSUS

KOMPONEN	TAHUN SATU		TAHUN DUA		TAHUN TIGA		TAHUN EMPAT	
	SEMESTER 1 KURSUS	SEMESTER 2 KURSUS	SEMESTER 3 KURSUS	SEMESTER 4 KURSUS	SEMESTER 5 KURSUS	SEMESTER 6 KURSUS	SEMESTER 7 KURSUS	SEMESTER 8 KURSUS
Kursus Universiti (Kod: U)	LKM400 Bahasa Malaysia IV	WUS101 Teras Keusahawanan	LSP300 Bahasa Inggeris Akademik	LSP401 Bahasa Inggeris Am				
	LMT100 Bahasa Inggeris Persediaan		HFF225/2 Falsafah dan Isu Semasa	HFE224/2 Penghayatan Etika dan Peradaban				
Kursus Teras (Kod: T)	SEU231 Ekonomi Islam*	SEP206 Ekonomi Malaysia	SEU230 Ekonomi Buruh*	SEP304 Ekonomi Asas	SEP403E Seminar Isu Ekonomi Kontemporari	SEU333 Organisasi Industri**	SEU411E Perdagangan Antarabangsa***	SEU421E Kewangan Antarabangsa***
	SEW101 Mikroekonomi	SEW202 Mikroekonomi Pertengahan	SEW207 Statistik Gunaan	SEU224 Ekonomi Pemasaran Pertanian & Koperasi*	SEU335E Ekonomi Sektor Awam I**	SEU334 Wang, Perbankan dan Pasaran Kewangan**	SEU413E Ekonomi Kewangan***	SEU422E Ekonomi Gunaan**
	SEW103 Makroekonomi	SEW204 Makroekonomi Pertengahan	SEW303 Sejarah Ekonomi	SEU227 Ekonomi Pembangunan*	SEU332 Ekonomi Perlakuan**	SEU338E Ekonomi Pelancongan**	SEU416E Ekonomi Sektor Awam II***	SEU418E Ekonomi Wilayah***
	SEW105 Matematik untuk Analisis Ekonomi			SEW206 Kaedah-Kaedah Penyelidikan	SEU336E Ekonomi Persekitaran dan Sumber Asli**	SEU339E Perancangan Ekonomi dan Analisis Projek**	SEW499 Projek Penyelidikan	SEW499 Projek Penyelidikan
Kursus Minor (Kod: M)		1 Kursus Minor	2 Kursus Minor	1 Kursus Minor	1 Kursus Minor	1 Kursus Minor	1 Kursus Minor	
Kursus Elektif (Kod: E)				1 Kursus				

* Pilih 3 Kursus daripada kumpulan kursus ini

** Pilih 6 Kursus daripada kumpulan kursus ini

*** Pilih 5 Kursus daripada kumpulan kursus ini

5.5 TAKRIFAN JENIS-JENIS KURSUS

Nama	Kod	Takrifan									
Kursus Teras	T	Kursus teras dalam Program Sarjana Muda Ekonomi terdiri daripada Kursus Teras Wajib dan Kursus Teras Pilihan.									
Kursus Minor	M	Kursus minor ialah kursus dalam pakej minor yang lazimnya dibahagikan kepada kursus-kursus wajib dan pilihan.									
Kursus Elektif	E	Kursus Elektif sebagai kursus yang ditawarkan oleh Pusat Pengajian lain di Universiti Sains Malaysia.									
Kursus yang ditawarkan dalam Bahasa Inggeris	-	Kursus yang mempunyai huruf E dalam kod kursus ialah kursus seperti contoh SEU335E Public Sector Economics I (<i>Ekonomi Sektor Awam I</i>) dan SEU418E Regional Economics (<i>Ekonomi Wilayah</i>).									
Kursus Kemahiran	U	Kursus kemahiran ialah sebahagian daripada Kursus Universiti. Pilihan kursus-kursus kemahiran yang digalakkan untuk pelajar Program Sarjana Muda Ekonomi.									
Kursus Opsyen	U	Kursus-kursus opsyen ialah kursus-kursus di luar Pusat Pengajian Sains Kemasyarakatan yang bukan dalam pakej minor pelajar (bagi pelajar yang mengambil pakej minor di luar Pusat Pengajian Sains Kemasyarakatan) yang berada dalam komponen kursus-kursus universiti. Kursus opsyen diambil bagi menggantikan kursus-kursus Ko-Kurikulum dan kursus-kursus kemahiran. Pelajar perlu menyemak dengan pusat pengajian tersebut terlebih dahulu sama ada kursus yang dipilih dibuka sebagai Kursus Opsyen.									
Kursus Prasyarat	-	<p>Kursus-kursus prasyarat ialah kursus-kursus yang perlu diambil sebelum kursus peringkat seterusnya diambil. Dalam Program Sarjana Muda Ekonomi, ada kursus-kursus yang memerlukan pelajar mengambil kursus prasyarat sebelum boleh mengambil kursus tersebut. Sila lihat Bab 7 Buku Panduan untuk kursus-kursus yang memerlukan prasyarat. Kursus prasyarat dibahagikan kepada tiga dengan takrifan berikut:</p> <table border="1" data-bbox="506 1307 1017 1546"> <tbody> <tr> <td data-bbox="506 1307 552 1338">P</td> <td data-bbox="552 1307 594 1338">-</td> <td data-bbox="594 1307 1017 1338">Wajib lulus kursus pra-syarat.</td> </tr> <tr> <td data-bbox="506 1338 552 1459">S</td> <td data-bbox="552 1338 594 1459">-</td> <td data-bbox="594 1338 1017 1459">Wajib ambil tetapi tidak perlu lulus kursus prasyarat tersebut; tidak boleh mengikuti kursus prasyarat serentak dengan kursus yang dipilih.</td> </tr> <tr> <td data-bbox="506 1459 552 1546">C</td> <td data-bbox="552 1459 594 1546">-</td> <td data-bbox="594 1459 1017 1546">Boleh mengikuti kursus prasyarat secara serentak dengan kursus yang dipilih.</td> </tr> </tbody> </table>	P	-	Wajib lulus kursus pra-syarat.	S	-	Wajib ambil tetapi tidak perlu lulus kursus prasyarat tersebut; tidak boleh mengikuti kursus prasyarat serentak dengan kursus yang dipilih.	C	-	Boleh mengikuti kursus prasyarat secara serentak dengan kursus yang dipilih.
P	-	Wajib lulus kursus pra-syarat.									
S	-	Wajib ambil tetapi tidak perlu lulus kursus prasyarat tersebut; tidak boleh mengikuti kursus prasyarat serentak dengan kursus yang dipilih.									
C	-	Boleh mengikuti kursus prasyarat secara serentak dengan kursus yang dipilih.									

Kursus Audit	Y	Secara prinsip, pihak universiti membenarkan pelajar mendaftar kursus-kursus secara audit bagi menambah pengetahuan mereka. Namun begitu, unit untuk kursus-kursus audit tidak diambil kira untuk tujuan pengijazahan.
--------------	---	--

BAB 6

PROGRAM SARJANA MUDA KERJA SOSIAL (KEPUJIAN)

6.0 PENGENALAN

Program Ijazah Sarjana Muda Kerja Sosial mula diluluskan oleh Universiti Sains Malaysia pada tahun 2010 untuk penawaran bermula Sidang Akademik 2011/2012. Sebelum ini program Kerja Sosial yang telah ditawarkan sejak tahun 1975 merupakan salah satu pengkhususan major di bawah Pusat Pengajian Sains Kemasyarakatan. Program ini kemudiannya telah dinaik taraf kepada Ijazah Sarjana Muda Kerja Sosial berdasarkan kepada keperluan semasa bidang tersebut selaras dengan arus pembangunan negara.

Ijazah Sarjana Muda Kerja Sosial menyediakan satu rancangan pendidikan kerja sosial yang bersifat generik ke arah menghasilkan graduan-graduan yang terlatih dalam bidang perkhidmatan khidmat manusia mengikut kehendak semasa. Selain itu, ia turut memberi peluang kepada pegawai-pegawai perkhidmatan organisasi khidmat manusia kerajaan dan bukan kerajaan untuk meningkatkan pengetahuan serta kemahiran ke arah memberikan perkhidmatan khidmat manusia yang lebih cekap kepada kumpulan sasar dan masyarakat keseluruhannya.

Program Ijazah Sarjana Muda Kerja Sosial ini dilihat dapat memenuhi keperluan tenaga manusia supaya responsif terhadap pelbagai masalah sosial dalam konteks masyarakat penyayang. Program ini juga turut berupaya melahirkan graduan kerja sosial yang mempunyai motivasi, kecekapan dan komitmen dalam praktis kerja sosial.

Penumpuan terhadap kursus elektif dalam pelbagai bidang dilihat dapat menggalakkan praktis kerja sosial yang lebih menyeluruh dan sekaligus responsif terhadap perubahan sosial semasa dalam masyarakat. Matlamat program ini adalah untuk melahirkan lebih ramai graduan kerja sosial yang terlatih dan profesional bagi memenuhi keperluan badan-badan kerajaan, bukan kerajaan, industri dan sektor swasta.

Objektif Pendidikan Program (OPP) dan **Hasil Pembelajaran Program (HPP)** program ini adalah seperti berikut:

Objektif Pendidikan Program	Hasil Pembelajaran Program
OPP 1: Memenuhi keperluan manusia untuk responsif terhadap pelbagai masalah sosial dalam konteks masyarakat penyayang.	HPP 1: Memperoleh dan menunjukkan pemerolehan pengetahuan dalam bidang kerja sosial secara teori dan praktikal.
OPP 2: Melahirkan graduan kerja sosial yang mempunyai motivasi, kecekapan, dan komitmen dalam praktis kerja sosial.	HPP 2: Membangun dan menunjukkan kemahiran teknikal dan praktikal serta kemampuan untuk mewujudkan persepsi dan pemikiran kritis terhadap penyelesaian masalah.

Objektif Pendidikan Program	Hasil Pembelajaran Program
OPP 3: Memperluas dan meningkatkan pengetahuan pelajar sambil membekalkan pelajar dengan kemahiran untuk melakukan perkhidmatan sosial.	HPP 3: Membangunkan dan mempraktikkan kemahiran berfikir secara saintifik dalam mengumpul maklumat dan melakukan penyelidikan dalam usaha untuk memberikan intervensi yang berkesan.
OPP 4: Menyediakan lulusan kerja sosial yang lebih terlatih dan profesional untuk memenuhi keperluan kerajaan, sektor kerajaan, industri dan swasta.	HPP 4: Keupayaan untuk memperoleh kemahiran komunikasi dalam mengurus, merancang, menganalisis dan mengaplikasikan maklumat dalam usaha memberikan intervensi yang berkesan di semua peringkat sistem.
OPP 5: Menawarkan kursus elektif dalam pelbagai bidang untuk mendorong praktis kerja sosial tertentu dan responsif terhadap perubahan sosial semasa dalam masyarakat.	HPP 5: Menjalankan tugas kerja berpasukan dan kemampuan menyelesaikan masalah melalui kerja berkumpulan.
OPP 6: Meningkatkan penyelidikan yang dapat memperluas pengetahuan kerja sosial dan membantu negara dalam menggubal dasar perkhidmatan sosial.	HPP 6: Mengamalkan dan menunjukkan ciri-ciri etika dan profesionalisme dalam pengurusan berdasarkan nilai dan norma masyarakat ketika memberikan pertolongan kepada kumpulan sasaran.
	HPP 7: Mengenal pasti dan menggunakan kemahiran teknologi dalam usaha untuk meningkatkan pengetahuan dari pelbagai sumber supaya dapat memberikan bantuan yang berterusan.
	HPP 8: Keupayaan untuk meneroka, mengembangkan dan mengenal pasti sumber dan peluang keusahawanan untuk meningkatkan fungsi sosial bagi mana-mana kumpulan sasaran.
	HPP 9: Menunjukkan ciri kepemimpinan dalam mengurus, menyelia dan memainkan peranan serta membina jaringan untuk mencapai matlamat kumpulan sasaran.

6.1 SYARAT PENGIJAZAHAN

Keperluan komponen	Teras (T), Elektif (E), Minor (M), Universiti (U)
PNGK	2.00 dan ke atas
PNGK-AT	2.00 ke atas untuk Kursus Teras (T)
Gred minima C untuk kursus-kursus universiti	<p>Pelajar Tempatan:</p> <ul style="list-style-type: none"> • * Bahasa Malaysia • * Bahasa Inggeris • HFE224 Penghayatan Etika dan Peradaban • HFF225 Falsafah dan Isu Semasa • WUS101 Teras Keusahawanan • Kokurikulum <p>Pelajar Antarabangsa:</p> <ul style="list-style-type: none"> • SEA205E Malaysian Studies • HFF225 Falsafah dan Isu Semasa • Kokurikulum
Gred minima C untuk kursus-kursus opsyen	<p>Pelajar perlu memilih mana-mana yang berikut:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kursus Kokurikulum • Kursus Kemahiran/Kursus Bahasa Asing/ Kursus-kursus yang ditawarkan oleh pusat pengajian lain
Keperluan Program	Mengambil minima 3 kursus yang ditawarkan dalam Bahasa Inggeris (Selain kursus Bahasa Inggeris yang ditawarkan di Pusat Pengajian Bahasa, Literasi dan Terjemahan)

* Rujuk Bab 3 Keperluan Bahasa Malaysia, Bahasa Inggeris, Kokurikulum dan Opsyen untuk pengijazahan.

6.2 KURIKULUM DAN STRUKTUR PENGIJAZAHAN

Ijazah Sarjana Muda Kerja Sosial ini ditawarkan selama empat (4) tahun. Tempoh pembelajaran 4 tahun ini adalah sejajar dengan keperluan pendidikan kerja sosial yang bertaraf antarabangsa seperti ditetapkan oleh *International Association Schools of Social Work (IASSW)* yang menekankan kepada keperluan praktis dalam pendidikan kerja sosial profesional.

Program yang ditawarkan ini adalah program penggunaan (*applied*) yang memerlukan minimum 122 unit. Pada tahun pertama, tumpuan akan diberikan kepada kursus-kursus Universiti, Sains Kemasyarakatan dan Kerja Sosial. Pada tahun kedua, ketiga dan keempat, pelajar-pelajar dikehendaki mengikuti kursus-kursus Teras dan Elektif.

Keperluan Program	Klasifikasi Kod Kursus	Jumlah Unit
Kursus Sains Kemasyarakatan	T	16
Kursus Teras	T	70
Elektif	E	21
Universiti	U	15 - 22
Jumlah		122

Kursus ini berteraskan kepada empat (4) komponen utama seperti berikut:

1.	Teori dan Kaedah Kerja Sosial (16 kursus merangkumi kursus teras dan elektif)	3.	Dasar dan Perundangan (2 kursus)
2.	Praktikum (3 kursus)	4.	Konteks Situasi (<i>Situational-Based Context</i>) (8 kursus merangkumi kursus teras dan elektif)

6.2.1 Kursus Universiti (Jenis Kod: U)

Kursus universiti ialah kursus-kursus yang ditawarkan di peringkat universiti, merangkumi kursus bahasa, Tamadun Islam dan Tamadun Asia, Hubungan Etnik dan Teras Keusahawanan. Pelajar perlu mendapat sekurang-kurangnya gred C untuk kursus-kursus ini. Selain itu, pelajar juga perlu memilih ko-kurikulum, kursus kemahiran dan juga kursus opsyen. Jumlah unit yang perlu dikumpul untuk Kursus Universiti ialah minimum **15 unit**. Pengagihan kursus universiti adalah seperti berikut:

Kod Kursus	Nama Kursus	Jumlah Unit
LKM400	Bahasa Malaysia IV	2
LSP300	Bahasa Inggeris Akademik	2
LSP401	Bahasa Inggeris Am	2
HFE224	Penghayatan Etika dan Peradaban	2
HFF225	Falsafah dan Isu Semasa	2
WUS101	Teras Keusahawanan	2
	Kokurikulum	2
	Kokurikulum/Kursus Kemahiran/Opsyen	(Jumlah 1 - 8)
Jumlah		15 - 22

6.2.2 Kursus Sains Kemasyarakatan (Jenis Kod: T), Kursus Teras (Jenis Kod: T) dan Kursus Elektif (Jenis Kod: E)

Berikut merupakan senarai kursus Sains Kemasyarakatan, Teras dan Elektif yang perlu diambil oleh pelajar Ijazah Sarjana Muda Kerja Sosial:

KURSUS SAINS KEMASYARAKATAN (Jenis Kod: T) : 16 Unit		
SKW110/3 : Pengantar Antropologi dan Sosiologi	STU231/4 : Asas-Asas Psikologi	SKW123/3: Statistik untuk Sains Sosial
SKW105/3 : Pengantar Sains Politik	SKW321/3: Falsafah Sains Sosial	
KURSUS TERAS (Jenis Kod: T) : 70 Unit		
SSW110/3	Pengantar Kerja Sosial	
SSW111/3	Falsafah, Nilai dan Etika Kerja Sosial	
SSW112/4	Kemahiran Asas Kerja Sosial (Makmal)	
SSW113/3	Tingkah laku Manusia dan Persekitaran Sosial	
SSW200/4	Kaedah Kerja Kes dengan Individu dan Keluarga	
SSW211/3	Teori-Teori dalam Praktis Kerja Sosial	
SSW221/4	Kaedah Kerja Kumpulan	
SSW223/3	Undang-Undang Untuk Pekerja Sosial	
SSW224/6	Praktikum I	
SSW310/3	Praktis Kerja Sosial di Sekolah	
SSW312/4	Kaedah Kerja Komuniti	
SSW313/6	Praktikum II	
SSW322E/3	Dasar dan Perancangan Sosial	
SSW352/4	Penyelidikan Kerja Sosial	
SSW410/4	Kerja Sosial Antarabangsa dan Silang Budaya	
SSW411E/3	Organisasi dan Pentadbiran Khidmat Manusia	
SSW412/6	Praktikum III	
SSW413E/4	Seminar Kerja Sosial	
KURSUS ELEKTIF (Jenis Kod: E): 21 Unit (Pilih 7 kursus)		
SSE373/3	Kerja Sosial Perubatan	
SSE374/3	Kerja Sosial dengan Kanak-Kanak, Remaja dan Keluarga	
SSE375/3	Pembangunan dan Pengelolaan Komuniti	
SSE384/3	Kerohanian dan Kerja Sosial	
SSE394/3	Seksualiti Manusia dan Intervensi Kerja Sosial	
SSE396/3	Kerja Sosial Forensik	
SSE463/3	Terapi Keluarga	
SSE464/3	Praktis Kerja Sosial dengan Warga Tua	
STU244/4	Psikologi Tak Normal (silang senarai)	
STU245/4	Psikologi Positif	

6.3 PENARAFAN TAHUN PENGAJIAN

Pelajar diklasifikasikan sebagai pelajar Tahun 1, 2, 3 dan 4 berdasarkan jumlah kredit yang terkumpul seperti berikut:

Jumlah kredit untuk pengijazahan = 122	Penarafan tahun pengajian berdasarkan jumlah unit yang terkumpul			
	Tahun 1	Tahun 2	Tahun 3	Tahun 4
Program Sarjana Muda Kerja Sosial (Kepujian)	1 - 32	33 - 63	64 - 93	94 ke atas

6.4 CADANGAN PENDAFTARAN KURSUS

Bagi memudahkan perancangan pengajian pelajar, Pusat Pengajian telah merangka cadangan pendaftaran kursus bagi setiap semester bermula dari Tahun 1 sehingga Tahun 4. Cadangan ini dibahagikan kepada setiap major melalui jadual 4.5.1 hingga 4.5.4. Penerangan-penerangan di bawah adalah panduan kepada pelajar bagi meningkatkan pemahaman terhadap cadangan kursus ini.

- (a) Anggaran beban dan unit yang disarankan untuk pendaftaran bagi setiap semester adalah dari 15-18 Unit.
- (b) Pelajar perlu menyemak senarai penawaran kursus pada setiap semester sebelum membuat pendaftaran.
- (c) Pendaftaran kursus bahasa secara E-Daftar dibenarkan dan ia tertakluk kepada kekosongan Pusat Pengajian Bahasa, Literasi dan Terjemahan. Sekiranya tidak mendapat tempat, pelajar perlu membuat permohonan untuk kursus tersebut pada semester seterusnya.
- (d) Unit anggaran bagi teras asas major, minor dan elektif yang terdapat dalam jadual cadangan kursus ini adalah 3 unit bagi setiap kursus.
- (e) Pelajar perlu ambil maklum bahawa terdapat kursus yang membawa 4 unit.

Pelajar perlu mengambil kira tentang perkara-perkara ini sebelum membuat perancangan.

6.4.1 JADUAL CADANGAN PENDAFTARAN KURSUS

KOMPONEN	TAHUN SATU		TAHUN DUA		TAHUN TIGA		TAHUN EMPAT	
	SEMESTER 1 KURSUS	SEMESTER 2 KURSUS	SEMESTER 3 KURSUS	SEMESTER 4 KURSUS	SEMESTER 5 KURSUS	SEMESTER 6 KURSUS	SEMESTER 7 KURSUS	SEMESTER 8 KURSUS
Kursus Universiti (Kod: U)	LKM400/2 Bahasa Malaysia IV LMT100/2 Bahasa Inggeris Persediaan	WUS101/2 Teras Keusahawana	LSP300/2 Bahasa Inggeris Akademik HFF225/2 Falsafah dan Isu Semasa	HFE224/2 Penghayatan Etika dan Peradaban		LSP401/2 Bahasa Inggeris Am		Ko-Kurikulum/ Opsyen (1-2 unit)
Kursus Teras Asas (Kod: T)	SKW105/3 Pengantar Sains Politik SKW110/3 Pengantar Antropologi dan Sosiologi STU231/4 Asas-Asas Psikologi	SKW123/3 Statistik untuk Sains Sosial			SKW321/3 Falsafah Sains Sosial			
Kursus Teras Major (Kod: T)		SSW110/3 Pengantar Kerja Sosial	SSW200/4 Kaedah Kerja Kes Individu dan Keluarga	SSW223/3 Undang-Undang untuk Pekerja Sosial	SSW310/3 Praktis Kerja Sosial di Sekolah	SSW322E/3 Dasar dan Perancangan Sosial	SSW410/4 Kerja Sosial Antarabangsa dan Silang Budaya	SSW413E/4 Seminar Kerja Sosial
		SSW111/3 Falsafah, Nilai & Etika Kerja Sosial	SSW211/3 Teori-Teori dalam Praktis Kerja Sosial	SSW224/6 Praktikum I	SSW312/4 Kaedah Kerja Komuniti	SSW352/4 Penyelidikan Kerja Sosial	SSW411E/3 Organisasi dan Pentadbiran Khidmat Manusia	
		SSW112/4 Kemahiran Asas Kerja Sosial (Makmal)	SSW221/4 Kaedah Kerja Kumpulan		SSW313/6 Praktikum II		SSW412/6 Praktikum III	
		SSW113/3 Tingkh laku Manusia dan Persekitaran Sosial						
Kursus Elektif (Kod: E)				SSE374/3* Kerja Sosial dengan Kanak-Kanak, Remaja dan Keluarga	SSE375/3* Pembangunan dan Pengelolaan Komuniti	SSE384/3 Kerohanian dan Kerja Sosial	SSE373/3** Kerja Sosial Perubatan SSE464/3** Praktis Kerja Sosial dengan Warga Tua SSE394/3** Seksualiti Manusia dan Intervensi Kerja Sosial	STU244/4 Psikologi Tak Normal (silang senarai)
					SSE396/3* Kerja Sosial Forensik			SSE463/3 Terapi Keluarga
					STU245/4* Psikologi Positif			

* Kursus Elektif : Pilih salah satu kursus

** Kursus Elektif : Pilih dua kursus

6.5 SYARAT-SYARAT DAN KEPERLUAN AM

Syarat utama untuk pelajar Kerja Sosial adalah seperti berikut:

- (a) Pelajar Kerja Sosial **tidak perlu** mengambil minor.
- (b) Pelajar yang dipilih melalui pengambilan khas daripada agensi-agensi kerajaan dan bukan kerajaan dikehendaki mematuhi semua keperluan program dan Universiti.
- (c) Semua kursus praktikum adalah wajib. Prasyarat untuk Praktikum I, II dan III ialah kursus SSW112 Kemahiran Asas Kerja Sosial (Makmal). Praktikum I dijalankan semasa cuti antara Semester 3 dan Semester 4 berjalan. Praktikum II pula dijalankan semasa cuti panjang antara Tahun 2 dan Tahun 3. Praktikum III dijalankan semasa cuti panjang antara Tahun 3 dan Tahun 4. Pelajar wajib lulus Praktikum I sebelum melangkah ke peringkat yang seterusnya.
- (d) Kursus-kursus daripada kurikulum Program Sarjana Muda Kerja Sosial tidak boleh diganti kecuali dengan kelulusan Bahagian.

6.6 LATIHAN PRAKTIKUM

Komponen Praktikum merupakan komponen teras penting dalam bidang Kerja Sosial. Praktikum adalah proses interaksi terbimbing di antara pelajar dan situasi kehidupan yang sebenar. Situasi tersebut melibatkan isu-isu yang memerlukan tindakan sosial bagi membolehkan pembangunan manusia dan persekitaran. Oleh itu, praktikum merupakan latihan amali yang bersifat pengajaran-pembelajaran.

Latihan praktikum adalah komponen utama dalam disiplin kerja sosial yang disyaratkan oleh badan antarabangsa iaitu *International Association of Schools of Social Work (IASSW)*. Struktur praktikum yang ditawarkan dalam program Ijazah Sarjana Muda Kerja Sosial, USM adalah mengikut panduan piawaian IASSW yang telah diterima secara sejangat.

Objektif dan Struktur Praktikum program adalah seperti berikut:

Objektif	Struktur Praktikum
Menawarkan pengalaman pembelajaran yang khusus dengan bimbingan penyelia/pengajar demi perkembangan profesional dalam aspek pengetahuan, kemahiran dan sikap.	Pelajar dikehendaki mengikut latihan amali wajib yang dijalankan sebanyak tiga (3) siri praktikum, yang setiap satu latihan praktikum membawa jumlah 6 unit pembelajaran.
Membentuk sikap yang dapat membantu perkembangan diri profesional, meningkatkan kesedaran tentang limitasi dan keupayaan pelajar serta menghargai diri sendiri.	Ketiga-tiga siri ini memperkenalkan pelajar beberapa kemahiran dalam kaedah dan teknik praktik kerja sosial. Pelajar juga diselia dan berpeluang untuk mengaitkan pengetahuan teoritis dan praktis dengan lebih kritis dalam keadaan yang sebenarnya. Penyeliaan tersebut juga mengikut garis panduan yang ditetapkan oleh IASSW.
Menolong pelajar mengancam dan memahami situasi sosial yang memerlukan intervensi profesional.	
Membolehkan pelajar melaksanakan rancangan intervensi berdasarkan pengetahuan dan kemahiran yang diperolehi.	

Pelajar dikehendaki mengikuti amali wajib yang dijalankan sebanyak tiga (3) siri praktikum (6 unit setiap satu) seperti berikut:

Praktikum I & Praktikum II (Blok)	<ul style="list-style-type: none"> • Tempoh masa ialah 30 hari selama 8 jam sehari untuk kedua-dua praktikum. • Tempat praktikum ialah di agensi kerajaan dan badan bukan kerajaan (NGO). • Pelajar wajib menulis rakaman harian (proses rakaman intervensi) setiap hari dan menyediakan laporan akhir. • Setiap pelajar diselia oleh seorang pensyarah dan penyelia agensi. • Praktikum ini memberi latihan kemahiran yang diperlukan dalam proses menolong di agensi perkhidmatan sosial dan komuniti. • Pelajar diberi pendedahan kepada dasar perancangan, pentadbiran dan pelaksanaan perkhidmatan. • <u>Praktikum I</u>: Dijalankan semasa cuti Semester 3 dan Semester 4. • <u>Praktikum II</u>: Dijalankan semasa cuti panjang Tahun 2 dan Tahun 3. • Jumlah jam praktikum I dan II ialah 480 jam (Praktikum I : 240 jam dan Praktikum II : 240 jam).
Praktikum III (Blok):	<ul style="list-style-type: none"> • Tempoh masa ialah 60 hari termasuk hari Sabtu dan Ahad selama 8 minggu. • Tempat praktikum adalah dalam komuniti. • Pelajar wajib tinggal dalam komuniti yang terpilih dan melaksanakan perkhidmatan sebagai pekerja komuniti berlandaskan teori-teori kerja komuniti yang telah dipelajari. • Pelajar wajib menulis rekod kerja harian, laporan separuh penggal, laporan akhir dan menghadiri sesi viva. • Pelajar diselia oleh seorang pensyarah dan penyelia agensi. • Praktikum ini akan memberi peluang kepada pelajar mengaplikasi teori yang dipelajari kepada situasi sebenar. • Dijalankan semasa cuti panjang Tahun 3 dan Tahun 4. • Jumlah jam Praktikum III ialah 480 jam.
Jumlah keseluruhan jam untuk ketiga-tiga latihan praktikum adalah sebanyak 960 jam. Jumlah ini adalah mengikut panduan IASSW yang memerlukan latihan praktikum di peringkat Ijazah Sarjana Muda di antara 900 – 1000 jam.	

6.7 TAKRIFAN JENIS KURSUS

Nama	Kod	Takrifan
Kursus Teras	T	Kursus teras dalam Program Sarjana Muda Kerja Sosial terdiri daripada Kursus Teras Sains Kemasyarakatan dan Kursus Teras Kerja Sosial.
Kursus Elektif	E	Kursus elektif ialah kursus-kursus yang ditawarkan dalam pakej penawaran kursus Ijazah Sarjana Muda Kerja Sosial seperti yang telah ditetapkan dalam Bahagian 6.2.2.
Kursus yang ditawarkan dalam Bahasa Inggeris	-	Kursus yang mempunyai huruf E dalam kod kursus ialah kursus yang ditawarkan dalam Bahasa Inggeris. Pelajar wajib melengkapkan 3 kursus Teras Kerja Sosial (SSW322E Dasar dan Perancangan Sosial, SSW411E Organisasi dan Pentadbiran Khidmat Manusia dan SSW413E Seminar Kerja Sosial) yang ditawarkan dalam Bahasa Inggeris.
Kursus Opsyen	U	Kursus opsyen ialah kursus-kursus di luar Pusat Pengajian Sains Kemasyarakatan. Kursus opsyen diambil bagi menggantikan kursus-kursus Ko-Kurikulum dan kursus-kursus kemahiran.
Kursus Prasyarat	-	Kursus prasyarat ialah kursus yang perlu diambil sebelum kursus peringkat seterusnya diambil. Dalam Program Sarjana Muda Kerja Sosial, terdapat kursus yang memerlukan pelajar mengambil kursus pra-syarat sebelum boleh mengambil kursus yang seterusnya. Pelajar wajib mengambil dan lulus kursus SSW112 Kemahiran Asas Kerja Sosial (Makmal) sebelum mengambil kursus SSW224 Praktikum I.
Kursus Audit	Y	Secara prinsip, pihak universiti membenarkan pelajar mendaftar kursus-kursus secara audit bagi menambah pengetahuan mereka. Namun begitu, unit untuk kursus-kursus audit tidak diambil kira untuk tujuan pengijazahan.

BAB 7

RANCANGAN MINOR

7.0 PENGENALAN

Kursus minor adalah satu pakej kursus berjumlah **20 unit** yang ditawarkan oleh sesuatu bidang pengkhususan di Universiti Sains Malaysia. Rancangan minor bertujuan untuk memperkukuhkan konsep pengajian antara disiplin bertujuan untuk memperluaskan pengetahuan serta meningkatkan keupayaan pelajar untuk bersaing dalam pasaran kerja. Pelajar dinasihatkan mengambil pakej minor yang sesuai dengan rancangan pengajian.

Pelajar-pelajar Sarjana Muda Sains Kemasyarakatan dan Sarjana Muda Ekonomi mesti memilih satu pakej kursus minor di luar bidang masing-masing. Pelajar boleh memilih pakej minor dari dalam atau luar Pusat Pengajian.

Sila ambil perhatian struktur pakej minor berbeza untuk Sarjana Muda Sains Kemasyarakatan dan Sarjana Muda Ekonomi kecuali Minor Psikologi dan Minor Pengajian Asia Tenggara.

7.1 RANCANGAN MINOR DARI PUSAT PENGAJIAN SAINS KEMASYARAKATAN

Pusat Pengajian Sains Kemasyarakatan menawarkan beberapa bidang minor.

7.1.1 Antropologi dan Sosiologi

Sarjana Muda Sains Kemasyarakatan			Sarjana Muda Ekonomi/ Pusat Pengajian Lain		
Wajib (4 Unit)			Wajib (7 Unit)		
Kod Kursus	Nama Kursus	Unit	Kod Kursus	Nama Kursus	Unit
SAW206	Teori Antropologi dan Sosiologi	4	SKW110	Pengantar Antropologi dan Sosiologi	3
			SAW206	Teori Antropologi dan Sosiologi	4
Pilihan (16 Unit)			Pilihan (13 Unit)		
Kod Kursus	Nama Kursus	Unit			
SAU200	Sosiologi Keluarga	3			
SAU217	Hubungan Industri	4			
SAU219E	Ekonomi, Keusahawanan dan Budaya	3			
SAU220E	Gender, Ideologi dan Kuasa	3			
SAU222	Ketaksamaan Sosial	3			
SAU300E	Pekerjaan dan Kehidupan	4			
SAU321	Antropologi Pelancongan	3			
SAU322	Antropologi Perubatan	3			
SAU323	Antropologi dan Alam Sekitar	4			
SAU324	Agama dan Hubungan Sosial	3			
SAU325	Hubungan Etnik dan Rasisme	3			
SAU326	Masyarakat Maklumat	3			
SAU327	Sosiologi Politik	3			
SAU404	Etnografi	3			
SAU407	Sosiologi Kehidupan Sehari-hari	3			

7.1.2 Perancangan dan Pengurusan Pembangunan

Sarjana Muda Sains Kemasyarakatan			Sarjana Muda Ekonomi/ Pusat Pengajian Lain		
Wajib (10 Unit)			Wajib (13 Unit)		
Kod Kursus	Nama Kursus	Unit	Kod Kursus	Nama Kursus	Unit
SBW205	Teori dan Isu Pembangunan	3	SKW101	Pengantar Perancangan dan Pengurusan Pembangunan	3
SBW206	Dasar Ekonomi dan Pembangunan Malaysia	3	SBW205	Teori dan Isu Pembangunan	3
SBW209	Pengurusan Pembangunan	4	SBW206	Dasar Ekonomi dan Pembangunan Malaysia	3
			SBW209	Pengurusan Pembangunan	4
Pilihan (10 Unit)			Pilihan (7 Unit)		
Kod Kursus	Nama Kursus	Unit			
SBU200	Analisis Pelaburan Projek	3			
SBU201	Pembangunan Luar Bandar dan Wilayah	3			
SBU210	Pembangunan Bandar	3			
SBU211E	Isu-isu Perbandaran	3			
SBU220	Masyarakat dan Teknologi	3			
SBU230	Demografi dan Perancangan Tenaga Manusia	3			
SBU233E	Pendidikan, Latihan dan Sumber Manusia	3			
SBU305	Kependudukan, Pembangunan dan Sumber Asli	3			
SBU307	Gender dan Pembangunan	3			
SBU310	Kemiskinan dan Pembangunan	3			
SBU313	Kerajaan Tempatan dan Undang-undang Perbandaran	4			
SBU326E	Perindustrian dan Pembangunan Antarabangsa	3			
SBU346	Pengurusan Sistem Kesihatan	3			
SBU347	Pembangunan dan Pentadbiran Tanah	3			
SBU348	Penilaian Impak Sosial dan Alam Sekitar	4			
SBU349	Pertanian dan Pembangunan	3			
SBU350	Pembangunan Dalam Islam	3			
SBU411E	Alam Sekitar dan Pembangunan	4			

7.1.3 Ekonomi

Pakej Minor Ekonomi **TIDAK** ditawarkan kepada pelajar Sarjana Muda Ekonomi.

Wajib (6 Unit)		
Kod Kursus	Nama Kursus	Unit
SEW101	Mikroekonomi	3
SEW103	Makroekonomi	3
Pilih tiga kursus (9 Unit)		
Kod Kursus	Nama Kursus	Unit
SEP206	Ekonomi Malaysia	3
SEU227	Ekonomi Pembangunan	3
SEU230	Ekonomi Buruh	3
SEU231	Ekonomi Islam	3
Pilih dua kursus (6 Unit)		
Kod Kursus	Nama Kursus	Unit
SEU224	Ekonomi Pemasaran Pertanian dan Koperasi	3
SEU332	Ekonomi Perlakuan	3
SEU334	Wang Perbankan dan Pasaran Kewangan	3
SEU336E	Ekonomi Persekitaran dan Sumber Asli	3
SEU339E	Perancangan Ekonomi dan Analisis Projek	3

* Pelajar minor Ekonomi hanya dibenarkan mendaftar kursus-kursus wajib pada Semester 2. Pendaftaran kursus wajib pada semester pertama dibenarkan untuk pelajar Sarjana Muda Ekonomi dan Sarjana Muda Sains Kemasyarakatan (Major Ekonomi) sahaja..

7.1.4 Sains Politik

Sarjana Muda Sains Kemasyarakatan			Sarjana Muda Ekonomi/ Pusat Pengajian Lain		
Wajib (10 Unit)			Wajib (9 Unit)		
Kod Kursus	Nama Kursus	Unit	Kod Kursus	Nama Kursus	Unit
SPW202	Perhubungan Antarabangsa	4	SKW105	Pengantar Sains Politik	3
SPW205	Falsafah Politik	3	SPU205	Kerajaan dan Politik Malaysia	3
SPW209	Politik Perbandingan	3	SPW205	Pengantar Falsafah Politik	3
Pilihan (10 Unit)			Pilihan (11 Unit)		
Kod Kursus	Nama Kursus	Unit	Kod Kursus	Nama Kursus	Unit
SPW201	Pentadbiran Awam	4	SPW201	Pentadbiran Awam	4
SPU205	Kerajaan dan Politik Malaysia	3	SPW202	Perhubungan Antarabangsa	4
SPU208E	Asas-asas Dasar Awam	3	SPU208E	Asas-asas Dasar Awam	3
SPU314E	Politik Antarabangsa dan Kerjasama Serantau	4	SPW209	Politik Perbandingan	3
SPU322	Teori dan Praktik	3	SPU314E	Politik Antarabangsa dan	4

	Penyelesaian Konflik			Kerjasama Serantau	
SPU323E	Pengurusan Sektor Awam	3	SPU322	Teori dan Praktik Penyelesaian Konflik	3
SPU324	Transformasi Konflik dan Pembinaan Perdamaian	3	SPU323E	Pengurusan Sektor Awam	3
SPU325	Politik Asia Tenggara	3	SPU324	Tranformasi Konflik dan Pembinaan Perdamaian	3
SPU326E	Kerajaan Demokratik	4	SPU325	Politik Asia Tenggara	3
SPU327	Strategi dan Kemahiran Penyelesaian Konflik	3	SPU326E	Kerajaan Demokratik	3
SPU329E	Ideologi-ideologi Dunia Ketiga	3	SPU327	Strategi dan Kemahiran Penyelesaian Konflik	3
SPU404	Seminar Politik Malaysia	3	SPU329E	Ideologi Dunia Ketiga	3
SPU406	Seminar Pentadbiran Awam	3	SPU403	Seminar Perhubungan Antarabangsa	3
			SPU404	Seminar Politik Malaysia	3
			SPU406	Seminar Pentadbiran Awam	3

7.1.5 Hubungan Antarabangsa

Sarjana Muda Sains Kemasyarakatan			Sarjana Muda Ekonomi/ Pusat Pengajian Lain		
Wajib (10 Unit)			Wajib (10 Unit)		
Kod Kursus	Nama Kursus	Unit	Kod Kursus	Nama Kursus	Unit
SPW202	Perhubungan Antarabangsa	4	SKW105	Pengantar Sains Politik	3
SPW209	Politik Perbandingan	3	SPW202	Perhubungan Antarabangsa	4
SPU325	Politik Asia Tenggara	3	SPW209	Politik Perbandingan	4
Pilihan (10 Unit)			Pilihan (10 Unit)		
Kod Kursus	Nama Kursus	Unit	Kod Kursus	Nama Kursus	Unit
SPU322	Teori dan Praktik Penyelesaian Konflik	3	SPU322	Teori dan Praktik Penyelesaian Konflik	3
SPU329E	Ideologi-ideologi Dunia Ketiga	3	SPU324	Transformasi Konflik dan Pembinaan Perdamaian	3
SPU314E	Politik Antarabangsa dan Kerjasama Serantau	4	SPU325	Politik Asia Tenggara	3
SPU324	Transformasi Konflik dan Pembinaan Perdamaian	3	SPU326E	Kerajaan Demokratik	3
SPU326E	Kerajaan Demokratik	3	SPU327	Strategi dan Kemahiran Penyelesaian Konflik	3
SPU327	Strategi dan Kemahiran Penyelesaian Konflik	3			
SPU403	Seminar Perhubungan Antarabangsa	3			

7.1.6 Dasar dan Pentadbiran Awam

Sarjana Muda Sains Kemasyarakatan			Sarjana Muda Ekonomi/ Pusat Pengajian Lain		
Wajib (10 Unit)			Wajib (10 Unit)		
Kod Kursus	Nama Kursus	Unit	Kod Kursus	Nama Kursus	Unit
SPW201	Pentadbiran Awam	4	SKW105	Pengantar Sains Politik	3
SPU208E	Asas-asas Dasar Awam	3	SPW201	Pentadbiran Awam	4
SPU205	Kerajaan dan Politik Malaysia	3	SPU208E	Asas-asas Dasar Awam	3
Pilihan (10 Unit)			Pilihan (10 Unit)		
Kod Kursus	Nama Kursus	Unit	Kod Kursus	Nama Kursus	Unit
SPU322	Teori dan Praktik Penyelesaian Konflik	3	SPW209	Politik Perbandingan	4
SPU326E	Kerajaan Demokratik	3	SPU205	Kerajaan dan Politik Malaysia	3
SPU329E	Ideologi Dunia Ketiga	3	SPU322	Teori dan Praktik Penyelesaian Konflik	3
SPU404	Seminar Politik Malaysia	3	SPU323E	Pengurusan Sektor Awam	3
SPU406	Seminar Pentadbiran Awam	3	SPU326E	Kerajaan Demokratik	3
			SPU329E	Ideologi Dunia Ketiga	3
			SPU404	Seminar Politik Malaysia	3
			SPU406	Seminar Pentadbiran Awam	3

7.1.7 Psikologi

Struktur pakej Minor Psikologi adalah sama untuk Sarjana Muda Sains Kemasyarakatan dan Sarjana Muda Ekonomi.

Wajib (4 Unit)		
Kod Kursus	Nama Kursus	Unit
STU231	Asas-Asas Psikologi	4
Pilihan (16 Unit)		
Kod Kursus	Nama Kursus	Unit
STU241	Psikologi Kesihatan	4
STU242	Psikologi Sosial	4
STU243	Psikologi Perkembangan	4
STU244	Psikologi Tak Normal	4
STU245	Psikologi Positif	4
STU338	Kaunseling	4

7.1.8 Pengajian Asia Tenggara (*Southeast Asian Studies*)

Kod Kursus	Nama Kursus	Unit
SEA301	<i>Politics and Regionalism in ASEAN</i>	4
SEA302	<i>Economic Transformation in Southeast Asia</i>	4
SEA303	<i>Societies and Cultures of the Nusantara</i>	4
SEA306	<i>Independent Studies</i>	4

Selain daripada kursus-kursus di atas, pelajar perlu mengambil satu kursus yang ditawarkan sepenuhnya dalam Bahasa Inggeris di Pusat Pengajian Sains Kemasyarakatan iaitu SPU314E/3 *International Politics and Regional Cooperation* dan SAU300E/4 *Work and Life*.

7.2 RANCANGAN MINOR DARI PUSAT-PUSAT PENGAJIAN LAIN

Pelajar Pusat Pengajian Sains Kemasyarakatan juga dibenarkan memilih bidang minor yang ditawarkan oleh Pusat-Pusat Pengajian lain.

Bil.	Minor	Pusat Pengajian
1.	(a) Bahasa Inggeris	Pusat Pengajian Ilmu Kemanusiaan
	(b) Bahasa Malaysia	
	(c) Falsafah dan Tamadun	
	(d) Geografi	
	(e) Kesusasteraan	
	(f) Pengajian Islam	
	(g) Sejarah	
	(h) Terjemahan dan Interpretasi	
2.	Pengurusan	Pusat Pengajian Pengurusan
3.	Komunikasi	Pusat Pengajian Komunikasi
4.	(a) Bahasa Jepun	Pusat Pengajian Bahasa, Literasi dan Terjemahan
	(b) Bahasa Cina	
	(c) Bahasa Arab Komunikasi	
	(d) Bahasa Perancis	
	(e) Bahasa Inggeris untuk Professional	
5.	(a) Seni Halus	Pusat Pengajian Seni
	(b) Grafik Komunikasi	
	(c) Lakonan	
	(d) Pengarahan	
	(e) Sinografi	
	(f) Seni Persembahan dan Pedagogi	
	(g) Teknologi Muzik	
	(h) Sains Warisan	
6.	(a) Teknologi Biosumber, Kertas dan Penglitup	Pusat Pengajian Teknologi Industri
	(b) Teknologi Makanan	
	(c) Teknologi Persekitaran	
7.	(a) Sains Komputer	Pusat Pengajian Sains Komputer
	(b) Teknologi Maklumat	
8.	Astronomi	Pusat Pengajian Sains Fizik
9.	Biologi	Pusat Pengajian Sains Kajihayat
10.	Sains Kimia	Pusat Pengajian Sains Kimia
11.	Matematik	Pusat Pengajian Matematik
12.	Arkeologi	Pusat Penyelidikan Arkeologi Global
13.	Kelestarian	Pusat Kajian Kelestarian Global

BAB 8

MAKLUMAT LAIN PUSAT PENGAJIAN

8.1 SISTEM PENASIHATAN AKADEMIK

Untuk membantu menyelesaikan isu-isu yang berkaitan dengan pengajian pelajar, setiap pelajar diberikan seorang Penasihat Akademik dalam kalangan pensyarah Pusat Pengajian. Pelajar Tahun Pertama pada Semester I dibahagikan secara umum, manakala mulai Semester II, mereka diberikan seorang penasihat mengikut bidang pengkhususan mereka. Tugas Penasihat Akademik ialah untuk memberi nasihat tentang pendaftaran kursus-kursus sewaktu pendaftaran bagi setiap semester serta perkara-perkara yang berkaitan dengan proses pembelajaran. Selain dari itu, Penasihat Akademik perlu membantu pelajar dalam menyelesaikan apa juga masalah yang boleh menjejaskan prestasi pelajar serta membuat rujukan ke bahagian-bahagian yang tertentu sekiranya masalah pelajar memerlukan intervensi dari pihak-pihak lain.

8.2 JAWATANKUASA PENSYARAH-PELAJAR

Hubungan pensyarah-pelajar disalurkan melalui Jawatankuasa Pensyarah-Pelajar. Jawatankuasa ini telah ditubuhkan di Pusat Pengajian bertujuan untuk mengeratkan lagi hubungan di antara pensyarah dan pelajar bagi membincangkan masalah bersama. Jawatankuasa ini dipengerusikan oleh Timbalan Dekan (Akademik, Kerjaya dan Antarabangsa) dan diwakili oleh Pengerusi-pengerusi Rancangan dan wakil-wakil pelajar Tahun I serta pelajar-pelajar daripada semua bidang pengkhususan Pusat Pengajian Sains Kemasyarakatan.

Jawatankuasa ini bertindak sebagai mekanisme maklum balas daripada para pelajar dalam hal-hal akademik, pengajaran dan pembelajaran, kebajikan, aktiviti bukan akademik, kemudahan yang disediakan dan lain-lain. Dari perbincangan dua-hala ini diharapkan sebarang kerumitan dan salah anggap dapat dihindarkan.

8.3 HADIAH PINGAT EMAS, HADIAH BUKU, HADIAH KEPUJIAN DAN ANUGERAH SIJIL DEKAN

Hadiah-hadiah pingat emas dianugerahkan kepada pelajar tahun akhir Universiti Sains Malaysia yang memperolehi pencapaian yang cemerlang dalam segala lapangan. Selain daripada hadiah-hadiah umum ini, pelajar tahun akhir Ijazah Sarjana Muda Sains Kemasyarakatan juga boleh memenangi hadiah pingat emas dan hadiah buku yang diberikan kepada pelajar yang terbaik keseluruhannya dan mengikut pengkhususan. Pelajar-pelajar cemerlang Tahun 1 dan 2 dalam satu Sidang Akademik akan dicalonkan ke pihak Bahagian Hal Ehwal Pembangunan Pelajar & Alumni (BHEPPA) untuk anugerah Pelajar Terbaik Sidang Akademik berkenaan. Hadiah-hadiah kepujian ini bertujuan memberi pengiktirafan kepada pelajar-pelajar cemerlang dan juga merupakan satu galakan kepada pelajar-pelajar untuk berusaha bersungguh-sungguh bagi mencapai keputusan peperiksaan yang cemerlang. Butir-butir lanjut mengenai hadiah-hadiah ini adalah seperti berikut.

HADIAH PINGAT EMAS USM UNTUK IJAZAH SARJANA MUDA

[i] Hadiah Pingat Emas Canselor

Dianugerahkan kepada pelajar tahun akhir yang terbaik dalam segala lapangan.

[ii] Anugerah Pelajaran DiRaja oleh Majlis Raja-Raja Malaysia

Dianugerahkan kepada pelajar yang terbaik dalam segala lapangan.

- Pelajar Bumiputra.

- Bukan Bumiputra.

[iii] Hadiah Pingat Emas USM Pelajar Wanita Terbaik

Dihadiahkan oleh Persatuan Wanita Universiti Sains Malaysia kepada pelajar wanita terbaik dalam segala lapangan.

[iv] Hadiah Pingat Emas USM Pelajar Kelainan Upaya (PKU)

Dianugerahkan oleh M. K. Baskaran Nair kepada Pelajar Kelainan Upaya terbaik.

HADIAH PINGAT EMAS USM UNTUK IJAZAH SARJANA MUDA SAINS KEMASYARAKATAN (KEPUJIAN)

[i] Hadiah Pingat Emas USM Bagi Peringatan Puan Seri Haseenah Abdoolcader

Dihadiahkan oleh Tan Sri Dato' Seri Eusoffe Abdoolcader atas memperingati Puan Seri Haseenah Abdoolcader kepada pelajar tahun akhir yang terbaik bagi **Ijazah Sarjana Muda Sains Kemasyarakatan (Kepujian)**.

HADIAH PINGAT EMAS USM UNTUK IJAZAH SARJANA MUDA EKONOMI (KEPUJIAN)

[i] Hadiah Pingat Emas USM Peringatan P.P Narayanan

Dianugerahkan atas memperingati P.P Narayanan kepada pelajar tahun akhir yang terbaik bagi **Ijazah Sarjana Muda Ekonomi (Kepujian)**.

HADIAH PINGAT EMAS USM UNTUK IJAZAH SARJANA MUDA KERJA SOSIAL (KEPUJIAN)

[i] Hadiah Pingat Emas USM Yayasan LIN

Dihadiahkan oleh Yayasan LIN atas memperingati Puan Y.C. Lin kepada pelajar tahun akhir yang terbaik bagi **Ijazah Sarjana Muda Kerja Sosial (Kepujian)**.

HADIAH PINGAT EMAS USM BAGI BIDANG PENGAJIAN

- [i] **Hadiah Pingat Emas USM Kelab Rotary Pulau Pinang**
Diberi kepada pelajar tahun akhir yang terbaik dalam bidang **Ekonomi** -
dihadiahkan oleh Kelab Rotary Pulau Pinang.
- [ii] **Hadiah Pingat Emas USM Peringatan Puan Bishen Kaur**
Diberi kepada pelajar tahun akhir yang terbaik dalam bidang **Perancangan
dan Pengurusan Pembangunan**
- [iii] **Hadiah Pingat Emas USM Sunsuria Holdings Sdn. Bhd.**
Diberi kepada pelajar tahun akhir yang terbaik dalam bidang **Antropologi
dan Sosiologi** – dihadiahkan oleh Sunsuria Holdings Sdn. Bhd.

HADIAH BUKU USM BAGI BIDANG PENGAJIAN

- [i] Hadiah Buku USM untuk pelajar tahun akhir yang terbaik dari Pusat Pengajian Sains Kemasyarakatan yang mengkhusus dalam bidang **Ekonomi** dihadiahkan oleh Persatuan Ekonomi Malaysia (Wilayah Utara).
- [ii] Hadiah Buku USM untuk pelajar tahun akhir yang terbaik dalam bidang **Kerja Sosial** dari Pusat Pengajian Sains Kemasyarakatan - dihadiahkan oleh Dato' K. Ponnampalam untuk memperingati Suseeladevi a/p Ponnampalam.
- [iii] Hadiah Buku USM untuk pelajar tahun akhir yang terbaik dalam bidang **Perancangan Dan Pengurusan Pembangunan** dihadiahkan oleh Tetuan Presgrave dan Matthews.

HADIAH KEPUJIAN

Hadiah Kepujian akan diberikan oleh USM kepada pelajar Tahun 1, Tahun 2 dan Tahun 3 Ijazah Sarjana Muda Sains Kemasyarakatan yang mencapai keputusan peperiksaan yang cemerlang dalam satu Sidang Akademik. Pelajar-pelajar cemerlang Tahun 1 dan Tahun 2 dalam satu Sidang Akademik akan dicalonkan ke pihak Bahagian Hal Ehwal Pembangunan Pelajar & Alumni (BHEPPA) untuk Anugerah Pelajar Terbaik sidang Akademik berkenaan.

ANUGERAH SIJIL DEKAN

Pelajar-pelajar yang mencapai PNG 3.50 ke atas bagi minimum 14 unit kursus yang didaftarkan akan dianugerahkan Sijil Dekan bagi semester berkenaan.

8.4 SKIM BELAJAR KE LUAR NEGARA

Untuk maklumat lanjut, sila layari <http://www.imcc@usm.my> atau hubungi Pusat Mobiliti dan Kolaborasi Antarabangsa (IMCC) di talian +604-6532777/2774.

BAB 9

SINOPSIS KURSUS

9.1 KURSUS PUSAT PENGAJIAN

SKU301/4 Pengajian Bebas

Kursus ini bersifat topikal mengikut keperluan pelajar dan hanya ditawarkan untuk kes-kes tertentu sahaja.

SKW101/3 Pengantar Perancangan dan Pengurusan Pembangunan

Kursus ini merupakan kursus pengantar kepada bidang perancangan dan pengurusan pembangunan. Pelajar akan didedahkan kepada beberapa konsep asas dalam bidang ini supaya mereka lebih memahami proses pembangunan yang berlaku di dalam dan luar negara. Kepentingan dan sumbangan proses perancangan serta pengurusan dalam pembangunan juga turut diberi penekanan dalam kursus ini. Pelajar juga berpeluang mendapat pendedahan tentang konsep pembangunan secara lebih komprehensif melalui pengenalan kepada pengkhususan yang ada dalam bidang pengajian ini.

SKW105/3 Pengantar Sains Politik

Kursus ini bertujuan untuk memberi pendedahan kepada para pelajar mengenai asas-asas utama Ilmu Politik. Penegasan pengajaran dan pembelajaran kursus ini akan diberikan kepada aspek konsep dan teori serta aplikasinya dalam kehidupan alam nyata. Sehubungan dengan itu adalah diharapkan para pelajar akan berkebolehan membuat penganalisaan yang wajar kepada isu-isu politik persekitarannya. Diharapkan juga di akhir kursus ini para pelajar akan sentiasa peka kepada persekitaran politik dan berkebolehan untuk menjadi penyumbang aktif dalam mencari jalan penyelesaian kepada permasalahan politik masyarakatnya. Perkara ini adalah sangat penting kerana kemahiran dalam bidang ilmu politik boleh mempengaruhi kehidupan manusia sejangat.

SKW109/3 Pengantar Isu-Isu Ekonomi

Kursus ini meliputi prinsip-prinsip dan teori-teori utama mikroekonomi dan makroekonomi yang diguna untuk menjelaskan dan menganalisis masalah-masalah dan isu-isu ekonomi. Secara khusus, fokus kursus ini pada peringkat mikro ialah perlakuan pengguna dan firma, interaksi pengguna dengan firma dalam pasaran, manakala fokusnya pada peringkat makro ialah perbincangan tentang sistem-sistem ekonomi, sektor benar dan sektor wang.

SKW110/3 Pengantar Antropologi dan Sosiologi

Kursus ini memperkenalkan pelajar kepada asas-asas bidang Antropologi dan Sosiologi. Sosiologi ialah bidang kajian mengenai kehidupan sosial, perubahan sosial serta sebab dan akibat sosial tingkah laku manusia. Ahli Sosiologi mengkaji struktur kumpulan, organisasi dan masyarakat, dan melihat bagaimana manusia berinteraksi dalam konteks-konteks tersebut. Antropologi pula ialah kajian tentang kehidupan sosial manusia dan budaya kumpulan kecil. Pendekatan makro dan mikro digunakan dalam mengkaji proses sosial kumpulan-kumpulan ini dengan menggunakan konsep-konsep seperti sosialisasi,

interaksi, stratifikasi, peranan dan kawalan sosial. Kursus ini juga mengkaji dinamika komuniti dengan meneliti sumber dan pola perubahan sosial, hubungan manusia dan persekitaran sosial.

SKW123/3 Statistik Untuk Sains Sosial

Kursus ini merupakan kursus yang bersifat pengenalan kepada statistik khusus untuk pelajar sains kemasyarakatan. Kursus ini akan memperkenalkan pelajar kepada jenis data yang digunakan dalam analisis statistik dan analisis yang bersesuaian dengan data-data tersebut. Kursus ini membantu persembahan data. Kursus ini akan memperkenalkan statistik deskriptif dan inferential. Kursus ini memperkenalkan analisis bersifat univariat dan bivariat kepada pelajar.

SKW124/3 Penyelidikan Sosial: Kaedah Kuantitatif dan Kualitatif

Kursus ini memperkenalkan pelajar kepada pelbagai falsafah dan teknik kaedah kuantitatif dan kualitatif untuk mengkaji secara saintifik dan sistematik tentang fenomena sosial. Kursus ini juga menekankan interaksi antara teori dan proses penyelidikan. Tumpuan juga akan diberikan kepada prosedur umum dan isu epistemologikal serta teknik-teknik konkrit penyelidikan kuantitatif dan kualitatif.

SKW321/3 Falsafah Sains Sosial

Pengajian Sains Sosial merupakan suatu bidang ilmu yang sangat luas dan subjektif. Bagi memastikan ia difahami secara tepat dan mendasar, kursus ini bertujuan memperkenalkan falsafah bagi pengajian sains sosial. Falsafah ini merangkumi pengertian konsep ilmu pengetahuan dan sifat-sifatnya termasuk persoalan dan keperluan melihat kajian sains sosial sebagai suatu yang menyeluruh. Ia juga akan mengupas bagaimana falsafah sains sosial memberi kesan kepada kaedah penyelidikan dan kajian lapangan. Salah satu konsep asas yang akan diperkenalkan adalah kelestarian ilmu dalam konteks sains sosial. Kursus ini juga akan melihat implikasi ideal kajian sains sosial dalam melihat kejadian semasa. Perbincangan tentang falsafah tersebut akan merujuk kepada teori-teori asas yang digunakan dalam disiplin sains sosial Barat dan Asia. Ia akan membincangkan pendekatan dalam sejarah dan juga perspektif dan aliran yang baru diperkembangkan atau menerima perhatian bagi memperlihatkan keutamaan ilmu tempatan dan global dan keperibumian ilmu sains sosial. Beberapa persoalan utama yang akan diterokai adalah melihat fitrah sains dan melihat falsafah serta metodenya. Adakah sains tulen boleh menjadi model kepada sains sosial. Bagi tujuan ini persamaan dan perbandingan keduanya akan dibahaskan dari sudut epistemologi, ontologi dan akan dibincangkan dengan melihat kepada topik penghujahan sosial dan perundangan, functionalisme dan behaviorisme, penterjemahan dan pengertian, rationalisme (kefahaman rentas budaya), individualisme dan holisme dan sebagainya. Contoh akan diberikan dari bidang ekonomi, politik, dan pembangunan.

9.2 ANTROPOLOGI DAN SOSIOLOGI

SAU200/3 Sosiologi Keluarga

Kursus Sosiologi Keluarga mengajak pelajar memikirkan institusi tertua dalam masyarakat iaitu keluarga dari segi perspektif sosiologi. Peranan dan kepentingan institusi ini akan diketengahkan di samping melihat peranan ahli dalam institusi ini. Kursus ini juga akan membincangkan perubahan keluarga dari sudut sejarah sambil melihat faktor-faktor yang menyumbang kepada perubahan ini seperti industrialisasi, pergerakan wanita dan globalisasi. Isu berkaitan keluarga yang akan diketengahkan ialah hubungan lelaki dan perempuan (termasuk fenomena “dating”), perkahwinan dan perceraian, keganasan rumahtangga, membesarkan anak (“parenting”) dan kemiskinan. Struktur keluarga yang akan dilihat dalam mengupas isu-isu ini termasuk keluarga besar, keluarga nuklear, keluarga tanpa ibu atau bapa (“female-headed family” and “male-headed family”). Perbincangan dalam kursus ini akan berorientasikan institusi keluarga di Malaysia. Di samping itu, kursus ini juga mengambil pendekatan perbandingan dengan melihat bagaimana peranan dan perubahan institusi keluarga di negara lain termasuk Jepun dan Amerika Syarikat.

SAU217/4 Hubungan Industri

Kursus ini membekalkan satu kerangka konsep dan pengetahuan kepada pelajar untuk memahami dan menganalisis pendekatan-pendekatan terhadap hubungan industri atau pekerja, peranan utama peserta, isu-isu yang dihadapi oleh mereka dan strategi-strategi serta proses yang digunakan. Kursus ini membahagikan subjek tersebut kepada empat bahagian. Bahagian I (Perspektif) memperkenalkan kepada pelajar pelbagai konsep dan pendekatan utama untuk mengkaji dan memahami hubungan industri. Bahagian II (Peserta) memeriksa fungsi, organisasi dan isu-isu yang dihadapi oleh peserta-peserta utama dalam hubungan industri - Kesatuan Sekerja, pengurusan dan kerajaan. Bahagian III (Proses) memeriksa pelbagai proses yang digunakan oleh peserta dalam menentukan dan mengendalikan hubungan industri. Bahagian IV (Amalan) memeriksa hasil berkenaan hubungan peserta dalam dua bahagian yang luas - bahagian substantif berkenaan upah dan peraturan kerja serta prosedur berkenaan rungutan, disiplin dan pekerja lebihan.

SAU219E/3 Ekonomi, Keusahawanan dan Budaya

Kursus Ekonomi, Budaya dan Keusahawanan merangkumi tindakan ekonomi, hubungan, dan proses dalam lingkungan persekitaran sosial. Ia membincangkan perbezaan dan integrasi semula ekonomi dan masyarakat, daya maju pasaran sebagai institusi ekonomi, pemusatan kuasa dalam kehidupan ekonomi, kepentingan nilai ekonomi dan budaya ekonomi serta globalisasi ekonomi dan masyarakat. Khususnya, kursus ini menarik perhatian kepada andaian-andaian asas bahawa pemahaman yang mendalam tentang ekonomi dan keusahawanan memerlukan perhatian terhadap bagaimana struktur sosial dan institusi membentuk saluran maklumat, kepercayaan, kerjasama, norma, prinsip moral, kuasa dan dominasi dalam tindakan dan interaksi ekonomi. Ia menganalisis fenomena ekonomi dengan menggunakan pendekatan sosiologi seperti menganalisis

pasaran, syarikat korporat, masyarakat, jaringan, agama, etnik, gender, nilai, persekitaran dan peranan kerajaan dalam ekonomi.

SAU220E/3 Gender, Ideologi dan Kuasa

Kursus ini menyediakan pengetahuan sosiologi gender tentang bagaimana keperempuanan dan kelakian diberi makna dalam masyarakat dan implikasi proses ini terhadap identiti sendiri, seksualiti, kerja dan aspek sosial yang lain. Kursus ini memberi tumpuan pada tema-tema seperti perbezaan gender, ketaksamaan gender, penindasan gender dan feminisme gelombang ketiga. Tema-tema dibincangkan dalam topik-topik tertentu, seperti gender dan kerja, ideologi patriarki, gender dan komunikasi dan sebagainya.

SAU222/3 Ketaksamaan Sosial

Kursus ini melihat kepada kerangka sosiologi untuk memahami ketaksamaan sosial dalam masyarakat kita dan mengapakah ketaksamaan sosial wujud. Kursus ini juga melihat kepada hubungan resiprokal dalam isu gender, etnik dan kelas ke atas kewujudan ketaksamaan sosial. Beberapa teori sosial yang mengupas persoalan ketaksamaan juga diberikan tumpuan.

SAU300E/4 Pekerjaan and Kehidupan

Kursus ini merupakan kursus yang menggunakan pendekatan sosiologi untuk memahami pekerjaan dalam masyarakat moden. Kursus ini melihat pelbagai konsep dan teori dalam bidang Sosiologi Pekerjaan dan bagaimana teori-teori ini digunakan untuk memahami dunia pekerjaan. Pekerjaan telah berubah apabila masyarakat berubah. Oleh yang demikian, kursus ini melihat kepada perubahan yang berlaku dalam dunia pekerjaan yang dipengaruhi oleh globalisasi dan teknologi.

SAU321/3 Antropologi Pelancongan

Kursus ini menganalisis pelancongan sebagai satu fenomena sosial yang mengandungi tingkah laku ritual (*ritualized behaviors*) dan makna-makna yang kompleks bagi kedua-dua buah masyarakat yang terlibat iaitu pelancong dan juga negara tuan rumah. Kursus ini juga menyelami isu-isu autentisiti budaya dan artistik, penghasilan identiti dan pemasaran (*identity production and marketing*). Dengan menyelami fenomena konsumerisme, komodifikasi (*commodification*) dan pempakejan budaya (*packaging of cultures*), kursus ini menjelaskan bagaimana pelancongan menjadi asas faktor sosio-budaya dalam pembentukan identiti diri sebagai tuan rumah dan tetamu. Aspek simbolik pelancongan juga disentuh, termasuk penciptaan tempat-tempat yang suci (*sacred*) dan simbolik di Malaysia dan luar negara. Pelajar juga akan didedahkan kepada pelbagai mekanisma yang boleh digunakan untuk memaksimumkan perolehan pelancongan secara terus kepada komuniti tempatan melalui pendekatan pelancongan berasaskan pelancongan.

SAU322/3 Antropologi Perubatan

Kursus ini mengkaji isu seperti penyakit, kesakitan, sembuh dari penyakit dari sudut antropologi. Ia juga melihat bagaimana masyarakat yang berbeza budaya melihat dan menginterpretasikan penyakit dan juga tubuh badan. Kursus ini akan membincangkan topik-topik utama dalam Antropologi Perubatan, teori-teori yang dibangunkan serta

kaedah mengkaji topik berkaitan dari sudut antropologi. Pendekatan antropologi yang diambil mengajak pelajar membincangkan kes-kes kajian di kalangan kelompok-kelompok masyarakat berbeza baik di dalam mahupun di luar Malaysia. Kes-kes kajian mengenai bagaimana mereka mengalami dan menginterpretasikan penyakit, kesakitan dan cara penyembuhan akan dibincang. Ia juga melihat konflik dari sudut penerimaan dan kefahaman apabila perubahan moden dibawa ke kelompok-kelompok ini.

SAU323/4 Antropologi dan Alam Sekitar

Kursus ini merupakan kursus pengenalan kepada kajian hubungan manusia dengan persekitaran mereka yang lebih menjurus kepada masyarakat tempatan yang terpinggir. Kursus ini juga adalah pengenalan kepada teori dan perspektif antropologi terhadap perhubungan manusia dengan alam sekitar, khususnya Antropologi Alam Sekitar. Kursus ini melihat cara bagaimana masyarakat-masyarakat yang dikaji berinteraksi dari segi budaya, politik dan ekonomi dengan persekitaran mereka. Lazimnya, interaksi ini berlaku dalam bentuk pengurusan sumber asli tempatan. Dalam bidang Antropologi, kajian hubungan antara manusia dan persekitaran ini dipanggil Antropologi Ekologi atau Antropologi Alam Sekitar yang cuba melihat persepsi dan interaksi manusia dengan persekitaran fizikal, biologi dan politik mereka. Antara topik yang akan disentuh ialah strategi subsisten, perubahan yang dilakukan oleh manusia terhadap persekitaran mereka, kelestarian sumber asli, ilmu persekitaran tempatan, dan kesan daripada pelbagai dasar kerajaan untuk mengawal alam sekitar seperti penubuhan hutan simpanan dan taman negara. Pada akhir kursus ini, pelajar akan diminta untuk membentangkan hasil kajian mereka mengenai sebuah masyarakat tempatan bersama-sama isu kritikal yang dihadapi oleh masyarakat ini.

SAU324/3 Agama dan Hubungan Sosial

Kursus ini menghubungkan hubungan sosial dalam agama menerusi kegiatan kehidupan seharian. Ia bertujuan untuk memberikan pelajar satu pengenalan kepada fenomena agama dalam bidang Antropologi dan Sosiologi. Fokus utama adalah ke atas definisi agama, kepentingan upacara dan institusi. Sumbangan agama dalam melentur perilaku seseorang individu akan dilihat melalui peranan yang dimainkan dalam proses sosialisasi, peranan dalam memberikan makna ke atas komuniti; dalam mencari titik penyelesaian sewaktu wujud konflik sosial dan peranan dalam mempromosi dan menyesuaikan diri dengan perubahan sosial.

SAU325/3 Hubungan Etnik dan Rasisme

Kursus ini membincangkan perhubungan etnik dan ras serta kepentingan hubungan tersebut dalam menghalusi perpaduan, integrasi dan keharmonian di Malaysia. Bahagian pertama kursus ini melihat kepada konsep, pendekatan dan teori yang digunakan untuk memahami hubungan etnik dan rasisme. Bahagian kedua pula mengupas faktor kekuatan dan kerapuhan hubungan antara etnik serta mekanisme yang boleh digunakan untuk mengatasinya. Ianya berbeza-beza mengikut kes kajian yang dibincangkan dalam konteks Malaysia.

SAU326/3 Masyarakat Maklumat

Masyarakat kontemporari dikatakan berada dalam era transisi di mana perubahan ini dibawa serta dipengaruhi oleh kepentingan yang diberikan kepada maklumat dan teknologi. Kursus ini memberi penekanan kepada teori dan aplikasi. Bahagian pertama kursus digunakan untuk membincangkan teori-teori sosial mengenai kewujudan apa yang digelar “masyarakat maklumat” bagi memberi pelajar kerangka untuk membincang dan menilai keadaan semasa. Bahagian kedua mengupas peranan media hari ini dalam membentuk corak kebudayaan masyarakat setempat dalam konteks alaf global dan kesannya terhadap ekonomi, politik dan sosial tempatan.

SAU327/3 Sosiologi Politik

Sosiologi Politik merupakan satu bidang yang menjurus kepada fenomena politik berdasarkan kepada pemahaman sosiologi. Pemahaman sosiologi dirujuk kepada inteprestasi ke atas pelbagai kaedah metodologi dan teori yakni melihat kepada sejauh manakah ahli sosiologi mampu menerangkan fenomena sosial manakala fenomena politik dirujuk kepada bagaimana ahli sosiologi menggunakan pelbagai topik termasuklah asas sosial dan budaya ke atas kuasa dan autoriti. Kursus ini memberi tumpuan ke atas isu politik dan menekankan bagaimana politik beroperasi berasaskan kepada proses politik yang turut dikenali sebagai fenomena sosio-politik.

SAU404/3 Etnografi

Kursus etnografi ini menggabungkan teori dan metod. Aspek teori akan membantu pelajar untuk mendefinisikan budaya dan mempelajari perspektif teoritik dalam mengkaji budaya termasuklah interpretif, feminis, kritikal dan pasca-moden. Pembelajaran budaya dan penulisan mengenainya amat bergantung kepada latihan praktikal etnografi. Dalam kursus ini, pelajar akan didedahkan kepada pengaplikasian praktikal kaedah etnografi termasuk teknik pengamatan dan temubual, membuat nota lapangan (*field notes*). Aspek analisis interpretif juga akan ditekankan iaitu analisis tematik (*thematic analysis*), analisis metapor (*metaphor analysis*) dan analisis naratif (*narrative analysis*). Pada akhir kursus, pelajar akan digalakkan untuk mempelajari satu gelombang baru dalam penjelajahan budaya iaitu mengekspresikan etnografi berbentuk novel (termasuklah cerita pendek, novel dan dokumentari). Akhir sekali, pelajar akan mengaplikasikan kemahiran yang dipelajari dengan menjalankan satu projek kajian etnografi.

SAU407/3 Sosiologi Kehidupan Harian

Kursus ini menyediakan pengetahuan sosiologi untuk memahami perlakuan kehidupan harian. Kehidupan harian ini difahami dengan membuatkan kebiasaan harian tersebut menjadi ganjil (*by 'making the familiar strange'*). Keadaan ini berlaku apabila seseorang mengenehkan sebarang anggapannya (*their taken-for-granted*) terhadap peraturan dan rutin kehidupan sosialnya. Selepas itu, mempersoalkan pola-pola perlakuan ini dari sudut pandangan pemerhati luar. Kursus ini secara umum memperkenalkan pelajar kepada beberapa teori sosial interpretif, seperti Simbolik Interaksionisme, Etnometodologi dan Sosiologi Fenomenologis-Eksistensialis. Berdasarkan teori-teori interpretif ini topik-topik subtantif utama, seperti persembahan diri, devians harian, ketidaksiuman harian, pengalaman kerja harian, perasaan segan-segan dan malu, interaksi dalam dunia publik, membeli-belah dan penggunaan harian dan lain-lain akan dibincang secara mendalam.

SAU498/6 Latihan Ilmiah

Latihan Ilmiah melatih pelajar menjalankan satu penyelidikan sama ada berbentuk kajian lapangan atau kajian perpustakaan dalam topik yang dipilih, termasuk gender, institusi keluarga, budaya media, devian, hubungan ras dan etnik, pelancongan, hubungan industri, teori sosiologi, agama, antropologi perubatan, kajian siber, jenayah dan politik. Hasil kajian perlu diterjemahkan kepada mini tesis. Pelajar akan diselia oleh seorang penyelia sepanjang penyelidikan dan penulisan tesis. Mini tesis yang telah disiapkan akan diperiksa oleh seorang pemeriksa.

SAW204/3 Kaedah Penyelidikan Kuantitatif

Kursus ini memperkenalkan pelajar kepada pelbagai falsafah dan teknik kaedah kuantitatif untuk mengkaji secara saintifik dan sistematik tentang fenomena sosial. Kursus ini memberi pengalaman secara langsung tentang prosedur spesifik yang digunakan untuk memahami pembangunan pengetahuan saintifik dalam bidang Antropologi dan Sosiologi dengan menggunakan kaedah kuantitatif. Kursus ini juga menekankan interaksi antara teori dan proses penyelidikan.

SAW205/3 Kaedah Penyelidikan Kualitatif

Kursus ini memberikan penekanan kepada pengetahuan asas dan kemahiran penyelidikan kualitatif serta pelbagai kaedah yang digunakan dalam penyelidikan kualitatif. Tumpuan akan diberikan kepada proses menjalankan penyelidikan kualitatif, terutamanya dalam aspek persampelan, pengumpulan dan menganalisis data kualitatif. Untuk memahami aspek ini secara mendalam, kursus ini memperkenalkan lima jenis penyelidikan kualitatif – seperti Penyelidikan Lapangan, Etnografi, ‘Grounded Theory Method’, Penyelidikan Kualitatif Feminis dan Strategi Penyelidikan Abduktif – untuk membincangkan proses penyelidikan kualitatif tersebut.

SAW206/4 Teori Antropologi dan Sosiologi

Kursus ini membincangkan sumbangan teori-teori klasikal Antropologi dan Sosiologi terhadap pemahaman mengenai struktur utama kemasyarakatan dan tingkah laku manusia. Pelajar dijangka berkebolehan untuk memahami idea utama ahli teori seperti Marx, Weber dan Durkheim yang telah menyediakan model untuk memahami masyarakat yang mana juga telah dirujuk oleh ahli Sosiologi dan Antropologi yang lain. Pelajar juga digalakkan untuk lebih kritikal dan analitikal dalam memahami realiti sosial masyarakat khususnya di Malaysia. Penggunaan konsep dan model tokoh-tokoh Antropologi dan Sosiologi terkemuka akan diberi penekanan dan kita akan melihat pendekatan setiap ahli teori tersebut secara sistematik. Pada penghujung kursus, pelajar-pelajar akan berkeupayaan untuk mengaplikasikan teori-teori tersebut dalam kehidupan seharian atau di organisasi tempat kerja.

SAW301/3 Teori Antropologi dan Sosiologi Lanjutan

Kursus ini adalah sambungan kepada kursus Teori Antropologi dan Sosiologi dengan memberikan penekanan kepada perkembangan bidang Antropologi dan Sosiologi selepas Perang Dunia ke-Dua. Antara aliran-aliran utama yang akan dibincangkan ialah aliran struktur fungsionalisme, teori kritikal, teori pilihan rasional, simbolik interaksionisme dan teori strukturasi. Tokoh-tokoh yang akan diketengahkan ialah Parsons, Merton,

Dahrendorf, Collins, Goffman, Blumer dan Giddens. Isu penting yang diketengahkan di sepanjang kursus ini adalah hubungkait antara “struktur” dan “ejensi manusia”, serta apakah yang menjadi punca kepada “order” dalam masyarakat.

SAW401/3 Seminar Antropologi dan Sosiologi 1

Seminar Antropologi dan Sosiologi 1 ini adalah wajib untuk semua pelajar tahun akhir major Antropologi dan Sosiologi. Dengan mengambil format seminar, pelajar dikehendaki membaca bahan bacaan yang ditetapkan, bersedia untuk membuat perbincangan mengenai topik-topik tertentu dan juga menjalankan satu projek. Topik yang akan dibincangkan bergantung kepada pensyarah yang mengendalikan seminar ini. Antara topik yang akan diketengahkan ialah media dan masyarakat, pelancongan dan persekitaran, fenomena kehidupan harian, ekonomi dan masyarakat, isu-isu politik dan masyarakat, jenayah dan masyarakat, isu-isu gender, pekerjaan dan mana-mana bidang Antropologi dan Sosiologi terkini.

SAW402/3 Seminar Antropologi dan Sosiologi 2

Seminar Antropologi dan Sosiologi 2 ini adalah wajib untuk semua pelajar tahun akhir major Antropologi dan Sosiologi. Dengan mengambil format seminar, pelajar dikehendaki membaca bahan bacaan yang ditetapkan, bersedia untuk membuat perbincangan mengenai topik-topik tertentu dan juga menjalankan satu projek. Mereka juga akan mencari dan mengenalpasti ‘gaps’ dalam penyelidikan dalam bidang yang dipilih. Topik yang akan dibincangkan bergantung kepada pensyarah yang mengendalikan seminar ini. Antara topik yang akan diketengahkan ialah media dan masyarakat, pelancongan dan persekitaran, fenomena kehidupan harian, ekonomi dan masyarakat, isu-isu politik dan masyarakat, jenayah dan masyarakat, isu-isu gender, pekerjaan dan mana-mana bidang sosiologi terkini. Topik yang diketengahkan dalam Seminar 1 dan Seminar 2 adalah dalam bidang-bidang yang berbeza. Seminar 2 ini akan memberi penekanan kepada perkembangan baru dalam bidang Antropologi dan Sosiologi yang dipilih oleh pensyarah.

9.3 PERANCANGAN DAN PENGURUSAN PEMBANGUNAN

SBU200/3 Analisis Pelaburan Projek

Kursus ini akan membincangkan beberapa isu pelaburan asas, konsep dan kaedah menilai cadangan projek pelaburan dan isu-isu tentang keusahawanan. Antara tajuk yang dibincang ialah nilai masa wang, aliran wang terdiskaun, nilai kini bersih, kadar pulangan dalaman, risiko dan masalah ketidakpastian.

SBU201/3 Pembangunan Luar Bandar dan Wilayah

Kursus ini akan membincangkan konsep dan teori asas pembangunan luar bandar dan wilayah. Antara tajuk yang akan dipelajari meliputi teori dan strategi pembangunan luar bandar, peranan kerajaan dalam pembangunan desa dan ekonomi di sektor-sektor terpilih, dan perancangan dan strategi pembangunan wilayah.

SBU210/3 Pembangunan Bandar

Kursus ini merupakan pengenalan kepada bidang pembangunan bandar. Kursus ini mendedahkan para pelajar kepada teori dan konsep-konsep asas dalam pembangunan bandar. Selain itu, pelajar diperkenalkan kepada beberapa pendekatan dan strategi yang diaplikasi dalam proses pembangunan bandar khususnya di negara membangun seperti Malaysia. Pelajar juga turut didedahkan kepada impak pembangunan bandar kepada ekonomi, masyarakat dan alam sekitar sesebuah negara. Kursus ini diakhiri dengan perbincangan mengenai isu dan cabaran yang timbul kesan daripada proses pembangunan sesebuah bandar.

SBU211E/3 Isu-Isu Perbandaran

Kursus ini dimulakan dengan membincang teori-teori perbandaran dan perubahan struktur ekonomi dan masyarakat yang berkaitan dengan perkembangan kapitalisme di negara-negara dunia ketiga. Peranan pemerintah dalam perancangan bandar untuk memudahkan pertumbuhan ekonomi diberi tumpuan. Peranan masyarakat bandar dalam membentuk had-had perubahan yang mereka alami berbanding dengan kuasa pemerintah dan pemodal digunakan sebagai contoh untuk menyerlahkan hubungan-hubungan yang kompleks berkaitan dengan perubahan terutama sekali perubahan guna-tanah.

SBU220/3 Masyarakat dan Teknologi

Kursus ini mengkaji sains dan teknologi dalam konteks sains sosial. Tradisi sains dan teknologi dalam beberapa masyarakat akan ditinjau. Dasar sains dan teknologi dalam pendidikan, penyelidikan dan pembangunan industri juga akan dibincangkan dengan isu-isu semasa dan perkembangan dalam sains dan teknologi (mikroelektronik dan bioteknologi).

SBU230/3 Demografi dan Perancangan Tenaga Manusia

Kursus ini mendedahkan para pelajar dengan isu berkaitan kependudukan dan juga kaedah analisis kependudukan yang meliputi kesuburan, kematian termasuk pembentukan jadual hayat, migrasi dan unjuran kependudukan. Penekanan diberi kepada kesan kependudukan ke atas pembangunan sosial dan ekonomi.

SBU233E/3 Pendidikan, Latihan dan Sumber Manusia

Kursus ini meneliti dan membincangkan peranan sektor pendidikan dan latihan dalam pembangunan sumber manusia sesebuah negara. Peningkatan sistem pendidikan dan latihan telah menjadi agenda penting dalam pembangunan khususnya dalam kalangan negara membangun seperti Malaysia. Di samping itu, beberapa isu terpilih juga dibincangkan dengan lebih terperinci supaya para pelajar dapat memahami dengan lebih mendalam mengenai hubungan pendidikan dan latihan sumber manusia dan pembangunan negara. Isu-isu yang dibincangkan merangkumi sumbangan pendidikan kepada pembinaan sumber manusia, ekuiti, kualiti, kepelbagaian dan cabaran yang dihadapi oleh sistem pendidikan dan latihan khususnya dalam era globalisasi.

SBU305/3 Kependudukan, Pembangunan dan Sumber Asli

Kursus ini mendedahkan pelajar dengan hubungan kependudukan dan pembangunan terhadap sumber dan menghubungkannya dengan konsep keupayaan menampung serta kesan tindakan manusia terhadap sumber dan alam sekitar. Kursus ini juga akan membincangkan implikasi perubahan penduduk terhadap alam sekitar dan sumber semulajadi sama ada sumber yang boleh diperbaharui ataupun sumber yang tidak boleh diperbaharui serta langkah-langkah yang harus diambil bagi mengurangkan tekanan terhadap sumber yang sedia ada agar ia dapat dipertahankan bagi generasi masa hadapan.

SBU307/3 Gender dan Pembangunan

Kursus ini membincangkan konsep dan teori kajian gender dalam bidang kajian pembangunan. Ia memfokus kepada pekerjaan yang dilakukan oleh wanita di dalam dan di luar rumahtangga sebagai pekerja berupah atau tidak berupah, anak, isteri and ahli komuniti. Isu yang dikaji termasuk keganasan terhadap wanita, buruh migran dan isu kemiskinan.

SBU310/3 Kemiskinan dan Pembangunan

Kemiskinan adalah masalah lama dan berpanjangan di dunia, terutama sekali di negara sedang membangun. Kursus ini akan memberi pendedahan kepada pelajar tentang teori-teori kemiskinan serta pendekatan untuk membasmi kemiskinan. Pelajar juga akan didedahkan dengan penyebab lazim kemiskinan. Usaha untuk membasmi kemiskinan pada tahap global dan tempatan juga dibincangkan dengan menggunakan kajian kes berbentuk institusi dan program pembangunan luar bandar. Skim mikrounit menjadi fokus utama dalam langkah penyelesaian masalah kemiskinan di mana contoh klasik seperti bank Grameen dan AIM serta Tekun digunakan sebagai kajian kes untuk pelajar lebih memahami struktur dan fungsi institusi kewangan tersebut dalam usaha untuk membasmi kemiskinan.

SBU313/4 Kerajaan Tempatan dan Undang-Undang Perbandaran

Kursus ini dimulakan dengan pengenalan kepada konsep kerajaan tempatan dan sejarah perkembangan kerajaan tempatan khususnya di Malaysia. Seterusnya, perbincangan mengenai struktur dan fungsi kerajaan tempatan sebagaimana yang diperuntukkan di bawah Akta Kerajaan Tempatan 1976. Ini diikuti pula oleh perbincangan mengenai isu-isu yang berkaitan dengan peranan kerajaan tempatan secara khusus, iaitu penyampaian perkhidmatan dan penyediaan kemudahan awam, isu kewangan kerajaan tempatan, pelantikan ahli majlis serta kawalan pembangunan oleh kerajaan tempatan. Pelajar juga diperkenalkan kepada beberapa undang-undang kecil perbandaran (*by-laws*), khususnya yang berkaitan dengan aktiviti penjajaan, kebersihan dan kawalan pembangunan. Kursus ini diakhiri dengan perbincangan mengenai peranan kerajaan tempatan dalam melaksanakan konsep pembangunan mapan dan tadbir urus bandar yang berkesan.

SBU326E/3 Perindustrian dan Pembangunan Antarabangsa

Kursus ini memberikan gambaran umum mengenai peranan perindustrian dalam konteks pembangunan ekonomi kapitalis sedunia. Objektif kursus ini ialah untuk memperkenalkan konsep dan isu berkaitan perindustrian dan pembangunan antarabangsa. Pelajar juga didedahkan kepada proses perindustrian dan pembangunan antarabangsa

yang dialami oleh negara terpilih. Pengalaman negara-negara berkenaan dalam pembangunan dan pertumbuhan ekonomi melalui proses perindustrian dibincangkan. Di samping itu, kursus ini turut membincangkan kesan perindustrian terhadap negara, masyarakat dan alam sekitar. Beberapa isu berkaitan seperti perubahan demografi, isu buruh, pencemaran dan sebagainya akan dibincangkan.

SBU346/3 Pengurusan Sistem Kesihatan

Kursus ini dimulai dengan memperkenalkan konsep dan teori kesihatan, kesihatan dan pembangunan, pengawalan penyakit dan perkembangan sistem kesihatan yang diamalkan di Malaysia. Seterusnya perbincangan tentang isu-isu kesihatan terkini seperti kemiskinan dan kesihatan, pembiayaan kesihatan, kesan pembangunan terhadap kesihatan dan pelancongan kesihatan.

SBU347/3 Pembangunan dan Pentadbiran Tanah

Kursus ini terbahagi kepada dua bahagian, iaitu pentadbiran tanah dan isu-isu pembangunan tanah. Bahagian pertama memperkenalkan sistem pentadbiran serta undang-undang berkaitan tanah di Malaysia, proses perancangan pembangunan dan peranan kerajaan dalam mengawal usaha pembangunan tanah. Manakala bahagian kedua pula membincangkan secara khusus beberapa isu berkaitan pembangunan dan sistem pentadbiran tanah dari aspek ekonomi, sosial dan alam sekitar supaya pelajar dapat memahami dengan lebih jelas akan proses pembangunan tanah. Antara isu-isu kritikal yang dibincangkan ialah hak pemilikan tanah, kesan pembangunan ke atas tanah, pengurusan tanah bandar dan pembangunan mapan.

SBU348/4 Penilaian Impak Sosial dan Alam Sekitar

Kursus penilaian impak sosial dan alam sekitar merupakan satu proses mengenalpasti, meramal, menilai, memberi makna serta menyampaikan serta maklumat berkaitan impak sesuatu polisi, pelan, program, projek atau operasi yang dirancang ke atas komuniti dan alam sekitar. Proses penilaian ini turut mencadangkan langkah mitigasi untuk mengelak serta mengurangkan impak sosial dan alam sekitar yang negatif dengan mengesyorkan langkah yang bersesuaian bagi mempertingkatkan impak-impak yang bermanfaat. Penentuan petunjuk-petunjuk sosial dan alam sekitar dalam sebuah penilaian impak adalah antara komponen penting dalam kursus ini. Selain daripada mendedahkan kaedah dan teknik asas penyediaan terma rujukan serta laporan penilaian impak sosial dan alam sekitar kepada pelajar.

SBU349/3 Pertanian dan Pembangunan

Dalam kursus ini, pelajar akan didedahkan kepada konsep, isu, strategi, dan pendekatan dalam sektor pertanian di negara maju dan negara membangun. Kursus ini memberi peluang kepada pelajar untuk membincangkan isu-isu pembangunan sektor pertanian dari pelbagai perspektif meliputi ekonomi, kemiskinan, pembangunan luar bandar, keselamatan makanan, modenisasi, pembangunan modal dan buruh, campur tangan kerajaan, penyelidikan, pertukaran asing, kewangan, dan kepentingan bantuan asing. Pembangunan dalam sektor pertanian adalah penting kerana pertanian tidak seharusnya dilihat sebagai sektor sokongan dan pasif terhadap proses pembangunan ekonomi, sebaliknya, sektor ini juga mempunyai peranan yang penting dalam pembangunan ekonomi dan sosial secara keseluruhan.

SBU350/3 Pembangunan Dalam Islam

Kursus ini distruktur meliputi lima tema utama merangkumi pengenalan kepada pembangunan dalam Islam, isu dan cabaran yang didepani dalam melaksanakan pembangunan tersebut serta instrumen dan mekanisme pelaksanaannya. Selain itu, kursus ini turut membincangkan tentang pembangunan lestari dari perspektif Islam. Kursus ini turut meneroka secara terperinci isu yang wujud dalam pembangunan berdasarkan perspektif Islam. Antara isu kritikal yang dibincangkan ialah kemiskinan, kelestarian alam sekitar, krisis dan pendidikan. 5 Matlamat dalam Matlamat Pembangunan Lestari (SDG) dibincangkan dalam kursus ini merangkumi SDG1 (Tiada Kemiskinan), SDG3 (Kesihatan Baik dan Kesejahteraan), SDG4 (Pendidikan Berkualiti), SDG13 (Tindakan Terhadap Iklim) dan SDG16 (Keamanan, Keadilan dan Pertubuhan Kukuh). Kursus ini disasarkan untuk berperanan sebagai pendedahan terhadap satu bentuk alternatif kepada pembangunan konvensional sedia ada yang diajarkan dalam kursus-kursus lain.

SBU411E/4 Alam Sekitar dan Pembangunan

Alam sekitar merupakan sumber penting untuk pembangunan. Kursus ini menyentuh hubungkait antara sistem pengeluaran dan alam sekitar; pertumbuhan dan perubahan dalam sistem pengeluaran; interaksi alam sekitar dan pengurusan pembangunan. Pelajar juga akan didedahkan dengan langkah-langkah penyelesaian dan pendekatan ke arah pembangunan mapan dengan konsep serta pendekatan baru yang lebih mesra alam.

SBU498/6 Latihan Ilmiah

Latihan Ilmiah merupakan kursus yang memerlukan pelajar membuat penyelidikan mengenai bidang Perancangan dan Pengurusan Pembangunan dengan bimbingan seorang penyelia dan menyediakan satu mini tesis berdasarkan hasil penyelidikan tersebut. Antara topik yang boleh dipilih termasuklah kaedah perancangan dan pengurusan pembangunan, pembangunan ekonomi, pembangunan bandar, pembangunan sosial, pembangunan luar bandar, pembangunan berteraskan Islam, pembangunan tanah dan wilayah, pembangunan lestari, pembangunan sumber manusia, kependudukan, impak pembangunan terhadap alam sekitar dan masyarakat, gender dan sebagainya. Penyelidikan yang dijalankan boleh berupa kajian lapangan atau pun kajian perpustakaan. Mini tesis yang telah siap akan diperiksa oleh penyelia dan seorang pemeriksa dalam. Pelajar juga perlu membentangkan hasil penyelidikan mereka untuk dinilai oleh penyelia dan pemeriksa dalam berkenaan.

SBW205/3 Teori dan Isu Pembangunan

Kursus ini memberi pendedahan kepada pelajar tentang teori-teori dan isu pembangunan. Teori pembangunan yang dibincangkan termasuk teori klasik dan teori pasca modernisasi. Pendekatan dan model pembangunan yang mempengaruhi pertumbuhan ekonomi dan strategi pembangunan sesebuah negara seperti konsep Negara Industri Baru (NIB) juga dibincangkan. Isu-isu pembangunan dibincangkan semasa tutorial dan dikaitkan dengan teori-teori pembangunan yang relevan.

SBW206/3 Dasar Ekonomi dan Pembangunan Malaysia

Kursus ini meninjau pembentukan dan pelaksanaan dasar-dasar pembangunan yang utama yang telah membolehkan ekonomi Malaysia maju ke taraf ekonomi perindustrian baru. Penekanan diberikan kepada dasar-dasar pembangunan ekonomi seperti dasar perindustrian, pertanian dan buruh.

SBW207/3 Ekonomi Untuk Pembangunan

Kursus ini meliputi konsep dan isu pembangunan di negara sedang membangun dan negara maju, pembangunan daripada perspektif ekonomi, pembangunan lestari, pembangunan luar bandar, pembangunan modal insan, industri dan perbandaran, pasaran antarabangsa, pertukaran asing, pelaburan dan bantuan asing serta perancangan pembangunan.

SBW208/3 Kaedah Penyelidikan Pembangunan

Kursus ini memberi pendedahan secara terperinci tentang kaedah penyelidikan yang sesuai dalam konteks penyelidikan pembangunan. Setiap tahap penyelidikan akan didedahkan kepada pelajar, daripada proses rekabentuk penyelidikan, persampelan, penyediaan instrumen untuk mengumpul data (soal selidik dan panduan soalan), kajian lapangan, kaedah menganalisa data kuantitatif dan kualitatif, sehinggalah kepada penulisan dan teknik rujukan. Pelajar juga akan didedahkan dengan cara untuk mengendalikan perisian SPSS dan cara-cara untuk mengkod, membersihkan dan menjalankan ujian ke atas data.

SBW209/4 Pengurusan Pembangunan

Kursus ini merupakan kursus asas kepada bidang perancangan dan pengurusan pembangunan. Para pelajar akan diperkenalkan kepada beberapa konsep asas sebagai persediaan bagi mengikuti kursus lanjutan yang lain. Pelajar juga berpeluang mendapat pendedahan kepada beberapa kaedah dan strategi perancangan dan pengurusan pembangunan yang diamalkan oleh kebanyakan negara maju dan membangun. Selain itu, beberapa isu dan masalah berkaitan impak pembangunan terhadap masyarakat dan alam sekitar turut dibincangkan dengan menggunakan beberapa contoh atau kajian kes sama ada dari dalam mahupun luar negara. Kursus ini diakhiri dengan perbincangan mengenai kepentingan merancang dan mengurus pembangunan secara lebih efektif dan efisien.

SBW300/3 Perancangan dan Pengurusan Projek

Kursus ini membincangkan kaedah-kaedah perancangan, pelaksanaan dan penilaian projek pembangunan awam dan swasta. Ia meliputi pembahagian stuktur kerja untuk perancangan projek, penjadualan kerja projek, pemantauan dan penilaian projek serta pengurusan pasukan projek.

9.4 EKONOMI

SEP206/3 Ekonomi Malaysia

Kursus ini membincangkan isu-isu ekonomi Malaysia serta menganalisis ekonomi negara dari segi penentu-penentu pencapaian ekonomi keseluruhannya dan sektor-sektor ekonomi yang utama serta strategi-strategi yang diguna bagi mencapai objektif-objektif ekonomi negara.

SEP304/3 Ekonometrik Asas

Kursus ini memperkenalkan kaedah-kaedah ekonometrik untuk menganalisis data dan hubungan ekonomi. Tajuk-tajuk utama yang dibincangkan merangkumi metodologi ekonometrik, model regresi mudah dan berganda, autokorelasi, heteroskedastisiti, multikolinearan dan ralat spesifikasi, pembolehubah dami, analisis data panel, model persamaan serentak, siri masa pegun dan tak pegun, punca unit dan kointegrasi, model pembetulan ralat vektor dan model autoregresi vektor.

Prasyarat: SEW104/3 - *Ekonomi Matematik (S)*,
SEW207/3 - *Statistik Gunaan (S)*.

SEP403E/3 Seminar Isu Ekonomi Kontemporari

Kursus ini melibatkan perbincangan antara pelajar mengenai isu-isu semasa ekonomi kontemporari. Dengan menggunakan teori-teori yang telah dipelajari dalam program ekonomi, pelajar akan mengaplikasikan teori tersebut dalam menganalisis masalah ekonomi semasa. Kursus ini memerlukan pembacaan yang banyak dan pelajar harus peka terhadap perkembangan ekonomi dunia semasa. Kursus ini juga akan membincangkan alternatif kepada penyelesaian masalah ekonomi semasa yang bersesuaian.

Nota: *Dikhususkan untuk pelajar Ijazah Sarjana Muda Ekonomi sahaja.*

SEU224/3 Ekonomi Pemasaran Pertanian dan Koperasi

Kursus ini merupakan satu kursus yang lengkap tentang isu-isu yang berkaitan dengan harga pertanian dan pemasaran, dengan rujukan khas kepada masalah-masalah pertanian di Malaysia. Konsep pasaran, pemasaran, penawaran, permintaan, margin pemasaran, kecekapan, kos, fungsi pemasaran, perkhidmatan pemasaran, dan penentuan harga akan disentuh.

Prasyarat: SKW109/3 - *Pengantar Isu-isu Ekonomi (P)*.

Nota: *Tiada prasyarat untuk pelajar Ijazah Sarjana Muda Ekonomi.*

SEU227/3 Ekonomi Pembangunan

Kursus ini adalah satu kursus pengenalan bidang ekonomi pembangunan. Pelajar akan didedahkan kepada konsep, ukuran, model serta isu-isu pembangunan. Pelajar akan juga didedahkan kepada bagaimana negara merancang strategi pembangunan untuk lebih maju dan mampu bersaing dalam pasaran global.

Prasyarat: SKW109/3 - *Pengantar Isu-isu Ekonomi (P)*.

Nota: *Tiada prasyarat untuk pelajar Ijazah Sarjana Muda Ekonomi.*

SEU230/3 Ekonomi Buruh

Kursus ini adalah kursus pendahuluan kepada ekonomi buruh. Kursus ini meliputi teori-teori utama dalam bidang ekonomi buruh yang diguna untuk menjelaskan dan menganalisis masalah-masalah dan isu-isu dalam pasaran buruh.

Prasyarat: *SKW109/3 - Pengantar Isu-isu Ekonomi (P).*

Nota: *Tiada prasyarat untuk pelajar Ijazah Sarjana Muda Ekonomi.*

SEU231/3 Ekonomi Islam

Pada permulaan kursus ini, dijelaskan rasional pembelajaran Ekonomi Islam dan kepentingannya dalam era perkembangan dan kemajuan ekonomi global umumnya dan Malaysia khususnya pada hari ini. Seterusnya pengenalan kepada epistemologi dan metodologi Ekonomi Islam disampaikan secara membandingkan dengan epistemologi dan metodologi ekonomi konvensional. Selanjutnya ciri-ciri asas sesebuah sistem ekonomi Islam serta keistimewaan ciri-cirinya akan dibincangkan. Setelah itu perbincangan dan penganalisisan akan diberi perhatian kepada subsistem ekonomi Islam yang meliputi pengeluaran dan perniagaan, penggunaan, pengagihan dan pembiayaan serta institusi-institusi yang berkaitan. Prinsip-prinsip amali dalam pengeluaran, penggunaan, pengagihan dan pembiayaan itu dibincangkan dalam konteks pelaksanaan dan amalan di negara ini. Kursus ini juga membincangkan sistem perbankan dan pasaran modal Islam termasuk instrumen-instrumen serta kontrak-kontrak yang diguna pakai dalam menyediakan pembiayaan, baik untuk pelaburan mahupun penggunaan.

Prasyarat: *SKW109/3 - Pengantar Isu-isu Ekonomi (P).*

Nota: *Tiada prasyarat untuk pelajar Ijazah Sarjana Muda Ekonomi.*

SEU332/3 Ekonomi Perlakuan

Kursus ini menggabungkan idea-idea daripada psikologi hasil daripada kajian empirikal dan eksperimen bagi tujuan memahami gelagat manusia yang lebih baik berbanding dengan yang telah diberikan oleh teori-teori ekonomi tradisional. Dalam kursus ini, pelajar mempelajari andaian-andaian "rationality" dan kombinasi psikologi dan ekonomi dalam analisis pembuatan keputusan ekonomi.

Prasyarat: *SEW101/3 - Mikroekonomi (S).*

SEU333/3 Organisasi Industri

Kursus ini merupakan satu kursus pengenalan kepada organisasi industri. Organisasi industri merupakan satu kajian tentang operasi dan prestasi pasaran persaingan tidak sempurna, dan perlakuan firma dalam pasaran tersebut. Pelajar-pelajar akan didedahkan kepada pendekatan organisasi industri, model-model struktur pasaran yang berbeza, perlakuan firma dalam pasaran tersebut seperti diskriminasi harga, pengiklanan, dan sebagainya, dan kesan perlakuan firma terhadap prestasi pasaran.

Prasyarat: *SEW101/3 - Mikroekonomi (S).*

Nota: *Dikhususkan untuk pelajar Ijazah Sarjana Muda Ekonomi dan Major Ekonomi.*

SEU334/3 Wang, Perbankan dan Pasaran Kewangan

Kursus ini akan membincangkan peranan wang serta institusi kewangan dalam proses penciptaan wang dan pengaliran dana di dalam sesebuah ekonomi. Kursus ini juga memberi pelajar suatu latar belakang tentang sejarah serta evolusi sistem kewangan. Isu-isu semasa yang berkaitan dengan wang, urusan bank dan sistem kewangan akan dibincang.

Prasyarat: *SKW109/3 - Pengantar Isu-isu Ekonomi (P).*

Nota: *Tiada prasyarat untuk pelajar Ijazah Sarjana Muda Ekonomi.*

SEU335E/3 Ekonomi Sektor Awam I

Kursus ini melihat justifikasi aktiviti kerajaan, corak program perbelanjaan kerajaan yang konsisten dengan justifikasi tersebut dan kesan perbelanjaan kerajaan terhadap keputusan yang telah dibuat. Proses pembelajaran kursus ini terbahagi kepada tiga bahagian. Bahagian pertama mengkaji alat yang digunakan untuk menilai tahap kecekapan perbelanjaan kerajaan. Bahagian kedua kursus ini akan melihat kepada perbelanjaan kerajaan terhadap barang awam dan eksternaliti. Pada masa yang sama pelajar akan didedahkan terhadap proses sistem politik untuk melihat bagaimana dasar dibentuk berdasarkan sistem politik tersebut. Bahagian ketiga kursus ini akan melihat kepada penilaian sebahagian daripada program perbelanjaan kerajaan seperti program keselamatan sosial, kesihatan, pendidikan dan program subsidi.

Prasyarat: *SEW202/3 - Mikroekonomi Pertengahan (S).*

SEU336E/3 Ekonomi Persekitaran dan Sumber Asli

Kursus ini mengaplikasi prinsip ekonomi dalam menilai keberkesanan dasar awam dan pengurusan berkaitan sumber asli seperti air, udara, perikanan dan perhutanan. Pelajar juga akan mempelajari kaedah analisis impak ekonomi dan faedah-kos dan bagaimana menyelesaikan masalah alam sekitar dan sumber terhad lain.

Prasyarat: *SEW101/3 - Mikroekonomi (S).*

SEU337/3 Ekonomi Tenaga

Kursus ini melihat kepada tajuk-tajuk terpilih yang berkaitan dengan ekonomi tenaga. Kursus ini dicorakkan untuk memperkenalkan kepada pelajar isu yang menjadi tanggung kepada nilai rantai tenaga daripada pencarian dan pengeluaran kepada pembersihan dan pemasaran. Tajuk yang akan dipelajari meliputi isu seperti pasaran minyak dan gas dan penentuan harga, perundangan yang melibatkan pencarian dan pengeluaran minyak dan gas, kos hiliran dan hulu dan pengeluaran ekonomi.

Prasyarat: *SEW101 - Mikroekonomi (S),*

SEW103 - Makroekonomi (S).

Nota: *Dikhususkan untuk pelajar Ijazah Sarjana Muda Ekonomi sahaja.*

SEU338E/3 Ekonomi Pelancongan

Kursus ini menilai dan menganalisis pelancongan daripada perspektif ekonomi. Penilaian dan analisis dibuat pada peringkat mikro dan makro. Tajuk meliputi penentu permintaan pengguna terhadap pelancongan; struktur persaingan di antara firma yang menawarkan perkhidmatan pelancongan, kos dan faedah pembangunan pelancongan terhadap masyarakat, peranan kerajaan dalam melindungi industri pelancongan, kesan pelancongan terhadap persekitaran dan isu kelestarian pelancongan. Kursus ini melibatkan pelbagai kajian kes dalam dan luar negara bagi meningkatkan pemahaman pelajar tentang ekonomi pelancongan, terutamanya pembangunan pelancongan di Malaysia.

Prasyarat: SEW202 - *Mikroekonomi Pertengahan (S)*,
SEW204 - *Makroekonomi Pertengahan (S)*.

Nota: *Dikhususkan untuk pelajar Ijazah Sarjana Muda Ekonomi sahaja.*

SEU339E/3 Perancangan Ekonomi dan Analisis Projek

Kursus ini akan membincangkan peranan perancangan dan dasar awam dalam pembangunan ekonomi. Antara tajuk yang akan dipelajari meliputi teori dan teknik perancangan termasuk kaedah menganalisis projek ekonomi dan sosial.

Prasyarat: SEW101/3 - *Mikroekonomi (S)*,
SEW103/3 - *Makroekonomi (S)*.

SEU411E/3 Perdagangan Antarabangsa

Kursus ini merangkumi aspek-aspek “teori tulen” perdagangan antarabangsa, iaitu aspek-aspek teori klasik dan moden mengenai arah aliran perdagangan, kebaikan atau faedah daripada perdagangan bebas, aspek-aspek perdagangan tidak bebas, jenis-jenis blok perdagangan antarabangsa, kesan pertumbuhan terhadap perdagangan dan institusi perdagangan antarabangsa seperti GATT dan WTO.

Prasyarat: SEW101/3 - *Mikroekonomi (S)*.

SEU413E/3 Ekonomi Monetari

Kursus ini akan membincangkan cara-cara dasar kewangan dibentuk serta peranan dasar kewangan dalam ekonomi. Pelajar juga akan didedahkan kepada teori-teori ekonomi monetari serta perbandingan tentang teori dan bukti empirikal semasa juga akan dibincangkan. Perbincangan tentang amalan-amalan dasar kewangan yang wujud di pelbagai negara juga akan dijalankan.

Prasyarat: SEW103/3 - *Makroekonomi (S)*.

SEU416E/3 Ekonomi Sektor Awam II

Kursus ini menganalisis impak pelbagai jenis cukai daripada kedua-dua aspek positif dan normatif. Analisis positif akan berfokus kepada kesan cukai terhadap agihan pendapatan, kecekapan ekonomi dan perlakuan ekonomi. Analisis normatif akan membincangkan cadangan teori ekonomi tentang apa yang cukai capai.

Prasyarat: SEW202/3 - *Mikroekonomi Pertengahan (S)*,
SEU335E/3 - *Ekonomi Sektor Awam I (S)*.

SEU418E/3 Ekonomi Wilayah

Kursus ini akan mengkaji kaedah yang digunapakai oleh pembuat dasar dalam analisis ekonomi wilayah. Kursus ini akan dimulakan dengan penerangan ringkas mengenai teori pertumbuhan umum dan pembangunan wilayah. Kursus ini akan melihat dengan lebih mendalam hubungan inter industri antara wilayah dengan membincangkan kebaikan dan keburukannya, masalah antara wilayah seperti urbanisasi, kemiskinan dan pembangunan bandar dan bagaimana pembuat dasar setiap negara berbeza dalam membentuk penyelesaian kepada permasalahan tersebut.

Prasyarat: SEW202 - *Mikroekonomi Pertengahan (S)*,
SEW204 - *Makroekonomi Pertengahan (S)*.

Nota: *Dikhususkan untuk pelajar Ijazah Sarjana Muda Ekonomi sahaja.*

SEU421E/3 Kewangan Antarabangsa

Kursus ini memperkenalkan aspek-aspek kewangan dalam perdagangan dan pembayaran antarabangsa. Tajuk-tajuk utama yang akan dibincangkan merangkumi perakaunan imbangan pembayaran, ketidakseimbangan dan pelarasan imbangan pembayaran, hubungan antara perdagangan luar dan ekonomi negara, pengganda perdagangan luar dan pantulan asing, pasaran pertukaran asing, pendedahan dan pengurusan risiko pertukaran, penentu-penentu kadar pertukaran, sistem-sistem kadar pertukaran, sistem kewangan antarabangsa yang lepas dan masa kini, krisis kewangan antarabangsa, dan dasar-dasar makroekonomi untuk imbangan dalaman dan luaran.

Prasyarat: SEW103/3 - *Makroekonomi (S)*.

SEU422E/3 Ekonomi Gunaan

Kursus ini akan meliputi beberapa topik terpilih yang belum diajar di peringkat kursus-kursus teori ekonomi pertengahan. Kursus ini akan menekankan aplikasi teori ekonomi dalam pelbagai situasi. Topik-topik yang dipilih untuk kursus ini boleh dibahagikan kepada tiga bahagian. Dalam bahagian pertama, aplikasi teori ekonomi pengguna akan dibincangkan. Dalam bahagian kedua, kursus ini akan mempertimbangkan keputusan yang diambil di dalam keadaan tidak pasti. Bahagian ketiga akan memperkenalkan teori permainan iaitu suatu aplikasi yang sering digunakan untuk menganalisis pilihan strategik interaksi.

Prasyarat: SEW202/3 - *Mikroekonomi Pertengahan (S)*,
SEW 204/3 - *Makroekonomi Pertengahan (S)*.

SEU499/6 Latihan Ilmiah

Bagi tujuan pengijazahan, pelajar diperlukan untuk menyiapkan projek penyelidikan berdasarkan kepada tajuk yang diminati pelajar. Pelajar akan mempunyai seorang penyelia bagi membantu pelajar dalam menyiapkan Latihan Ilmiah tersebut. Kursus ini memerlukan kemahiran menulis dan menganalisis yang baik. Oleh itu pemahaman konsep-konsep ekonomi yang relevan pada tajuk yang hendak dikaji adalah penting dalam memastikan satu projek penyelidikan yang baik disediakan. Bagi tujuan analisis, pelajar juga harus menyediakan diri dengan pengetahuan statistik dan ekonometrik.

Nota: *Dikhususkan untuk pelajar Major Ekonomi sahaja.*

SEW101/3 Mikroekonomi

Tajuk-tajuk yang diliputi di dalam kursus ini dibahagikan kepada empat bahagian utama yang bertemakan pengenalan kepada analisis ekonomi, permintaan dan pengguna, pengeluaran dan firma, dan teori perlakuan pasaran. Di bawah pengenalan kepada analisis ekonomi, topik yang dibincangkan adalah mengenai kegiatan ekonomi dan teori ekonomi, teori harga dan pasaran, dan kuasa-kuasa yang menentukan harga pasaran. Dalam bahagian kedua, tema permintaan dan pengguna menyentuh aspek citarasa dan kegemaran pengguna, keluk permintaan individu, perlakuan pengguna di pasar dan lanjutan kepada teori pengguna. Bahagian ketiga menumpu kepada firma di dalam proses pengeluaran dan meliputi firma dan teknologi, teori kos dan keseimbangan firma yang memaksimumkan keuntungan. Dalam bahagian terakhir, perhatian akan ditumpukan kepada teori perlakuan pasaran yang mengkaji perlakuan pengguna dan pengeluar di dalam pasaran persaingan sempurna, monopoli tulen, pasaran monopolistik dan pasaran oligopoli. Topik teori permainan juga diperkenalkan dalam bahagian ini.

Prasyarat: *SKW109/3 - Pengantar Isu-isu Ekonomi (P).*

Nota: *Dikhususkan untuk pelajar Ijazah Sarjana Muda Ekonomi dan major Ekonomi pada Semester 1; dikhususkan untuk pelajar minor Ekonomi pada Semester 2. Tiada prasyarat untuk pelajar Ijazah Sarjana Muda Ekonomi.*

SEW103/3 Makroekonomi

Kursus ini dibahagikan kepada lima bahagian utama. Bahagian pertama adalah pengenalan kepada makroekonomi. Bahagian kedua membincangkan perakaunan pendapatan negara. Bahagian ketiga merangkumi penentuan keseimbangan dalam kedua-dua pasaran barangan dan pasaran wang. Bahagian keempat membincangkan keseimbangan serentak dalam pasaran barangan dan pasaran wang, serta kesan pelaksanaan dasar kerajaan ke atas keseimbangan pendapatan. Bahagian terakhir membincangkan imbalan pembayaran dan keseimbangan dalam ekonomi terbuka.

Prasyarat: *SKW109/3 - Pengantar Isu-isu Ekonomi (P).*

Nota: *Dikhususkan untuk pelajar Ijazah Sarjana Muda Ekonomi dan major Ekonomi pada Semester 1; dikhususkan untuk pelajar minor Ekonomi pada Semester 2. Tiada prasyarat untuk pelajar Ijazah Sarjana Muda Ekonomi.*

SEW104/3 Ekonomi Matematik

Kursus ini memperkenalkan teknik-teknik matematik yang biasa digunakan dalam pengajian ekonomi kepada pelajar. Topik-topik merangkumi algebra, persamaan, fungsi, pembezaan dan pengamilan.

Prasyarat: *SKW109/3 - Pengantar Isu-isu Ekonomi (P).*

Nota: *Dikhususkan untuk pelajar Major Ekonomi sahaja.*

SEW105/3 Matematik untuk Analisis Ekonomi

Kursus ini memperkenalkan teknik-teknik matematik yang lazim digunakan oleh ahli-ahli ekonomi dalam penganalisaan permasalahan ekonomi. Topik-topik merangkumi fungsi, persamaan linear dan tidak linear, fungsi implisit dan songsang, pembezaan, pengamilan dan matriks. Setiap pengenalan kaedah matematik akan disertai dengan penggunaan kaedah matematik dalam menyelesaikan pelbagai permasalahan ekonomi.

Nota: *Dikhususkan untuk pelajar Ijazah Sarjana Muda Ekonomi sahaja.*

SEW202/3 Mikroekonomi Pertengahan

Kursus ini meliputi tiga topik penting yang akan mengukuhkan pengetahuan mikroekonomi asas pelajar: teori letak harga input dalam pelbagai struktur pasaran; analisis keseimbangan am dan kecekapan ekonomi; dan punca dan kesan kegagalan pasaran dan kaedah mengatasinya.

Prasyarat: SEW101/3 - Mikroekonomi (S).

SEW204/3 Makroekonomi Pertengahan

Kursus ini adalah sambungan daripada kursus SEW103: Makroekonomi. Ia dimulakan dengan menggunakan model IS-LM (model harga tetap) yang telah dipelajari dalam kursus SEW103 untuk membincangkan keluk AD Keynes dan membandingkannya dengan keluk AD klasik. Perbincangan model harga fleksibel ini dilanjutkan ke topik keluk AS, di mana perbincangan pada bahagian ini juga dibuat mengikut sudut pandangan kumpulan klasik dan kumpulan Keynes. Keluk AD dan keluk AS yang dihasilkan digunakan untuk membincangkan kedudukan ekonomi dalam keadaan keseimbangan jangka pendek dan keseimbangan jangka panjang.

SEW206/3 Kaedah-kaedah Penyelidikan

Kursus ini dirangka untuk memberikan kemahiran asas kepada pelajar dalam mendapatkan pengetahuan mengenai kaedah-kaedah penyelidikan kuantitatif dan kualitatif yang dapat diaplikasikan dalam penyelidikan ekonomi. Kursus ini merupakan satu kursus penting yang harus diambil oleh pelajar untuk menyediakan mereka dalam projek penyelidikan yang bakal diambil pada tahun akhir pengajian. Kursus akan melibatkan tugas penyelidikan bagi memberikan pendedahan awal kepada pelajar mengenai teknik-teknik penyelidikan yang akan dihadapi.

Nota: *Dikhususkan untuk pelajar Ijazah Sarjana Muda Ekonomi sahaja.*

SEW207/3 Statistik Gunaan

Kursus ini memperkenalkan kaedah-kaedah statistik untuk menganalisis data ekonomi dan perniagaan. Tajuk-tajuk utama yang akan dibincangkan merangkumi taburan pensampelan, penganggaran titik dan selang keyakinan bagi min dan perkadaran, pengujian hipotesis bagi min, perkadaran dan varians satu dan dua populasi, konsep-konsep reka bentuk uji kaji, analisis varians pengelasan satu hala dan dua hala, analisis regresi dan korelasi, analisis siri masa dan nombor indeks.

Prasyarat: SEW101/3 - Mikroekonomi (S),
SEW103/3 - Makroekonomi (S),
SEW104/3 - Ekonomi Matematik (S) :- Pelajar major Ekonomi sahaja,
SEW105/3 - Matematik untuk Analisis Ekonomi :- Pelajar Ijazah Sarjana Muda Ekonomi sahaja.

Nota: *Dikhususkan untuk pelajar Ijazah Sarjana Muda Ekonomi dan Major Ekonomi.*

SEW299/6 Latihan Industri

Latihan industri ini akan dijalankan pada masa cuti panjang selama 8 minggu pada akhir Semester 4. Pelajar perlu mengumpulkan sebanyak 66 kredit untuk menjalankan Latihan Industri. Pelajar akan ditempatkan di industri yang ditetapkan oleh pihak Pusat Pengajian/ Koordinator Program/ Jawatankuasa Latihan Industri.

Nota: Dikhususkan untuk pelajar Ijazah Sarjana Muda Ekonomi sahaja.

SEW303/3 Sejarah Ekonomi

Kursus ini memperkenalkan evolusi teori ekonomi dari pemikiran ekonomi lama kepada teori ekonomi moden. Ini dapat melengkapkan pelajar dengan pengetahuan tentang asas sejarah ekonomi yang bermula dengan pemikiran ekonomi lama yang kemudiannya berkembang disebabkan oleh perkembangan perdagangan dan perindustrian. Kursus ini juga membincangkan mengenai teori ekonomi Adam Smith, Ricardo dan Malthus. Di samping itu, kursus ini juga membincangkan kritikan terhadap teori ekonomi terdahulu dan pembentukan teori ekonomi moden.

SEW499/6 Projek Penyelidikan

Bagi tujuan pengijazahan, pelajar perlu menyiapkan projek penyelidikan berdasarkan kepada tajuk yang mereka minati. Pelajar akan mempunyai seorang penyelia bagi membantu pelajar dalam menyiapkan Latihan Ilmiah tersebut. Kursus ini memerlukan kemahiran menulis dan menganalisis yang baik. Oleh itu pemahaman konsep-konsep ekonomi yang relevan pada tajuk yang hendak dikaji adalah penting dalam memastikan satu projek penyelidikan yang baik disediakan. Bagi tujuan analisis, pelajar juga harus menyediakan diri dengan pengetahuan statistik dan ekonometrik.

Nota: Dikhususkan untuk pelajar Ijazah Sarjana Muda Ekonomi sahaja.

9.5 SAINS POLITIK

SPU205/3 Kerajaan dan Politik Malaysia

Kursus ini memperkenalkan pelajar-pelajar struktur dan pola-pola utama proses politik Malaysia sejak waktu penjajahan dan kemerdekaan. Perbincangan akan bermula dengan proses pembentukan bangsa dan penubuhan institusi-institusi kenegaraan. Beberapa isu utama pengelolan politik dan isu-isu terbangkit dalam pilihanraya akan ditinjau seperti peristiwa 1969, pengelolan politik pada 1980an, reformasi politik pada 1998, dan 'tsunami' politik pada 2008, 2013 dan 2018. Selain itu, perbincangan akan meliputi dinamik politik di Malaysia seperti kerajaan bersifat "authoritarian", politik ras dan agama, peranan kelas menengah dan masyarakat sivil, penglibatan bisnes dalam politik, proses modenisasi dan implikasinya terhadap masyarakat, perubahan dalam budaya politik dan kemunculan satu "Politik Baru" akan ditinjau secara kritis.

SPU208E/3 Asas-Asas Dasar Awam

Kursus ini ialah kursus pengenalan kepada dasar-dasar awam. Tujuan kursus ini ialah memperkenalkan para pelajar kepada usaha dan peranan kerajaan dalam mengatasi masalah awam yang pelbagai. Kursus ini menawarkan para pelajar pengertian konsep-konsep dan teori-teori asas dasar awam. Para pelajar akan didedahkan kepada proses

pembuatan dasar awam dan cabaran-cabaran yang dihadapi dalam proses ini. Proses ini merangkumi pengenalan masalah awam, penggubalan dan pelaksanaan dasar dan penilaian dasar-dasar awam. Pelajar juga akan didedahkan kepada jenis-jenis dan aktor-aktor yang terlibat di dalam dasar awam. Konsep dan teori akan diaplikasi di dalam sistem pemerintahan Parlimen dan Presiden.

SPU314E/4 Politik Antarabangsa dan Kerjasama Serantau

Kursus ini memperkenalkan dua tema utama dalam pengajian perhubungan antarabangsa iaitu politik antarabangsa dan kerjasama serantau. Di bawah politik antarabangsa, konsep-konsep dan teori lanjutan serta peranan aktor-aktor dalam hal ehwal politik dunia akan ditekankan. Isu-isu global yang berkaitan dengan pendekatan politik dunia akan turut dianalisa secara mendalam. Manakala, bahagian kerjasama serantau akan memperlihatkan perbincangan tentang teori, konsep dan isu-isu semasa pada peringkat serantau terutamanya berkenaan fahaman regionalisme dan kerjasama institusi serantau di rantau Asia Timur.

SPU322/3 Teori dan Praktik Penyelesaian Konflik

Kursus ini memberi pendedahan kepada pelajar teori dan praktik penyelesaian konflik sebagai satu bidang pengajian perdamaian. Penyelesaian konflik biarpun dari segi teori ataupun praktiknya dibahagikan kepada beberapa bidang khusus termasuk teori konflik, teori penyelesaian konflik, analisis konflik, proses penyelesaian konflik dan kaedah penyelesaian konflik. Pengetahuan dan kemahiran ini akan dikaji dari segi kegunaannya di semua peringkat kehidupan manusia, iaitu bermula dengan individu hingga ke tahap antarabangsa.

SPU323E/3 Pengurusan Sektor Awam

Kursus ini adalah berkenaan dengan pengurusan sektor awam. Kursus ini meneroka pelbagai teori-teori yang berkaitan dengan pengurusan sektor awam. Disamping itu kursus ini akan membincangkan pelbagai isu-isu sektor awam yang relevan dengan masa kini. Fokus juga akan diberikan kepada teori dan praktikal yang mempunyai pengaruh yang besar terhadap prestasi sektor awam. Pendekatan-pendekatan baru yang relevan serta implikasinya bagi sektor awam juga akan dikaji.

SPU324/3 Transformasi Konflik dan Pembinaan Perdamaian

Kursus ini adalah sambungan daripada kursus SPU322 Teori dan Praktik Penyelesaian Konflik. Pelajar dikehendaki mengambil kursus SPU322 dahulu sebagai persediaan untuk kursus ini. Fokus kursus ini adalah kepada konflik-konflik social berpanjangan yang susah untuk diselesaikan (*protracted social conflicts*). Konflik-konflik jenis ini memerlukan tumpuan yang istimewa seperti kaedah transformasi konflik dan pembinaan perdamaian. Pendekatan transformasi merujuk kepada cara mentransformasikan konflik tersebut dengan cara membuat perubahan kepada isu, konteks, hubungan, ataupun actor yang terlibat. Pembinaan perdamaian pula boleh dilihat sebagai asas untuk menguatkan proses perdamaian. Penglibatan semua kelompok terutama masyarakat sivil akan dibincangkan secara mendalam dalam kursus ini. Kursus ini memerlukan penglibatan pelajar yang tinggi dalam segala aktiviti yang dijalankan termasuk pembacaan, penulisan, persembahan makalah, perbincangan, serta aktiviti-aktiviti dalam kelas yang akan meningkatkan kefahaman pelajar.

SPU325/3 Politik Asia Tenggara

Kursus ini menumpu pada pola-pola perubahan dan cabaran-cabaran yang dihadapi oleh negara-negara Asia Tenggara moden. Sebagai pengenalan, kita akan membincang proses penjajahan dan diikuti dengan beberapa teori dan konsep utama yang sering digunakan oleh sarjana untuk memahami politik, ekonomi, dan sosial di Asia Tenggara moden. Seterusnya, kita akan meninjau secara mendalam proses perubahan politik serta dinamik hubungan “state” dan “society” di Indonesia, Thailand, Filipina dan Singapura. Walaupun negara-negara ini mempunyai latar-belakang budaya yang berbeza, keempat-empatnya telah melalui beberapa pengalaman yang hampir sama sejak abad ke-19. Kesemuanya telah dijejas secara langsung mahupun tidak langsung oleh kedatangan pihak penjajah di rantau Asia Tenggara. Sejak kemerdekaan, negara-negara ini berjuang dalam proses “nation-building” dan pembentukan strategi pertumbuhan ekonomi pasaran bebas yang tidak jauh berbeza. Juga, peranan “state” dalam pembentukan bangsa yang berpadu, sistem kenegaraan dan agihan kuasa, serta reaksi masyarakat sivil terhadap proses tersebut merupakan isu-isu yang rumit dewasa ini dalam keempat-empat negara ini.

SPU326E/3 Kerajaan Demokratik

Kursus ini bertujuan mendedahkan pelajar kepada konsep, institusi dan proses pemerintahan demokratik. Kursus ini akan bermula dengan satu tinjauan kritis terhadap idea dan pendekatan asal tentang demokrasi dalam tradisi Yunani. Perkara ini akan diikuti dengan tinjauan tentang perkembangan idea tersebut dalam tradisi demokrasi liberal Barat, demokrasi Islam dan demokrasi ala-Asia. Berdasarkan beberapa kes empirik tertentu, kursus ini akan seterusnya menumpukan perhatian kepada analisis proses, institusi dan praktis sebenar kerajaan demokrasi masa kini. Kursus ini akan diakhiri dengan satu penilaian kritis tentang idea dan praktis pemerintahan demokratik dan masa depannya.

SPU327/3 Strategi dan Kemahiran Penyelesaian Konflik

Kursus ini adalah sambungan daripada kursus SPU322/3: Teori dan Praktik Penyelesaian Konflik. Pelajar dikehendaki mengambil kursus SPU322/2 dahulu sebagai persediaan untuk kursus ini. Penyelesaian konflik memerlukan strategi dan kemahiran yang spesifik. Ini termasuk pengetahuan tentang pemetaan konflik serta cara menganalisis sesuatu konflik dengan baik. Strategi yang akan digunakan juga tertakluk kepada jenis dan tahap konflik tersebut. Selain dari itu, ianya juga memerlukan pengetahuan serta kemahiran asas dalam menangani sesuatu isu yang bakal timbul. Kemahiran ini termasuk kemahiran berkomunikasi dengan baik, teknik menjalankan negosiasi, serta bertindak sebagai pihak ketiga dalam proses mediasi. Kursus ini memerlukan penglibatan pelajar yang tinggi dalam segala aktiviti yang dijalankan termasuk pembacaan, penulisan, persembahan makalah, perbincangan, serta aktiviti-aktiviti dalam kelas yang akan meningkatkan kemahiran menyelesaikan sesuatu konflik.

SPU329E/3 Ideologi Dunia Ketiga

Kursus ini bertujuan mempertingkatkan kefahaman para pelajar tentang konsep-konsep dan pendekatan-pendekatan politik yang wujud dalam ‘Dunia Ketiga’ atau negara-negara Selatan dalam usaha mereka menghadapi cabaran dari kuasa-kuasa besar di Utara.

SPU403/3 Seminar Perhubungan Antarabangsa

Kursus ini berperanan untuk membantu pelajar mendalami konsep-konsep asas yang telah dipelajari pada awal tahun pengajian. Pembelajaran berfokus kepada sub-sub bidang dalam perhubungan antarabangsa dan isu-isu utama yang memerlukan pemikiran kritikal. Perbincangan berkisar pada tinjauan perkembangan perhubungan antarabangsa, beberapa sub bidang penting, dan teori-teori lanjutan termasuk pendekatan alternatif. Revolusi industri dan perubahan sistem antarabangsa menuntut perhatian pada aspek-aspek seperti keselamatan manusia, kerjasama serantau, persaingan sumber tenaga dan banyak lagi. Negara-negara yang berperanan besar seperti China, India, Kesatuan Eropah, Amerika Syarikat, Jepun dan lain-lain akan diketengahkan untuk perbincangan dan penganalisaan. Kursus ini bukan sahaja memerlukan pelajar banyak membaca tetapi juga berkongsi pandangan yang kritis dan konstruktif.

SPU404/3 Seminar Politik Malaysia

Kursus ini berperanan untuk membantu pelajar mendalami konsep-konsep asas yang telah dipelajari pada awal tahun pengajian. Pembelajaran berfokus kepada sub-sub bidang dalam sains politik dan isu-isu utama yang memerlukan pemikiran yang lebih bersifat kritis. Perbincangan kursus berkisar pada perkembangan sistem pemerintahan dan politik Malaysia serta isu-isu politik semasa. Teori-teori lanjutan termasuk pendekatan alternatif, dan isu-isu berkaitan dengan globalisasi, perkembangan teknologi dan media, kebangkitan kelas menengah dan masyarakat sivil, dan masalah politik wang dan governance turut menjadi isu utama perbincangan kursus ini. Kursus ini bersifat interaktif dan memerlukan pelajar banyak membaca agar dapat memberi pendapat yang bernas dan konstruktif.

SPU406/3 Seminar Pentadbiran Awam

Pada asasnya, kursus ini dianggap sebagai satu daripada pelengkap kepada pengajian pentadbiran awam yang melihat pelbagai dimensi bidang dan aspek pentadbiran awam itu sendiri. Pelajar-pelajar berpeluang membincangkan beberapa perkara mengenai beberapa topik kontemporari yang dihadapi oleh pentadbiran awam Malaysia dalam menghadapi persekitaran yang sentiasa berubah. Selain pentadbiran berperanan melaksanakan fungsi-fungsi kerajaan dalam sistem pemerintahan negara, para pentadbir juga tidak lari daripada tanggungjawab melaksanakan pembangunan negara. Kursus ini akan membincangkan beberapa aspek utama berkaitan pentadbiran dan peranannya, antaranya peranan pentadbiran awam dalam penyampaian perkhidmatan, impak globalisasi dan ICT dalam sektor awam, pembangunan pentadbiran awam, hubungan pentadbiran negeri dan pusat dan pentadbiran tempatan. Selain itu, pelajar juga akan didedahkan kepada masalah dan cabaran yang dihadapi oleh pentadbiran awam.

SPU498/6 Latihan Ilmiah

Latihan Ilmiah ini terbuka kepada pelajar major tahun akhir. Para pelajar yang ingin mengambil Latihan Ilmiah perlu mengisi Borang Permohonan yang perlu dihantar bersama dengan kertas cadangan kajian kepada Penyelaras Rancangan Sains Politik semasa para pelajar berada di Tahun Tiga pengajian dan tiga minggu sebelum cuti akhir sidang semester kedua. Apabila cadangan kajian calon diluluskan dan seorang penyelia

dilantik, calon diharap dapat menjalani penyelidikan sendiri. Panjangnya tesis adalah tidak lebih daripada 15,000 perkataan, disiapkan dalam masa dua semester dan membawa 6 unit.

SPW201/4 Pentadbiran Awam

Kursus ini bermula dengan menghuraikan peranan yang dimainkan oleh pentadbiran awam dalam kerajaan masakini. Berdasarkan peranan yang penting ini, cabaran utama ialah bagaimana memastikan pentadbiran awam akan berkhidmat untuk masyarakat. Cabaran ini dihuraikan bersama dengan kriteria-kriteria untuk menilai prestasi dan cara-cara mempengaruhi kelakuan pentadbir. Kursus ini kemudiannya menumpukan dua cara utama, iaitu pengawalan awam dan “birokrasi representative”, untuk menghadapi cabaran tersebut.

SPW202/4 Perhubungan Antarabangsa

Kursus ini merangkumi tiga aspek penting iaitu teori, konsep dan aktor dalam Perhubungan Antarabangsa. Dalam bahagian pengenalan, persoalan seperti kenapa perlunya kita mengkaji Perhubungan Antarabangsa, bagaimana kajian ini dijalankan, dan apakah perbezaan di antara politik antarabangsa dengan politik dalam negara dikemukakan. Seterusnya, teori-teori utama dalam Perhubungan Antarabangsa diperkenalkan untuk perbincangan. Ini diikuti dengan sejarah dunia yang membincangkan perkembangan politik dunia. Persoalan kuasa dan peranannya dalam Perhubungan Antarabangsa serta perkaitan antara kuasa dan konflik antarabangsa turut diberi perhatian. Selain itu, perbincangan juga berkisar pada peranan aktor negara dan bukan negara terhadap isu-isu penting seperti globalisasi, perubahan iklim dan krisis ekonomi dunia selain berbincang tentang kerjasama melalui proses diplomasi dan undang-undang antarabangsa. Tinjauan dan reaksi pelajar terhadap prospek keamanan dan kerjasama antara pelbagai aktor demi menjamin masa depan masyarakat dunia mengakhiri kursus ini.

SPW203/3 Teori dan Kaedah Sains Politik

Kursus ini bertujuan meninjau beberapa pendekatan teoritis utama yang digunakan oleh sarjana Sains Politik dalam analisis empirik. Tumpuan diberikan pada beberapa pendekatan yang digunakan dalam bidang kecil Politik Perbandingan. Bahagian pertama membincang beberapa pendekatan teoritis yang cuba memahami fenomena politik dari segi analisis sistem kenegaraan keseluruhannya dan organisasi-organisasi formalnya. Bahagian kedua membincang beberapa pendekatan teoritis yang melihat sistem kenegaraan itu sebagai kesan proses ekonomi, sosial dan budaya yang berlaku dalam sesuatu masyarakat sivil. Bahagian ketiga membincang beberapa pendekatan utama yang digunakan dalam bidang kecil Hubungan Antarabangsa dan Pentadbiran Awam.

SPW205/3 Pengantar Falsafah Politik

Kursus ini memfokus kepada tinjauan umum pemikiran politik tokoh-tokoh Barat dan Timur yang terkenal, seperti Aristotle, Thomas Hobbes, John Locke, Karl Marx, Confucious, Al-Mawardi dan Al-Maududi dan memperkenalkan isu-isu asas pemikiran politik kepada pelajar.

SPW209/4 Politik Perbandingan

Kursus ini bertujuan memperkenalkan kepada para pelajar terhadap perbezaan dan persamaan fenomena politik antara negara dan dalam kalangan negara. Perbincangan antara lain akan meliputi aspek formal dan tidak formal institusi politik, tingkah laku politik, idea dan teori politik.

SEA301/4 Politics and Regionalism in ASEAN

The course examines politics of regionalism in Asian region and the emergence of the Association of Southeast Asian Nations (ASEAN). The instructor will first introduce students to the period of political turbulence during the Cold War and the involvement of major powers in the region. The course will examine ASEAN's role in fashioning the regional order that has developed since the end of Cold War and post 1997 economic crisis that have seen the changes of ASEAN identity vis-à-vis superpowers. Particular attention will be paid to new regional arrangements, economic integration mechanisms, and track-two diplomacy among others. The course will also examine politics of regionalism from a "bottom-up" perspective. That is, it looks at the role of non-state actors in shaping the processes of regionalism in Asia.

9.6 KERJA SOSIAL

SSE373/3 Kerja Sosial Perubatan

Kursus ini akan merangkumi aspek pengetahuan teori dan analisa praktis. Bahagian pengetahuan teori akan menyentuh konteks kerja sosial dalam bidang kesihatan, pembentukan, kepentingan serta fungsinya juga akan diperjelaskan. Bahagian seterusnya akan meneliti keperluan biopsikososial pengguna khidmat kesihatan dan seterusnya melihat isu status kesihatan dan penyakit sebagai isu asas kesejahteraan sosial. Untuk komponen penganalisan praktis, kursus ini akan meneliti kesan kesihatan dan intervensi penjagaan kesihatan. Ia juga akan menilai corak perkhidmatan antara disiplin dan kesannya ke atas praktis kerja sosial kesihatan dan sekaligus meneliti etika praktis kerja sosial kesihatan.

SSE374/3 Kerja Sosial dengan Kanak-Kanak, Remaja dan Keluarga

Kursus ini akan memperkenalkan pelajar kepada ilmu pengetahuan dan amalan kerja sosial berkaitan kebajikan kanak-kanak, remaja dan keluarga. Isu, masalah dan kesejahteraan kekeluargaan dari perspektif intervensi kerja sosial yang bersesuaian akan dikaji. Pemahaman tentang konsep asas, nilai, rangka teoritis dan sejarah serta pelbagai pendekatan dalam amalan kerja sosial kekeluargaan akan ditumpukan. Lawatan pengajian dan kerjasama dengan agensi kerajaan dan badan bukan kerajaan yang menawarkan perkhidmatan kebajikan keluarga dan kanak-kanak akan diwujudkan bagi membolehkan pelajar memahami dengan lebih mendalam dalam pengembangan amalan kerja sosial dengan kanak-kanak, remaja dan sistem kekeluargaan.

SSE375/3 Pembangunan dan Pengelolaan Komuniti

Kursus ini bertujuan memberi pendedahan mengenai kepentingan penglibatan dengan golongan yang berkeperluan dan yang dipinggirkan dalam masyarakat. Penekanan dibuat mengenai unsur-unsur memperkasakan komuniti agar boleh menggalakkan kesedaran hak dan tanggungjawab sendiri, secara individu mahupun kolektif. Dengan kesedaran yang dibangkitkan dapat membantu komuniti mengenal pasti dan membentuk khidmat-khidmat berpusat kepada kehendak komuniti.

SSE384/3 Kerohanian dan Kerja Sosial

Kursus ini bertujuan menunjukkan bahawa kerohanian dan kepercayaan agama adalah merupakan aspek asas kehidupan manusia dan pengamal kerja sosial seharusnya berkemampuan untuk berkecimpung dalam dimensi tersebut. Tumpuan terhadap dimensi kerohanian juga adalah satu petanda bahawa gerakan untuk beredar daripada paradigma modernis kerja sosial yang selama ini telah melihat dimensi kerohanian dan keagamaan dalam kerja sosial sebagai sesuatu yang bersifat sampingan sahaja. Diskusi tentang agama-agama *mainstream* akan ditumpukan dalam kursus ini. Ianya diikuti dengan melihat ciri-ciri kerohanian yang ada dalam setiap agama tersebut. Dengan pendedahan kepada kepelbagaian tersebut, kursus ini dapat memberi beberapa alternatif kaedah penyelesaian masalah kepada pelajar-pelajar. Hipotesis alternatif perlu diketengahkan dalam diskusi akademik tentang permasalahan manusia dan cara mengatasinya.

SSE394/3 Seksualiti Manusia dan Intervensi Kerja Sosial

Isu-isu berkaitan dengan seksualiti yang pelbagai adalah sesuatu yang dinamik dan perlu pemahaman yang berterusan. Di Malaysia, isu-isu seksualiti adalah sangat berkait rapat dengan budaya dan agama, yang menjadikan praktis kerja sosial di negara ini mendapat cabarannya yang tersendiri. Kursus ini menerapkan pemikiran dan pemahaman kritis yang boleh membantu pelajar memahami isu-isu seksualiti pelbagai konteks secara mendalam. Di samping itu, pelajar-pelajar akan didedahkan dengan kemahiran untuk melihat sesuatu isu seksualiti dari perspektif kerja sosial.

SSE396/3 Kerja Sosial Forensik

Kerja sosial forensik adalah bidang kerja sosial yang membincangkan tentang isu-isu kerja sosial dalam konteks sistem perundangan. Kursus kerja sosial forensik ini mendedahkan pelajar-pelajar kepada kepentingan pengaplikasian ilmu kerja sosial dalam konteks forensik. Antara komponen utamanya adalah keadilan juvena, koreksi dan perundangan sivil. Kursus ini menggalakkan pelajar-pelajar untuk membincang dan membahas secara kritis isu-isu terbabit seperti elemen-elemen sistem keadilan jenayah, isu jenayah juvena, viktimologi, dan polisi-polisi yang membabitkan isu-isu sivil. Pelajar-pelajar akan dilatih untuk menerapkan pendekatan berasaskan bukti (*evidence-based approach*) dalam teori dan praktis.

SSE463/3 Terapi Keluarga

Kursus pengenalan ini akan memberi tumpuan kepada kemahiran bekerja dengan keluarga. Isu-isu kekeluargaan akan dikupas dan dibincangkan dengan mendalam. Teori-teori berkaitan kaunseling kekeluargaan akan dibincang dan dipraktikkan dalam proses pembelajaran.

SSE464/3 Praktis Kerja Sosial dengan Warga Tua

Kursus ini akan menfokus kepada isu-isu yang dihadapi oleh golongan warga tua. Kaedah intervensi kerja sosial dengan golongan ini akan dikupas dengan mendalam bagi membolehkan pelajar memahami cara untuk memberikan perkhidmatan yang berkesan apabila bekerja dengan golongan ini.

SSW110/3 Pengantar Kerja Sosial

Kursus ini mendedahkan pelajar kepada idea kesejahteraan sosial dan kebajikan sebagai suatu bidang ilmu. Ia mengkaji orientasi kesejahteraan sosial dan kebajikan di peringkat tempatan dan antarabangsa. Selain itu, ia juga meneliti nilai-nilai yang berhubung dengan pengukuhan kesejahteraan sosial dan kebajikan antara rakyat dan pemerintah. Perbincangan mengenai kepentingan kewujudan suatu profesyen kerja sosial di sebalik idea kesejahteraan sosial juga akan ditekankan. Pelajar-pelajar dijangka akan mempunyai kefahaman mengenai kepentingan pengajian kesejahteraan sosial dan kebajikan sebagai bidang ilmu dan praktis; mereka akan mampu menilai isu-isu sosial dari perspektif permasalahan dan penyelesaian serta memahami dengan jelas asas pengetahuan profesyen kerja sosial. Pelajar dikehendaki mempunyai kesedaran tentang kemampuan, peranan dan tanggungjawab kerja sosial di dalam pembangunan dan perkembangan masyarakat.

SSW111/3 Falsafah, Nilai dan Etika Kerja Sosial

Kursus ini bertujuan untuk meninjau dengan lebih mendalam asas nilai, dan penentuan masyarakat terhadap pembentukan nilai. Persoalan nilai peribadi, masyarakat setempat dan negara serta penyesuaian dengan nilai dan etika profesion akan ditinjau. Melalui kursus ini diharapkan pelajar dapat mencerminkan nilai profesion yang unggul dalam sikap dan pelaksanaan kerja bersama dengan pegangan etika.

SSW112/4 Kemahiran Asas Kerja Sosial (Makmal)

Kursus ini bertujuan memperkenalkan kepada para pelajar beberapa kemahiran praktik kerja sosial. Umumnya, tumpuan dibuat untuk mempelajari kemahiran khusus bekerja dengan orang perseorangan dalam konteks situasi-situasi hidup yang memerlukan pembangunan diri dan penyelesaian masalah. Pengajaran dijalankan di dalam keadaan yang menyatukan pembelajaran mengenai ilmu dan kemahiran. Pendidikan secara berpenyertaan di dalam suasana makmal membolehkan pelajar mempraktikkan kemahiran-kemahiran yang dipelajari dalam kelas. Penyertaan pelajar-pelajar di dalam beberapa permainan rol, permainan-permainan tertentu dan latihan simulasi dalam makmal boleh mengupayakan pelajar-pelajar mula mencuba mengaplikasikan ilmu yang perlu di dalam praktik kerja kemasyarakatan.

SSW113/3 Tingkahlaku Manusia dan Persekitaran Sosial

Kursus ini bertujuan untuk meninjau pembangunan dan perlakuan manusia dalam perspektif yang komprehensif dengan mengambil kira sosiobudaya dan ekologi tempatan. Kursus ini akan mengaitkan kepentingan ilmu ini dengan pelaksanaan praktis kerja sosial.

SSW 200/4 Kaedah Kerja Kes dengan Individu dan Keluarga

Kursus ini merupakan kursus asas dalam komponen praktik kerja sosial generik dan akan menyediakan pelajar supaya mempunyai “*beginning professional level of proficiency*”. Kursus ini akan (i) mendedahkan pelajar kepada beberapa keadaan, isu-isu dan teori berkaitan dengan praktik/amalan kerja sosial dengan individu dan keluarga dalam situasi yang memerlukan pembangunan diri dan penyelesaian masalah; (ii) memberi penekanan kepada nilai dan etika yang menjadi prinsip asas perkhidmatan kerja sosial serta beberapa teknik yang membekalkan perkhidmatan yang selaras dengan keperluan bidang kerja sosial. Pelajar akan didedahkan kepada proses menolong, pengurusan, penilaian dan terminasi dalam bekerja dengan individu dan keluarga.

SSW211/3 Teori-Teori dalam Praktis Kerja Sosial

Kursus ini bertujuan untuk meninjau dengan mendalam aspek-aspek konsepsi dalam falsafah, ilmu, nilai dan kemahiran kerja sosial. Tumpuan akan diberi ke atas kedudukan teori mengenai praktis dalam keadaan semasa yang menunjukkan kepelbagaian (*diversity*) dengan tema penyeragaman yang konsisten. Asas utama teori praktik kerja sosial adalah bagi memahami realiti kompleks yang menyelubungi manusia dalam pelbagai bentuk situasi. Kursus ini juga akan menyentuh teori-teori utama yang kerap digunakan dalam disiplin kerja sosial.

SSW221/4 Kaedah Kerja Kumpulan

Kursus ini dibentuk untuk membantu para pelajar memperoleh pengetahuan asas dan teori-teori kerja kumpulan sebagai satu kaedah intervensi. Tumpuan akan diberi kepada pengertian falsafah asas, nilai dan prinsip pembentukan kumpulan sebagai satu cara membangunkan ahli-ahli; kepada proses pembentukan, perkembangan dan dinamik-dinamik kumpulan, kegunaan kumpulan-kumpulan dan proses-proses yang terlibat dalam pembentukan, pengkalan dan penamatan. Perhatian turut diberikan kepada isu-isu identiti peribadi yang muncul dari dinamik kumpulan dan kaitannya dengan sistem di sekeliling.

SSW223/3 Undang-Undang Untuk Pekerja Sosial

Kursus ini akan mendedahkan kepada pelajar pengetahuan mengenai undang-undang dan kesedaran mengenai implikasinya, kepakaran dari segi aplikasinya dan bila perlu, kebolehan untuk berkomunikasi dengan para peguam dan hakim yang menjadi keperluan asasi untuk sesiapa yang bekerja dengan jabatan kerja sosial ataupun organisasi yang terlibat dalam perkhidmatan sosial. Di akhir kursus ini pelajar dijangka akan memperoleh pengetahuan asas mengenai peraturan-peraturan dan rangka undang-undang yang menyentuh perkara-perkara penting dalam bidang kerja sosial. Pelajar juga akan didedahkan kepada peranan pekerja sosial di Mahkamah.

SSW224/6 Praktikum I

Kursus ini merupakan siri pertama praktikum bagi pelajar-pelajar yang mengkhusus dalam Rancangan Kerja Sosial dan diwajibkan bagi semua pelajar yang mengambil program ini. Pelajar ditempatkan di agensi-agensy perkhidmatan sosial untuk memberi peluang kepada mereka mengenali perkhidmatan sosial tempatan dari aspek (i) Dasar

perancangan, pentadbiran dan pelaksanaan perkhidmatan. Tumpuan akan diberi kepada kerja dengan individu dan keluarga, (ii) Perkembangan diri dari segi peribadi profesional. Pada masa yang sama, pelajar dikehendaki menggunakan/mengaplikasikan pengetahuan, kemahiran-kemahiran dan kaedah-kaedah kerja sosial yang telah dipelajari. Latihan amali ini juga merupakan pendedahan awal ke tahap ikhtisas. Dalam tempoh empat (4) minggu pelajar dibimbing untuk mengaitkan pengalaman teoritis dan praktis dengan lebih kritis dalam keadaan yang sebenarnya. Pelajar berpeluang memperkuatkan lagi perkembangan diri peribadi dan profesional. Praktikum ini dijalankan semasa cuti di antara Semester 3 dan Semester 4.

SSW310/3 Praktis Kerja Sosial di Sekolah

Kursus ini akan membincangkan interaksi antara institusi sekolah, keluarga dan masyarakat serta pengaruhnya kepada golongan pelajar / remaja. Golongan pelajar selaku remaja perlu melalui tahap perkembangan dan keperluan tertentu dan sering kali terkait dengan masalah-masalah sosial tertentu. Isu-isu semasa berkaitan pelajar di sekolah akan dikupas dan dibincangkan dengan mendalam. Model-model, jenis-jenis perkhidmatan dan kemahiran kerja sosial sekolah turut ditekankan bagi membolehkan pelajar mempelajari corak intervensi yang berkesan apabila bekerja dengan golongan remaja di sekolah.

SSW312/4 Kaedah Kerja Komuniti

Kursus ini memperkenalkan kepada pelajar pelbagai bentuk dan pendekatan kerja komuniti. Selain daripada prinsip-prinsip amalan dan kemahiran yang diperlukan, kursus ini juga akan membincangkan tentang keperluan rangka analitis dan teoritis untuk amalan kerja komuniti. Walaupun bidang ini menitikberatkan amalan, ia juga akan memerlukan penganalisaan sosial dan pemahaman tentang struktur sosial dan hubungan sosiopolitik yang ada di sebalik amalan kerja komuniti yang bertujuan untuk memanfaatkan golongan atau masyarakat yang miskin dan yang tertindas. Isu-isu dan dilema yang dihadapi oleh pekerja komuniti juga diberi perhatian.

SSW313/6 Praktikum II

Siri kedua praktikum ini bertujuan untuk memberi pendedahan yang meluas dan mendalam dalam kerja kelompok/kumpulan. Selain itu, pelajar berkesempatan dengan bimbingan pengajar, menilai (a) perkembangan diri peribadi dan diri profesional, (b) kemahiran dalam pengendalian perkhidmatan sosial, dan (c) pengalaman teoritis dalam keadaan sebenarnya. Praktikum ini dijalankan selama empat (4) minggu semasa cuti di antara Semester 4 dan Semester 5. Pelajar dikehendaki menulis rakaman kerja harian dan wajib menulis Laporan Kemajuan Separuh Penggal dan Laporan Akhir.

SSW322E/3 Dasar dan Perancangan Sosial

Kursus ini bertujuan untuk memberi pelajar rangka teoritis dan konsepsi dalam memahami dasar dan perancangan sosial. Kursus ini akan meninjau isu-isu dan masalah sosial; perancangan sebagai satu proses yang kompleks yang membawa perubahan; pembentukan dan perkembangan dasar sosial, keutamaan negara dan kebijakan masyarakat; dan isu-isu berkaitan dengan pelaksanaan dan penilaian dasar sosial. Kursus ini juga akan membincangkan pendekatan-pendekatan, isu-isu dan masalah-masalah yang berkaitan dengan proses perancangan sosial serta kontroversi di sekitar perancangan konvensional dan perancangan berpenyertaan.

SSW352/4 Penyelidikan Kerja Sosial

Kursus ini bertujuan memberi peluang kepada pelajar menjalankan penyelidikan dalam sains sosial, khususnya dalam bidang kerja sosial. Pelajar akan diberi satu kefahaman bahawa penyelidikan tidak sahaja perlu tetapi merupakan bahagian yang melengkapkan amalan kerja sosial dan perkembangan ilmu kerja sosial. Persamaan metodologi penyelidikan dan metodologi kerja sosial akan dihuraikan. Tumpuan kursus ini ialah ke atas metodologi dan kaedah penyelidikan alternatif yang lebih sesuai dalam amalan kerja kemasyarakatan. Latihan amali termasuk persediaan cadangan penyelidikan dan perjalanan penyelidikan yang relevan dalam bidang kerja sosial juga diperkenalkan.

SSW410/4 Kerja Sosial Antarabangsa dan Silang Budaya

Setiap seorang daripada kita adalah warga dunia ini. Sama ada kita menerima atau tidak, masalah-masalah serta hala tuju kita menjadi semakin berhubung kait. Pekerja sosial berpeluang memainkan pelbagai peranan dalam budaya global ini menggunakan kemahiran dan nilai-nilai penyayang dan pemerksasaan. Pekerja sosial terlibat dalam pelbagai aktiviti penting di peringkat tempatan dan antarabangsa. Antara aktiviti yang diceburi pekerja sosial adalah kaunseling dan bantuan kepada pelarian-pelarian; pemudahcaraan program anak angkat antarabangsa; menyediakan bantuan bencana semasa krisis; mengembangkan, menguruskan dan sumber manusia di peringkat antarabangsa bersama agensi seperti Pertubuhan Bulan Sabit Merah/Palang Merah; HIV/AIDS dan, meneliti isu-isu antarabangsa dengan penumpuan terhadap peningkatan kualiti hidup masyarakat dan mengatasi isu ketidakadilan sejagat. Kursus ini di reka bentuk untuk menyediakan pelajar untuk kerja sosial di peringkat antarabangsa atau transnasional di negara-negara yang melibatkan pendatang asing, pelajar asing, program anak angkat antarabangsa dan sebagainya. Kursus ini juga relevan untuk pelajar-pelajar kerja sosial antarabangsa yang ingin mempraktikkan prinsip-prinsip kerja sosial di negara mereka masing-masing.

SSW411E/3 Organisasi dan Pentadbiran Khidmat Manusia

Kursus ini membantu bakal-bakal pekerja sosial dengan pengetahuan dan kemahiran yang diperlukan dalam menguruskan sesebuah pertubuhan atau organisasi khidmat manusia. Penekanan dibuat ke atas bagaimana sesuatu perancangan strategik itu dibuat, kaedah-kaedah pemasaran, kualiti perkhidmatan dan peranan ahli-ahli lembaga dalam organisasi khidmat manusia.

SSW412/6 Praktikum III

Praktikum ini dijalankan selama lapan (8) minggu semasa cuti di antara Semester 6 dan Semester 7. Sebagai kesinambungan terakhir, kursus ini memberi peluang dan pendedahan kepada pelajar untuk melibatkan diri dalam satu-satu komuniti. Kursus ini dibentuk untuk pelajar memahami komuniti secara dekat dan menyelami idea perubahan komuniti dan pembangunan sosial secara meluas.

SSW413E/4 Seminar Kerja Sosial

Kursus ini akan meliputi semua kaedah-kaedah kerja sosial yang telah dibincangkan di sepanjang pembelajaran pelajar. Pemahaman lebih mendalam dan kritis mengenai pelbagai kaedah kerja sosial akan dibincangkan sebagai kaedah unitari dalam praktik kerja sosial. Ia juga akan meninjau dengan kritis praktik-praktik kerja sosial yang dilaksanakan dalam masyarakat Malaysia pada masa sekarang serta isu-isu yang wujud dalam masyarakat. Pelajar dijangka dapat mengaplikasikan pengetahuan kerja sosial, dan berupaya menyelesaikan isu-isu di pelbagai peringkat dalam bentuk kerja sosial seminar.

9.7 PSIKOLOGI

STU231/4 Asas-Asas Psikologi

Kursus ini bertujuan untuk memperkenalkan bidang psikologi. Ia akan membincangkan teori-teori psikologi secara menyeluruh. Penyelidikan terkini dalam bidang psikologi juga akan turut dibincangkan. Antara topik-topik utama ialah ingatan, proses kognitif, kecerdasan dan emosi. Kaitan bagaimana teori-teori utama ini dapat diaplikasikan dalam kehidupan dan kerjaya seseorang akan ditekankan. Pelajar yang mengikuti kursus ini akan dapat memahami teori-teori utama psikologi dan melihat kaitannya dengan kehidupan dan kerjaya mereka. Kursus ini juga menyiapkan pelajar untuk berhadapan dengan kursus-kursus lanjutan dalam bidang ini.

STU241/4 Psikologi Kesihatan

Kursus ini bertujuan untuk memperkenalkan bidang psikologi kesihatan. Ia akan melihat bagaimana faktor-faktor psikologi boleh mempengaruhi kesihatan fizikal dan mental seseorang. Antara tajuk utama yang akan dibincangkan ialah kesihatan mental, tekanan, sistem sokongan dan sistem rawatan kesihatan. Antara lain, sistem rawatan psikoterapi bukan-tradisional juga akan diperkenalkan untuk membuka minda para pelajar supaya intervensi dapat dipakejkan sebagai rawatan keseluruhan.

STU242/4 Psikologi Sosial

Kursus ini bertujuan untuk memperkenalkan bidang psikologi sosial. Ia akan membincangkan teori-teori utama serta penyelidikan terkini dalam bidang psikologi sosial. Antara topik-topik utama ialah sosial kognisi, sosial persepsi, dinamik kumpulan, agresif dan keganasan serta hubungan rapat. Kaitan bagaimana teori-teori utama ini dapat diaplikasikan dalam kehidupan dan kerjaya seseorang akan ditekankan. Pelajar yang mengikuti kursus ini akan dapat memahami teori-teori utama psikologi sosial dan melihat kaitannya dengan kehidupan dan kerjaya mereka. Kursus ini juga menyiapkan pelajar untuk berhadapan dengan kursus-kursus lanjutan dalam bidang ini.

STU243/4 Psikologi Perkembangan

Kursus ini memperkenalkan bidang psikologi perkembangan. Secara amnya, kursus ini boleh dibahagikan kepada dua pendekatan. Pendekatan pertama akan melihat perkembangan secara kronologi bermula daripada perkembangan prenatal, bayi, kanak-kanak, remaja, awal dewasa, pertengahan dewasa, sehingga akhir dewasa dan kematian. Pendekatan kedua akan melihat perkembangan keupayaan tertentu seperti perkembangan keupayaan fizikal, kognitif, emosi dan sosial. Kursus ini juga akan mengetengahkan isu-isu semasa pada setiap tahap perkembangan.

STU244/4 Psikologi Tak Normal

Kursus ini bertujuan memperkenalkan bidang psikologi tak normal. Ia akan membincangkan tentang apa itu tingkahlaku tak normal. Teori-teori psikologi tak normal akan dibentangkan berdasarkan DSM versi terkini. Kursus ini juga akan menekankan kepada kaitan antara psikologi dan psikiatri.

STU245/4 Psikologi Positif

Kursus ini memperkenalkan bidang psikologi positif. Psikologi positif merupakan satu bidang saintifik yang mengkaji kekuatan manusia dan bagaimana kekuatan boleh digunakan untuk mencapai kebahagiaan. Antara perkara-perkara yang akan dikupas ialah konsep emosi dan kesejahteraan itu sendiri. Kursus ini juga akan meneliti konsep kekuatan diri. Perbincangan tentang psikologi positif akan dijalankan dengan mengambil perspektif sosio-budaya. Kaitan bagaimana teori-teori utama ini dapat diaplikasikan dalam kehidupan dan kerjaya seseorang akan ditekankan. Pelajar yang mengikuti kursus akan dapat memahami teori-teori utama psikologi positif dan melihat kaitannya dengan kehidupan dan kerjaya seseorang. Kursus ini juga menyiapkan pelajar untuk berhadapan dengan kursus-kursus lanjutan dalam bidang ini.

STU338/4 Kaunseling

Kursus ini memperkenalkan teori dan praktis kaunseling. Ia memfokus kepada (i) proses dan kemahiran menolong asas yang terdapat dalam kaedah kaunseling generik dan (ii) andaian asas, strategi dan teknik dalam pendekatan kaunseling terpilih.

9.8 MINOR PENGAJIAN ASIA TENGGARA (MINOR IN SOUTHEAST ASIAN STUDIES)

SEA301/4 *Politics and Regionalism in ASEAN*

The course examines politics in Southeast Asian region and the emergence of the Association of Southeast Asian Nations (ASEAN). The instructor will first introduce students to the period of political turbulence during the Cold War, marked by the Vietnam War and the involvement of major powers in the region. The course will examine ASEAN's role in fashioning the regional order that has developed since the end of Cold War. Focus will be given to watershed events in the region's politics, for example, the Cambodian conflict and peace process. Particular attention will be paid to new regional arrangements for security such as the ASEAN Regional Forum, economic integration mechanisms, and track-two diplomacy among others. We will also look at the new security issues that ASEAN focuses such as environmental and human rights issues, and others.

The course will conclude by raising issues pertaining to the involvement of Asian civil society in regional cooperation. Have civil society groups and representatives been able to engage in the state-directed regional cooperation? How do important constituencies like human rights groups, civil society and religious groups engaged and responded meaningfully in the Asian regional bodies such as ASEAN?

SEA302/4 Economic Transformation in Southeast Asia

The course is designed to present a macro dynamic picture of the economic transformation of selected ASEAN countries, such as, Brunei, Indonesia, Malaysia, the Philippines, Singapore and Thailand. Emphasis will be on the understanding of the development in economic policies, trade regimes, the role of public sector, human resource development, technology transfer, foreign direct investment and the industrialisation process. Finally, selected contemporary economic issues confronting the ASEAN countries will also be highlighted and discussed.

SEA303/4 Societies and Cultures of the Nusantara

This course will survey the ethnic and linguistic diversity of Southeast Asia from an anthropological perspective. The approach will be thematic and topic-focused. Some of the overarching themes to be covered include: in search of Southeast Asia from anthropological, archaeological, and historical perspectives; moving through Southeast Asia on land and water; ways of life from “simple” to complex societies, with special emphasis on hunting-and-gathering and agricultural communities; contemporary challenges and issues such as the status of women, sexual diversity, religious ideologies, and localization of global processes. We will cover both the mainland and insular regions of Southeast Asia and touch on continuities and changes through time. Students will be encouraged to explore what “Southeast Asia” means and who “Southeast Asians” are; review issues and problems; and consider trends and prospects. The primary emphasis will be on understanding Southeast Asia environmentally and socially.

SEA306/4 Independent Studies

This course is offered to cater to students of the Southeast Asian Studies minor package who are interested in focusing on specific issue / area of interest on / about Southeast Asia. The student will be assigned to a faculty member with the appropriate expertise who will supervise and evaluate the student's work. The supervisor concerned would determine the mode of evaluation, although the student is generally expected to produce a semester-end or bibliographical essay or both. The student must first discuss with the Course Coordinator. The Coordinator will then try to find a Supervisor. After consultation/discussion with the Supervisor, the Supervisor must sign the registration form. The student must then get the signature of the Coordinator. The course registration form that has not been signed by the Supervisor and the Coordinator is not valid and therefore the course will not be registered for the student. To register the course, please contact the Course Coordinator at:

Associate Professor Dr. Chua Soo Yean
School of Social Sciences
Building C13/ Room 107
Universiti Sains Malaysia
Phone: 04 - 6533350
E-mail: sychua@usm.my

**Pusat Pengajian Sains Kemasyarakatan
Borang Semakan Keperluan Pengijazahan
Ijazah Sarjana Muda Sains Kemasyarakatan (Kepujian)**

Nama Pelajar : _____ **Major** : ANSOS
No Matrik : _____ **Minor** : _____
Nama Penasihat Akademik : _____

JENIS KURSUS	TAHUN 1		TAHUN 2		TAHUN 3		TAHUN 4	
	SEM 1	SEM 2	SEM 3	SEM 4	SEM 5	SEM 6	SEM 7	SEM 8
TERAS (KOD: T) (72 kredit)								
(i) Teras Asas (21 kredit)								
SKW101/3								
SKW105/3								
SKW109/3								
SKW110/3								
SKW123/3								
SKW124/3								
SKW321/3								
(ii) Teras Major (51 kredit)								
SAU200/3								
SAU217/4								
SAU219E/3								
SAU220E/3								
SAU222/3								
SAU300E/4								
SAU321/3								
SAU322/3								
SAU323/4								
SAU324/3								
SAU325/3								
SAU326/3								
SAU327/3								
SAU404/3								
SAU407/3								
SAU498/6								
SAW204/3								
SAW205/3								
SAW206/4								
SAW301/3								

SAW401/3								
SAW402/3								
ELEKTIF (KOD: E)								
(12 kredit)								
MINOR (KOD: M)								
(20 kredit)								
UNIVERSITI (KOD:U)								
(18 – 22 kredit)								
LKM400/2	} Wajib Lulus dengan Gred C							
LSP300/2								
LSP401/2								
HFE224/2								
HFF225/2								
WUS101/2								
Kokurikulum/2								
Kokurikulum/ Kursus Kemahiran / Opsyen (4 - 8 Unit)								
JUMLAH UNIT								
Tandatangan								
Penasihat Akademik								
Tarikh								

**Pusat Pengajian Sains Kemasyarakatan
Borang Semakan Keperluan Pengijazahan
Ijazah Sarjana Muda Sains Kemasyarakatan (Kepujian)**

Nama Pelajar : _____ **Major** : PPP
No Matrik : _____ **Minor** : _____
Nama Penasihat Akademik : _____

JENIS KURSUS	TAHUN 1		TAHUN 2		TAHUN 3		TAHUN 4	
	SEM 1	SEM 2	SEM 3	SEM 4	SEM 5	SEM 6	SEM 7	SEM 8
TERAS (KOD: T) (72 unit)								
(i) Teras Asas (21 Unit)								
SKW101/3								
SKW105/3								
SKW109/3								
SKW110/3								
SKW123/3								
SKW124/3								
SKW321/3								
(ii) Teras Major (51 Unit)								
SBU200/3								
SBU201/3								
SBU210/3								
SBU211E/3								
SBU220/3								
SBU230/3								
SBU233E/3								
SBU305/3								
SBU307/3								
SBU310/3								
SBU313/3								
SBU326E/3								
SBU346/3								
SBU347/3								
SBU348/4								
SBU349/3								
SBU350/3								
SBU411E/3								
SBU498/6								
SBW205/3								

SBW206/3									
SBW207/3									
SBW208/3									
SBW209/4									
SBW300/3									
ELEKTIF (KOD: E)									
(12 Unit)									
MINOR (KOD: M)									
(20 Unit)									
UNIVERSITI (KOD:U)									
(18 – 22 Unit)									
LKM400/2	} Wajib Lulus dengan Gred C								
LSP300/2									
LSP401/2									
HFE224/2									
HFF225/2									
WUS101/2									
Kokurikulum /2									
Kokurikulum/ Kursus Kemahiran / Opsyen (4- 8 Unit)									
JUMLAH UNIT									
Tandatangan Penasihat Akademik									
Tarikh									

**Pusat Pengajian Sains Kemasyarakatan
Borang Semakan Keperluan Pengijazahan
Ijazah Sarjana Muda Sains Kemasyarakatan (Kepujian)**

Nama Pelajar : _____ Major : EKONOMI
 No Matrik : _____ Minor : _____
 Nama Penasihat Akademik : _____

JENIS KURSUS	TAHUN 1		TAHUN 2		TAHUN 3		TAHUN 4	
	SEM 1	SEM 2	SEM 3	SEM 4	SEM 5	SEM 6	SEM 7	SEM 8
TERAS (KOD: T)								
(72 unit)								
(i) Teras Asas								
(21 Unit)								
SKW101/3								
SKW105/3								
SKW109/3								
SKW110/3								
SKW123/3								
SKW124/3								
SKW321/3								
(ii) Teras Major Wajib								
(21 Unit)								
SEP304/3								
SEW101/3								
SEW103/3								
SEW104/3								
SEW202/3								
SEW204/3								
SEW207/3								
(iii) Teras Major Pilihan								
• Kumpulan A :								
Pilih 2 Kursus								
SEP206/3								
SEU227/3								
SEU230/3								
SEU231/3								
• Kumpulan B :								
Pilih 5 Kursus								
SEU224/3								
SEU332/3								
SEU333/3								
SEU334/3								
SEU335E/3								
SEU336E/3								

SEU339E/3									
SEW303/3									
• Kumpulan C : Pilih 3 Kursus									
SEU411E/3									
SEU413E/3									
SEU416E/3									
SEU421E/3									
SEU422E/3									
SEU499/6									
ELEKTIF (KOD: E)									
(12 Unit)									
MINOR (KOD: M)									
(20 Unit)									
UNIVERSITI (KOD:U)									
(18 – 22 Unit)									
LKM400/2									
LSP300/2	} Wajib								
LSP401/2		} Lulus							
HFE224/2	} dengan								
HFF225/2		} Gred C							
WUS101/2									
Kokurikulum /2									
Kokurikulum/ Kursus Kemahiran / Opsyen (4 - 8 Unit)									
JUMLAH UNIT									
Tandatangan Penasihat Akademik									
Tarikh									

**Pusat Pengajian Sains Kemasyarakatan
Borang Semakan Keperluan Pengijazahan
Ijazah Sarjana Muda Sains Kemasyarakatan (Kepujian)**

Nama Pelajar : _____ **Major** : SAINS
No Matrik : _____ **Minor** : POLITIK
Nama Penasihat Akademik : _____

JENIS KURSUS	TAHUN 1		TAHUN 2		TAHUN 3		TAHUN 4	
	SEM 1	SEM 2	SEM 3	SEM 4	SEM 5	SEM 6	SEM 7	SEM 8
TERAS (KOD: T)								
(72 unit)								
(i) Teras Asas								
(21 Unit)								
SKW101/3								
SKW105/3								
SKW109/3								
SKW110/3								
SKW123/3								
SKW124/3								
SKW321/3								
(ii) Teras Major								
(51 Unit)								
SPU205/3								
SPU208E/3								
SPU314E/4								
SPU322/3								
SPU323E/3								
SPU324/3								
SPU325/3								
SPU326E/4								
SPU327/3								
SPU329E/3								
SPU404/3								
SPU406/3								
SPU498/6								
SPW201/4								
SPW202/4								
SPW203/4								
SPW205/3								
SPW209/4								
SEA301/4								

**Pusat Pengajian Sains Kemasyarakatan
Borang Semakan Keperluan Pengijazahan
Ijazah Sarjana Muda Ekonomi (Kepujian)**

Nama Pelajar : _____ **Minor** : _____
No Matrik : _____
Nama Penasihat Akademik : _____

JENIS KURSUS	SEM 1	SEM 2	SEM 3	SEM 4	SEM 5	SEM 6	SEM 7	SEM 8
TERAS (KOD: T) (87 unit)								
(i) Teras Wajib (45 Unit)								
SEP206/3								
SEP304/3								
SEP403E/3								
SEW101/3								
SEW103/3								
SEW105/3								
SEW202/3								
SEW204/3								
SEW206/3								
SEW207/3								
SEW299/6								
SEW303/3								
SEW499/6								
(ii) Teras Pilihan (42 Unit)								
• Pilih 3 Kursus								
SEU224/3								
SEU227/3								
SEU230/3								
SEU231/3								
• Pilih 6 Kursus								
SEU332/3								
SEU333/3								
SEU334/3								
SEU335E/3								
SEU336E/3								
SEU337/3								
SEU338E/3								
SEU339E/3								

• Pilih 5 Kursus									
SEU411E/3									
SEU413E/3									
SEU416E/3									
SEU418E/3									
SEU421E/3									
SEU422E/3									
ELEKTIF (KOD: E)									
(4 Unit)									
MINOR (KOD: M)									
(20 Unit)									
UNIVERSITI (KOD:U)									
(15 – 22 Unit)									
LKM400/2	} Wajib Lulus dengan Gred C								
LSP300/2									
LSP401/2									
HFE224/2									
HFF225/2									
WUS101/2									
Kokurikulum /2									
Kokurikulum/ Kursus Kemahiran / Opsyen (1 - 8 Unit)									
JUMLAH UNIT									
Tandatangan									
Penasihat Akademik									
Tarikh									

**Pusat Pengajian Sains Kemasyarakatan
Borang Semakan Keperluan Pengijazahan
Ijazah Sarjana Muda Kerja Sosial (Kepujian)**

Nama Pelajar : _____
No Matrik : _____
Nama Penasihat Akademik : _____

JENIS KURSUS	TAHUN 1		TAHUN 2		TAHUN 3		TAHUN 4	
	SEM 1	SEM 2	SEM 3	SEM 4	SEM 5	SEM 6	SEM 7	SEM 8
TERAS (KOD: T)								
(86 unit)								
(i) Sains Kemasyarakatan (16 Unit)								
SKW105/3								
SKW110/3								
SKW123/3								
SKW321/3								
STU231/4								
(ii) Teras Program (70 Unit)								
SSW110/3								
SSW111/3								
SSW112/4								
SSW113/3								
SSW200/4								
SSW211/3								
SSW221/4								
SSW223/3								
SSW224/6								
SSW310/3								
SSW312/4								
SSW313/6								
SSW322E/3								
SSW352/4								
SSW410/4								
SSW411E/3								
SSW412/6								
SSW413E/4								

*Transforming Higher Education
for a Sustainable Tomorrow*